

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241.

Schober zavrača Heimwehr

**Dokler bo vladal dr. Schober ne bo nihče nekaznovan
kršil ustave — Neupravičen strah pred meščansko
vojno**

Dunaj, 23. maja, g. Pred polno zase-
dano dvorano je povzel danes
zvezni kancelar dr. Schober
kot uvod za spreminjevalni predlog
zakona o nošnji orožja besedo in izja-
vil med drugim, da ga napovedani boj
proti temu osnutku ne bo spravil z za-
črtanega pota. Poudarjal je, da je o
osnutku govoril že v tork, vendar ni
našel razumevanja za argumente, na
katerih temelji ta zakon. To pa mu ne
bo vzelo prepričanja, da je ta predlog
za vzdrževanje miru in reda v Avstriji
neobhodno potreben, kakor tudi na pis-
mo, ki ga je pred nekaj dnevi prejel od
heimwehrovskega vodstva.

Da pojasnimo resnost položaja, mora po-
ndariti, da ta zakonski osnutek organ-
sko izpopolnjuje že obstoječe zakone in
da je bil ta ukrep potreben za to, da se
ojači zaupanje inozemstva v obratnost
miru in reda v Avstriji. Kancelar je na-
dalje obžaloval, da mora predloge heim-
wehrovskega vodstva s kancelarskega
mesta odločno zavrniti (izvajanja je
zbornica sprejemala z odobravanjem).

Dokler bo v tej državi veljala usta-
va in obstojala zakonita vlada, morelo
odločiti samo določbe ustave. (Odobra-
vanje). Soglasen sklep ministrskega sve-
ta dovoljuje kancelarju, da odklanja
predloge, ki jih je stavilo vodstvo
Heimwehra. Dr. Schober je v zvezi s
tem omenil dogodke prejšnjega leta, ko
je mogel kot policijski predsednik na
lastno odgovornost ustvariti red, in iz-

javil, da je ves strah pred meščansko
vojno neutemeljen, ker Avstrija iz leta
1929, ni brez obrambe. Vlada ima za-
neslivo zvezno armado, zanesljivo po-
licijo in orožništvo, ki je močno in dis-
ciplinirano in bo kos vsaki morebitni
situaciji. V tem se tudi sedaj ni nič spre-
memilo in svoječasni policijski predse-
dnik lahko kot zvezni kancelar s poudar-
kom izjavi, da je minil čas, ko si je vsa-
ka stranka ali skupina v tej državi upa-
la uprizorjati akcije, ki bi lahko resno
ograzale javni mir in red v državi.

Interesi države morajo imeti prednost
pred kakršnikoli posebnimi interesi.
Za vlado ostoja samo eno, to je zakon
in njegovo nepristransko uveljavljanje.
Dr. Schober je končno prosil zbornico,
naj v smislu njegovih izvajanih odobri
zakonski osnutek. Njegov govor je
zbornica sprejela z velikim navduše-
njem.

Za njim je govoril
notranji minister inž. Schumy.

pristaš Landbunda, ki je tudi zelo ostro
nastopil proti kršitvi miru in prevratnim
poskusom. Posebno ostro je napadel
krščansko-socialne poslance, ki so čla-
ni Heimwehra in izjavil, da je nemogo-
če, da bi bili člani zakonodajne korp-
racije istočasno člani organizacije, ki
je naperjena proti temeljem države. Za
njim sta govorila še v imenu socialistnih
demokratov Seitz in v imenu krščan-
skih socialistov Buresch, ki je na koncu
izjavil, da bodo krščanski socialci pri-
stali na osnutek.

Gandija prepeljejo v London?

**Delavska stranka pripravljena na kompromisno rešitev
indijskega vprašanja — Napet položaj v Bombayju**

London, 23. maja, d. Zastopniki indij-
ske vlade so izjavili, da so vladne čete
zavzele vsa solna skladišča v Dharasa-
nu, ki so jih zasedli nacionalisti. Pri tej
akciji policiji ni bilo potreba uporablja-
ti orožja in je bilo izvršenih 108 are-
tacij.

Angleške politične stranke zasleduje-
jo z veliko pozornostjo taktiko indijske
vlade v borbi proti indijskim nacionali-
stom. Dočim liberalci in konzervativci
odobravajo politiko »močne roke«, ki jo
vrši podkralj grof Irvin, pa prevladuje
v vrstah delavske stranke vedno bolj
prepričanje, da bi bilo umestno najti
kompromisno rešitev za sporazum z
Gandijem. Po informacijah iz vrst de-
lavske stranke so že storjeni prvi koraki,
da bi se Gandhi odločil odpotovati v
London, kjer bi konferiral z najugled-

nejšimi angleškimi državniki ter skušal
najti zadovoljivo rešitev za dosego
ciljev indijskih nacionalistov.

Bombay, 23. maja, AA. Mnogočica 20 ti-
soč ljudi se je nenadoma zbrala popold-
ne v indijskem okraju mesta. Med
tem ko to javljamo, je zaustavila četa
400 policistov množico, da ji prepreči
prodrati v evropski okraj mesta. Ma-
nifestanti so že tri ure blokirani. Mani-
festanti se ne ganejo z mesta ter so po-
sedli po tleh. Z ozirom na to je ves pro-
met na ulici prekinjen. Policija dosedaj
še ni podvzela drugih mer.

Pariz, 23. maja, AA. »Havas« poroča
iz Bombaya, da je 250 Gandijevih do-
brovoljcev, ki so internirani v Vorbri,
začelo gladovno stavko. Kot vzrok
stavke navajajo slabo in nezadostno
hrano.

Nadvojvoda Oton želi postati kralj Madžarov

**Nadvojvoda Albrecht prisegel zvestobo najstarejšemu
sinu bivšega cesarja Karla — Pobožne želje madžarskih
legitimistov**

Budimpešta, 23. maja, s. »Ujsag« po-
roča iz Bruslja, da je nadvojvoda Al-
brecht, ki je na potu, obiskal, ko se je vo-
zil skozi Bruselj, nadvojvodo Otona ter
mu pri tej priložnosti izrazil popolno vda-
nost in prisegel zvestobo.

Vest, da je nadvojvoda Albrecht pri-
segel nadvojvodi Otonu zvestobo, ki je
bila tekom dneva v celoti potrjena, je
izzvala v tujkahnjih političnih krogih
največjo senzacijo. Za legitimiste je
največji pomen te prisige v tem, da je
veljal doslej nadvojvoda Albrecht za pre-
tendent na madžarsko krono in bil edi-
ni član habsburške hiše, ki še ni polo-
žil te prisige. Z legitimistične strani iz-
javljajo, da je s to prisego odstranjena
glavna ovira, zaradi katere ne bi mogel
nadvojvoda Oton, ko bo postal polno-
leten, zasedati madžarski prestol. Grof
Josip Cziraky, eden izmed voditeljev
legitimističnega pokreta, ki je bil na-
zvoč pri prisegi v gradu Steenocker-
zeel pri Bruslju, sporoča listom, da je
bila vsebina prisige naslednja: »Pri-
znavam nadvojvodo Otona kot glavar-
ja habsburške hiše in bom izpolnjeval
vse dolžnosti, ki so zvezane s tem pri-
znanjem po pragmatični sankciji in za-
konih habsburške hiše.«

V krogih legitimistično usmerjenih
pristašev krščansko-socialne gospodar-
ske stranke, ki je, kakor znano v vlad-
nem tabornu, naglašajo, da seveda po
tej prisegi še vedno ni smatrati, da bo
nadvojvoda Oton z gotovostjo zasedel
madžarski prestol, ker se more to tudi
v budče zgoditi samo v sporazumu z
inozemci. V vladnem tabornu pa
menijo, da je Albrehtova prisega samo
notranja zadeva habsburške hiše, ki ni-
kakor ne more spremeniti vladnega sta-
lišča, da še ni prišel čas, da bi se načelo
vprašanje madžarskega kralja.

Budimpešta, 23. maja, h. V političnih
krogih govore o tem, da je že tekom le-
tošnjega leta pričakovati rešitev vpra-
šanja madžarske krone. V zvezi s tem
krožijo govorice, da je bilo tudi zadnje
potovanje ministrskega predsednika
grofe Bethlena v zvezi s tem vpraša-
njem.

Dunaj, 23. maja, h. »Der Abend« ob-
javlja vest iz Budimpešte, da je bivši
kancelar dr. Seip v stalnih stikih z ma-
đarskimi legitimisti.

Budimpešta, 23. maja, g. V političnih
krogih se je izvedelo, da se pripravljajo
za 22. novembra t. l., ko bo izpolnil na-
dvojvoda Oton 18 let in postal polnoleten,
številne deputacije iz Madžarske in bu-
je tudi iz Avstrije, ki bodo potovale v Bru-
selj ter se tamkaj poklonile bodočemu kra-
lju. Deputacije zbirajo tudi dragocena da-
rila za to priliko.

Zasedanje Sejma odgodeno

Varšava, 23. maja, g. V političnih kro-
gih je izzval senzacijo odkol ministrskega
predsednika Slavka, ki ga je prejel sejm-
ski maršal Daszynski pol ure pred otvo-
ritvijo izrednega zasedanja Sejma, po ka-
terem je izredno zasedanje za mesec dni
odgodeno. Ministrski predsednik Slavek je
izjavil, da s parlamentom vladi ni mogo-
če varno in pozitivno delovati. Vlada mo-
ra pobiti gospodarsko krizo, pri čemer
jo delovanje opozicije samo ovira.

„Zeppelin“ dospel na cilj

Newyork, 23. maja, d. Zrakoplov »Graf
Zeppelin« je večer ob 23. uri 32 minut
srednjeevropskega časa pristal med po-
zdravljanjem tisočglave množice v Per-
nambuku.

Mednarodni kongres matematikov

Leninograd, 23. maja. Akademija znanosti bo
odposlala svoja člana Capligina in Krilova na
mednarodni kongres matematikov, ki bo v krat-
kem v Nemčiji.

DINAR BO STABILIZIRAN

NA SEDANJI VIŠINI

**Odločna izjava finančnega ministra — V vladi je glede stabilizacije
popolno soglasje — Ostra zavrnitev neresničnih vesti v inozemstvu**

Beograd, 23. maja, AA. List »Frank-
furter Zeitung« prinaša svoji številki z
dne 18. maja t. l. informativen članek
pod naslovom »Stabilizacija dinarja —
gospodarske težkoče«. Na prvem mestu
govori o možnosti, da bo dinar stabi-
liziran na nižjem tečaju od današnjega,
češ da v sami vladi obstoja dvojno
mišljenje glede stabilizacije. Na drugem
mestu govori o gospodarskih težkočah
ter o neplačevanju državnih obvez. Po-
vodom te neosnovane in izmišljene ve-
sti je poslal minister financ omenjene-
mu listu preko našega poslanstva v
Berlinu službeni popravek, ki se glasi:
»Vest, da v sami vladi obstojajo raz-
lična mišljenja o relaciji, na kateri na-
se izvrši zakonska stabilizacija dinar-
ja, je netočna in neosnovana. Vsa vlada
stoji najodločneje in neomajno na
stališču, da bodi zakonska stabilizacija
dinarja izvršena na bazi sedanjega sta-
nja dinarja, ki se vzdržuje že nad 5 let.

V ostalem je vlada v tem smislu dala
dosedaj večkrat odločne izjave, tako v
službenem komunikatu, v katerem se
objavlja rezultat dela sedanjega vlad-
ni, v juliju lanskega leta in drugič v
januarju t. l., ter nazadnje v posebnem
ekspozitu ministra financ v zvezi s pro-
računom za leto 1930-31. Vse te ob-
jave so bile podane v taki obliki, da ni
mogel nihče dvosmiselno tolmačiti pravi-
h intencij kraljeve vlade.

Dalje ne odgovarja resnici vest o ne-
plačevanju poedinah državnih obvez. Vse
državne obveze iz prejšnjih let so izpla-
čane, v kolikor pa obstojajo še obveze,
izvirajo edino iz dejstva, da te obveze
niso še definitivno likvidirane v admini-
strativno-pravnem pogledu in priprav-
ljene za izplačilo. Ponovno je treba na-
glasiti, da ni finančnega zadržka za iz-
plačilo teh obveznosti, ki bodo tudi ta-
koj izplačane, čim bodo končani potreb-
ni administrativni posli. Dalje je treba

v zvezi s tem naglasiti, da je dosedanje
stanje financ ter stanje dolgovi in ter-
jatev znano vsem faktorjem v državi
in v inozemstvu. To stanje je v vsakem
pogledu povoljno.

To odločno izjavo finančnega mini-
stra bo pozdravilo vse prebivalstvo z
velikim veseljem in zadoščenjem, ker
bo onemogočila nadaljnjo spletkarenje
in beganje ljudi, ki smo ju ostro obsodi-
li že v četrtkovem »Jutru«. Sovražniki
konsolidacije naše države na se niso
omejili samo na rovanje in domovini,
temveč so začeli intrigrirati tudi v ino-
zemstvu, kakor kaže ravno gori navede-
ni pasus iz »Frankfurter Zeitung«. Zato
je treba iskreno pozdraviti, da je
finančni minister s svojo kategorično iz-
javo izpodmaknil tla tudi tem mahinaci-
cijam.

Francoski minister Loucheur v Beogradu

**Njegov prihod v Beograd je v zvezi z uveljavljanjem
sporazuma o vzhodnih reparacijah**

Beograd, 23. maja, p. Jutri ob 9. dopol-
dne došle v Beograd z brzim vlakom biv-
ši francoski minister in predsednik komi-
sije za vzhodne reparacije Loucheur, ki se
je mudil te dni v Pragi, kjer se je sestal
z zunanjim ministrom dr. Benešem. K nam
prihaja v posete na razgovor s člani naše
vlade. Gosp. Loucheurja bodo sprejeli na
kolodvoru zunanji minister dr. Marinković
in višji uradniki zunanjega ministrstva.

Ob 10.30 dopoldna bo prišel v Beograd
bivši rumunski zunanji minister in sedanji
rumunski poslanik v Londonu Titulescu, ki
mu bo istokot prirejen slovesen sprejem.
Oba vsekakor bosta nastanjena v ho-
telu »Srpski kralj« ter bosta imela že do-
poldne daljšo konferenco z zunanjim mini-
strom dr. Marinkovićem. Zvečer jima bo pri-
»Srpskem kralju« priredila vlada banket. V
nedeljo bosta gosta odpotovala v Bukare-
što.

Praga, 23. maja, AA. ČTK poroča: Fran-
coski minister dela Loucheur pravi v izja-

vi, ki jo je dal časopisu, da je njegovo
potovanje po vzhodni in srednji Evropi na-
menjeno proučevanju ukrepov, ki so po-
trebni, da se uveljavi sporazum o vzhod-
nih reparacijah. Minister Loucheur ob-
nem ugotavlja, da je storil vse potrebno
za redno delovanje v tem sporazumu pre-
vidne komisiji. Kot predsednik posveto-
valne gospodarske komisije Društva naro-
dov hoče minister Loucheur obenem izko-
ristiti svoje potovanje v to, da se sezna
z gospodarskim položajem držav, po ka-
terih bo potoval. V svoji nadaljnji izjavi
pravi Loucheur, da so razmere pesimisti-
ne in da prihaja Briandova spomenica v
pravem času. Loucheur odbija očitek, da
gre za francosko hegemonijo na politič-
nem in gospodarskem polju. Resnica je,
da želi Francija sodelovati pri konsolida-
ciji miru s pomočjo organizacij, ki naj
jamčijo pravice in svobodine vseh naro-
dov.

Preprečena kriza Macdonaldove vlade

**Triurna debata o ukrepih delavske vlade za omiljenje brezposelnosti
— Zaupnica Macdonaldu**

London, 23. maja, AA. Po triurni razpra-
vi je parlamentarna frakcija delavske stranke
z 210 glasovi proti 20 odklonila resolu-
cijo sira Oswalda Mosleyja, ki izraža neza-
dovoljstvo z vladno politiko v vprašanju
brezposelnosti. Konferenca je na ta način
demantirala vesti o izbruhu vladne krize
in skorajšnjih splošnih volitvah.

Listi naglašajo, da so bila razna mnenja
iznesena na kar najbolj prijateljski način
in z največjo zmrernostjo. Macdonald, Tho-
mas in Henderson so opozarjali poslance na
težak položaj, ki bi nastal s sprejetjem
predlagane resolucije in poudarili, da sma-

ira vlada to zadevo za vprašanje zaupnice.

Snočno glasovanje je pripravilo pot za
važno debato o brezposelnosti, ki bo prihod-
nje sredo. Politični krogi pričakujejo, da
bodo konservativci mobilizirali vse svoje
poslance za glasovanje o tej debati. Poseb-
no veliko zanimanje vlada za stališče libe-
ralcev, ki bodo sklepali o svoji politiki na
tajnem sestanku, ki bo v tork.

Listi pravijo, da bodo liberalci v zameno
za volilno reformo glasovali za vlado. Ka-
kor poročajo, so se vršili tozadevno že raz-
govori med Lloydom Georgom in Macdonal-
dom.

Atentat na predsednika malteške vlade

**Atentator je bil neki invalid, član nacionalistične stranke — Manife-
stacije malteških avtonomistov**

Malta, 23. maja, s. Dopoldne je neznan
storilec iz neposredne bližine oddal revol-
verski strel na ministrskega predsednika
lorda Stricklanda. K sreči je ostal predse-
dnik nepoškodovan. Kakor znano, vlada na
Malti že precej časa med vlado in katoliško
italijansko umajeno stranko velika napet-
nost.

Malta, 23. maja, g. O atentatu na angle-
škega min. predsednika lorda Stricklan-
da se izveže še naslednje podrobnosti:

Atentat je izvršil neki Müller, mož brez
roke, ki je oddal iz daljave dveh metrov tri
strele. Le posredovanju navzočega policijskega
nadzornika je pripisovati, da je ostal
lord Strickland nepoškodovan. Atentator je
bil aretiran.

Zaradi atentata, o katerem se je vest bli-

skovito razširila po otoku, vlada posebno v
prestonici La Valette veliko razburjenje.
Ker se je bati nemirov, so oblasti zahtevale
policijska ojačenja. Ko se je izvedelo za
atentat, je prišla hiteti iz vseh delov otoka
velika množica ljudi v prestolnico, kjer
se vrše trenutno navdušene manifestacije
za ministrskega predsednika. Atentator je
prišlaš nacionalistične stranke in je bil
zaradi nekega prejšnjega zločina oproščen,
ker je baje umobolen. Müller je streljal na
ministrskega predsednika v trenutku, ko je
hotel v spremstvu policijskega nadzornika
stopiti v poslopje apelacijskega sodišča.
Pred sodiščem se vrši ravno razprava, ki
jo je uvedla nacionalistična stranka kot
poskus, da bi vrgla vse zakone, ki jih je
izdala vlada.

ČSR bo ratificirala ženevske konvencije

**Kritika »Venkova« zaradi zavlačevanja ratifikacije konvencij —
Vprašanje povišanja uvoznih carin na živino**

Praga, 23. maja, h. Ministrski svet se je
danes med drugim zelo obširno bavil z
vprašanjem ratifikacije mednarodne carin-
ske konvencije o uvoznih in izvoznih pre-
povedih. Začasno ni bil sprejet konvencij-
laven sklep, vendar bo to vprašanje, kakor
poročajo »Prager Presse«, rešeno že v pri-
hodnjih dneh.

Današnji »Venkov«, glasilo agrarne stranke,
prinaša uvodnik o ratifikaciji ženev-
skega protokola, v katerem izjavlja, da ni
več časa za ratifikacijo, ker je parlament z
nepotrebnim govorniškim zamudil preveč
in so medtem Nemčija kot glavni nasprotnik
in tudi druge države vse carine zakoni-
to uredile, predno so ratificirale konven-

cijo. »Venkov« je mnenja, da ne bo preosta-
jalo drugega kot zaprositi v Ženevi za po-
daljšanje roka.

Po informacijah Vašega dopisnika, bo
vprašanje dodatnih carin na živino in žito
še pravočasno rešeno.

Čsl.-jugosl. liga dr. Angelinovič

Praga, 23. maja, AA. Povodom odhoda
poslanika Angelinoviča na novo službeno
mesto je priredil snoč predsednik česko-
jugoslovenske lige minister Hodža večerjo
v čast dr. Angelinoviča.

Odmev rekonstrukcije vlade v čsl. tisku

Praga, 23. maja, AA. Českoslovaški tisk
radostno pozdravlja najnovejšo rekon-
strukcijo jugoslovenske vlade, o kateri
pravi, da je jasen znak konsolidacije. Če-
ske Slovo« piše: Vstop novih hrvatskih
ministrov v jugoslovensko vlado je treba
tolmačiti kot vidno jačanje jugoslovenske
ideje. Hrvatski listi smatrajo vstop novih
ministrov v vlado kot posledico zaupanja
hrvatskih kmetov v stanje, ustvarjeno s
kraljevim manifestom. Kmetje so izrazili
svoje zaupanje kralju in kralj ga je pra-
vilno razumel in sprejel njihovo predstavi-
nike v vlado.

Novi člani uprave SKJ

Beograd, 23. maja, p. Na podlagi čl. 6
zakona o ustanovitvi Sokola kraljevine Ju-
goslavije sta imenovana v upravi SKJ za
drugačnega namestnika načelnika g. Dragutin
Sulce iz Zagreba in za drugo namestnico
načelnice gđc. Stefica Brozovičeva, načel-
nica zagrebske sokolske župe.

Ministrski predsednik na zletišču

Beograd, 23. maja, p. Danes opoldne sta
predsednik ministrskega sveta general Pe-
ra Živković in minister Uzunović posejela
novo zgrajeno sokolsko zletišče ter pregleda-
la v spremstvu saveznega starešine
Paunkovića vse tamkajšnje zgradbe.

Pošta na vsesokolskem zletu

Beograd, 23. maja, AA. Minister za gradbe je
v sporazumu z ministrom za vojsko in mornarico
podpisal sklep, da se na zletnem prostoru za Ču-
sa zleta Sokola kraljevine Jugoslavije otvori
javna postaja s pošto, telegrafom in telefonom,
ki bo stalno v zvezi z upravo v Času zleta.

Prevzem poslov v beograjski občinski upravi

Beograd, 23. maja, p. Novimenuovani
predsednik beograjske občine inž. Milan
Nešić in podpredsednik Nikola Krstić sta
prevzela danes vodstvo poslov beograjske
občinske uprave. Novi predsednik občine
inž. Milan Nešić je prišel v Beograd ob 10.
dopoldne iz Niša ter s podpredsednikom dr.
Krstićem takoj nato prevzel svoje nove
dolžnosti. Ob tej priliki se je dosednji pre-
sednik občine Miloš Savčić poslovil od urad-
ništva občinske uprave ter novinarjev in se
jim zahvalil za njihovo dosedanje podporo.
Ob 4. popoldne sta bila v slavnostni dvorani
občinske uprave pred vsem občinskim
odborom novi predsednik inž. Milan Nešić
ter podpredsednik Nikola Krstić zapriščeni.
Na prisegi je imel predsednik inž. Ne-
šić kratek govor, v katerem je naprosil čla-
ne občinske uprave za sodelovanje.

Skupščina Jugoslovenske akademije

Zagreb, 23. maja, č. V soboto, dne 31. t.
m. se bo vršila svečana letna skupščina Ju-
goslovenske akademije znanosti in umetno-
sti v Zagrebu. Po govoru predsednika dr.
Gavre Manojlovića in poročilu tajnika in
blagajnika bo predaval dr. Ludo Hauptmann
o vlogi velikomorske države v slovan-
sko - nemški borbi za Podunavje. Pristop na
skupščino je vsakemu dovoljen.

Zanimanje za ljubljanski velesejem

Zagreb, 23. maja, č. Glede na 10. jubilejni ve-
lesejem v Ljubljani, ki bo od 29. t. m. do 6.
junija, objavljajo »Novosti« na dvanajstih straneh
posebno prilogo pod naslovom »Tehniške
Novosti«, posvečeno industriji v Sloveniji.

Delavsko zborovanje v Zagrebu

Zagreb, 23. maja, n. Iz Beograda je pri-
šel danes bivši minister socialne politike
Viktor Korač. Na kolodvoru so ga spre-
jeli delegati raznih delavskih organizacij in
korporacij. Jutri se bo vršila v Zagrebu
konferenca obšega delavskega saveza za
savske banovine. V nedeljo bo v kinu Me-
tropol javno zborovanje, na katerem bosta
govorila Viktor Korač in prof. Nedeljko
Divac o gospodarskem položaju države.

Razprava proti Josipu Predavcu

Nadaljno zasliševanje izvedencev — Predavec o nastanku in poslovanju Glavne zadruge

Zagreb, 23. maja. n. Danes ves dan se je nadaljevala sodna razprava proti Josipu Predavcu. Zaslišani je bil drugi sodni izvedenec v knjigovodstvu, inspektor Narodne banke Janko Krušec. Izvedenec je izpovedal enako kakor v preiskavi ter se popolnoma strinja z izjavami prvega izvedenca, včeraj zaslišane Glavna. Popoldne se je pričela razprava o nadaljnih točkah, ki obtožnice, ki govori o Glavni zadruzi, kjer je bil Predavec ravnatelj, ter je obtožen, da je v tem svojstvu zavedel v zmozo ravnateljstvo Selobanec, slikajoč Glavno zadruzo kot aktivno, ne da bi opozoril na razne dolžnike. Predavec je podal nato obširen historijat Glavne zadruge L. 1921. je propadlo Gospodarsko društvo, ki je imelo v provinci 300 društev; zaradi tega se je občutila potreba po ustanovitvi novega društva. V družbi Pavla Radića je takrat Predavec ustanovil Glavno zadruzo. Prvi njen ravnatelj je bil Ivan Marinič, poslovanje zadruge pa je bilo slabo. Po odhodu Marinića je prevzel posle ravnatelj pokojni Pavle Radić. To je bilo L. 1922. in 1923. Predavec ni mogel sode-

lovati, ker je bil okupiran v politični borbi. Takrat je namreč Stjepan Radić pobegnil v inozemstvo ter so bili vsi poslani stranke na Predavčevih plečih. To je trajalo L. 1924. in 1925. Poslednja leta je postal Pavle Radić minister, stranka ni imela dovolj inteligentnih ljudi, ki bi jih mogla postaviti na poslovna mesta ter je Predavec proti svoji volji, a na prigovarjanje svojih prijateljev vendar prevzel ravnateljstvo Glavne zadruge. Zadruge je takrat slabo stala, ker je imela 950.000 Din dolga. Predavec bi bil zapustil Glavno zadruzo, toda je pričakoval, da bo zadruza zaslužila pri parcelaciji posestva Pribislavca, kjer se je delilo 50 do 60 milijonov. Zadruge je na račun te parcelacije dobila 6 milijonov ter je z zneskom 4.600.000 vstopil Predavec kot predsednik v Selo-banko. Ko je bil L. 1926. imenovan za predsednika agrarne komisije za Dalmacijo, se je zahvalil za čast v ravnateljstvu Glavne zadruge ter je za njim postal direktor do tedanjih prokurist dr. Ante Ružić. Ob 18.15 se je razprava prekinila ter se bo nadaljevala jutri zjutraj.

Katastrofa italijanskega tovornega parnika

V bližini otoka Visa se je potopil italijanski parnik »Teti« z vsem tovorom — Posadko je rešil jugoslovenski parnik

Split, 23. maja. č. Danes okoli 2. ponoči je blizu Komize na Visu ponesrečil italijanski parnik »Teti«, ki je plul iz Benetk proti južni Italiji ter vozil granitne kocke. Ladja je udarila s sprednjim grebenom na skale otočja Barjaka ter se pri tem tako poškodovala, da je vdrla voda v njeno notranjost. Videč, da za parnik ni več rešitve, je kapetan izdal povelje, naj se posadka reši, kakor ve in zna. Moštvo je spustilo čolne ter se rešilo na bližnje skale. Pri tem je bilo troje mornarjev lažje ranjenih. Rešila pa se je vsa posadka, ki je do 4. zjutraj nestrpno pričakovala, da se pojavi na obzorju kakšna ladja. Prvi

brod, ki je prišel v bližino, je bil naš parnik društva Jadranske Plovitbe »Senj«, ki je prijel ponesrečencem na pomoč ter odpeljal italijanske mornarje v Komizo. Ker pa je pilal med reševanjem močan južni veter, je bilo vkrcavanje italijanskih mornarjev na našo ladjo zelo oteženo. Pretela je nevarnost, da ne nasede tudi ladja »Senj«. Italijanska ladja »Teti« se je že tekom jutra pogreznila s tovorom vred. Ponesrečen parnik je bil last Rafaela Turzia in Comp. iz Ravenne ter je imela 1660 ton nosilnosti. Zgrajen je bil pred 50 leti.

Proslava 15letnice vstopa Italije v vojno

V Milanu je bilo zaradi Mussolinijevega poseta aretiranih 2800 oseb — Mussolini pregleduje tovarne

Milan, 23. maja. AA. Včeraj popoldne je predsednik vlade Mussolini s samim odjelom v tovarno avtomobilov »Alfa Romeo«, ki leži v Portellu. Po prvih trenutkih osuplosti zaradi nepričakovane prihoda predsednika vlade, so voditelji podjetja spremili Mussolinija v razne oddelke, kjer se izdelujejo motorji za avtomobile in letala. Delavstvo je zapustilo delo in pozdravilo predsednika vlade. Mussolini se je razgovarjal z delavci in imel nanje kratek nagovor.

Rim, 23. maja. AA. Na željo predsednika vlade je nacionalni odbor invalidskega udruženja določil 90 govornikov iz vrst udruženja, da sodelujejo v nedeljo pri proslavi 15letnice vstopa Italije v svetovno vojno. Ti invalidi bodo govorili pred dijaki srednjih šol v vseh večjih mestih Italije.

London, 23. maja. AA. »Daily Chronicle« poroča, da je policija v Milanu aretirala 2800 oseb v zvezi s prihodom predsednika italijanske vlade Mussolinija, ki je že nekaj dni v Milanu.

Zločinski čin nečloveške matere

Laborantka Halacinska je ukradla epruvete s tifusovimi bacili ter jih nato primešala jedi za svoje pastorko — Žrtvi brezsrčne žene

Krakov, 23. maja. d. Poštni ravnatelj Josip Lubartovski se je poročil pred petimi leti z laborantko Marijo Halacinsko, ki je službovala v bolnici za nalezljive bolezni. Ker je imel iz prejšnjega zakona štiri otroke, je mačeha s njimi grdo postopala in jih ponovno poskušala na zločinski način odstraniti. Koncem aprila je bilo ukradenih iz laboratorija bolnice več epruvet s kulturami tifusovih in driskinih bacilov. Policijska preiskava, pri kateri je bila zaslišana tudi laborantka Halacinska, ni mogla ugotoviti, kam so izginile epruvete s kužnimi bacili. Kmalu nato pa so oboli trije sinovi poštnega ravnatelja Lubartovskega v starosti 16, 14 in 10 let ter hišni učitelj na tifusu. Starejša dečka sta podlegla tifusu. Stanje mlajšega pa je še vedno zelo resno, dočim bo nižji učitelj najbrže okreval.

Pri policijskem zaslišanju je izjavila 13 letna hčerka, da je skuhala mačeha 14. maja trem bratom in hišnemu učitelju neko jed za večerjo njej pa prepovedala, da ne sme od te jedi jesti. Potem, ko so ti jed pojedli, je mačeha pomila posodo v mangonovi raztopini in jo nato še prekuhala. Na podlagi te izpovedi, je bila izvršena hišna preiskava, pri kateri so našli tri epruvete, katere so izginile iz laboratorija bolnice za nalezljive bolezni. Zaradi tega je bila Halacinska aretirana, vendar pa je trdovratno zanikala zločin in trdila, da je hotela samo znanstveno preizkusiti vsebino epruvet.

Zločinska mačeha je bila prepeljana v sodne zapore ter bo obtožena zaradi dvojne umora in poskusa dvojne umora.

Reparacijsko posojilo

Pariz, 23. maja. AA. Odposlanci upniških držav Nemčije so imeli sestanke, na katerem so določili pogoje za emisijo reparacijskega posojila v znislu Youngovega načrta. Sprejeta je bila določba, da bodo ti papirji uživali zlato pariteto, da se s tem prepreči padeč denarja. Nato so bile delnice tega posojila razdeljene med posamezne države takole: Francija in Zedinjene države po 82 milijonov in pol dolarjev, Anglija 50 milijonov, Holandska in Švedska po 25 milijonov, Švica 15, Nemčija 10, Belgija in Italija pa po 5.

Aretacije madžarskih komunistov

Budimpešta, 23. maja. V Szegedu je policija aretirala 7 oseb, ki so obtožene komunistične propagande. Tudi v Maku je aretirala policija več oseb in zaplenila razne listine in brošure komunistične vsebine. Aretirani so hoteli ustanoviti tajno komunistično organizacijo in so bili v tesni zvezi s komunističnimi krogi v Budimpešti.

Zasedanje skupščine Društva narodov

Ženeva, 23. maja. s. Tajništvo Društva narodov objavlja dnevni red plenarnega zasedanja Društva narodov, ki se bo pričelo 10. septembra. Na dnevnem redu so vprašanja iz vseh panog, v katerih se udeležuje Društvo narodov; razen tega se bo na septemborskem zasedanju, kar se v poslednjih letih sploh ni dogajalo, načeloma razpravljalo o ciljih in namenih Društva narodov. Temu zasedanju se pripisuje poseben pomen tudi zaradi novih volitev treh članov Sveta. Že sedaj se računa, da bo to zasedanje trajalo najmanj 4 tedne.

Spomenik žrtvam svetovne vojne

London, 23. maja. AA. Pri mestu Bethune v Franciji je odkril angleški poslanik v Parizu lord Tyrrell spomenik 13.000 angleških vojakom, ki so padli tamkaj v svetovni vojni. Na spomeniku so imena častnikov in vojakov 103. polka, ki so padli v bitkah pri Cuinchy, Neuve Chapelle, Givenchy, Aubers, Ridge, La Bassee in Festubert.

Any Johnson na Timoru

London, 23. maja. AA. Skrb za usodo letalke Any Johnson se je podelila, ko je davi prispelo poročilo, da je mlada letalka srečno pristala v bližini Atambue na otoku Timoru. Ta otok leži približno 530 milj severozapadno od Port Darwina, ki je končni cilj poleta. Včeraj je preletela miss Johnson 750 milj. Druza poročila pravijo, da bo nadaljevala polet preko odprtega morja v Avstralijo šele jutri. V Port Darwinu pripravljajo miss Johnson velik sprejem. Letalki naproti bo letelo eno ali pa več letal.

Princ Nikolaj najboljši rumunski šofer

Bukarešta, 23. maja. AA. »Rador« poroča, da so se vršile v Temesvaru avtomobilske dirke. Princ Nikolaj je dobil pri hitrostni dirki od 10 udeležencev prvo nagrado. Princ Nikolaj se je udeležil tudi tekme za pravilno vožnjo ter vozil sam brez šoferja v največjem naliču 6 ur, medtem, ko so ostali udeleženci imeli s seboj šoferje.

Princ Nikolaj ima lastno avtomobilsko delavnico, v kateri je bil po njegovih navodilih izdelan motor avtomobila. Listi naglašajo, da spada princ Nikolaj med najboljše rumunske šoferje.

Iz magistratnega gremija

Ljubljana, 23. maja

Na današnji seji ljubljanskega magistratnega gremija so bili sprejeti naslednji sklepi:

Prošnja Antona Raubarja za priznanje restavracije krajne pravice se ne priporoči. — Prošnja Marije Osteršek za koncesijo za točenje brezalkoholnih pijač na Sv. Petra cesti št. 30 se priporoči. — Prošnja Josipa Magistra za koncesijo za vožnje z avtobusom po Šiški se odkloni. — Prošnja zadruge izvoškov za premostitev stojišč izpred Ljubljanske Kreditne banke na Aleksandrovo cesti se je odročila.

Prošnji Franje Korziča za premostitev cvetličnega paviliona iz Aleksandrove ceste v Zvezdo ali pa na prostor pred kavarno »Evropa« se je ugodilo v toliko, da se ji dovolj premostitev na Miklošičevo cesti. — Sklenjeno je bilo, da se še letos izvrši temeljito popravilo Kresije in njene strehe. V mestnih hišah za artiljerijsko vojašnico se bodo napravile okenske zaves. — Prošnji Efitimova za ambulatno prodajo soda-vode se ni ugodilo.

Stavbna dovoljenja se izdajo: Alojziju Semiču za hišno kanalizacijo ob Celovski cesti št. 8.; Pavlu Jamniku za prizidek kuhinje na izhanski cesti št. 8.; dr. Antonu Orliču za kanalizacijo v Križevniški ulici št. 6.; Idu Tavčarju in Gjuru Stefanu za enonadstropno hišo ob Kostovi ulici; Josipu Tratniku in Franu Serbecu za kanalizacijo v Praprotnikovi ul.; dr. Adolfu Kaiserju za kanalizacijo v Groharjevi ulici; Antonu Velkavrhju za mesarski paviljon na Vodovodni cesti; Jožetu Senici za provizoričen prizidek razstavnega paviliona za Bežigradom št. 6.; Leonu Felberju za dvoriščno poslopje v Podmilščakovi ulici; Ljubljanski kreditni banki za garažo v Kolizejski ulici; Maksu Remigariju za enonadstropno hišo v Dravski ulici; Mihaelu Preku za enonadstropno hišo ob Vodovodni cesti; Ivanu Nanutu za enonadstropno hišo ob Vodovodni cesti; Dragutinu Hribarju za nadzidek skladišča na Zaloški cesti št. 14; Mateju Cassermanu za kanalizacijo na Šmartinski cesti; Pavlu Kržanu za kanalizacijo na Šmartinski cesti; Vinku Janežiču za enonadstropno hišo v Gorški ulici; Učiteljski tiskarni za adaptacijo trgovin v Franciškanski ulici; Vidu Zupušku za pritlično hišo na cesti v Rakovo Jelšo; Martinu Pipanu za stanovanjsko barako ob Vodovodni cesti; tiskarni »Merkur« za prizidek skladišča v Gregorčičevi ulici; I. delavskemu konzumnemu društvu za adaptacijo trgovskega lokala v Škofiji ulici oziroma na Sv. Petra cesti. — Plošnja družbe Triumfavit za postavitev garaže se je odklonila.

Uporabna dovoljenja se izdajo: F. Kumerju za hišo ob Dunajski cesti, Josipu Čučku za hišo v Bolgarski ulici; Francu Gabrijelčiču za nadzidek v Florijanski ulici in Heleni Kosmač za nadzidek v Jeranovi ulici.

Francoski vojaški letalci v Skoplju

Skopje, 23. maja. č. Danes ob 17. je priletela v Skopje eskadrila 7 francoskih aeroplanov pod vodstvom Bonnoisa. Na aerodromu so pozdravili francoske goste poveljnik III. armije general Nedić, zastopniki vse oblasti in oficirski zbor. Snoči ob 21. je bil v oficirskem domu prirejen gostom banket, na katerem so imeli pozdravne govore general Nedić, v imenu občine odbornik Živković, francoski konzul Guise ter letalski poveljnik Bonnois.

Moderna Amazonka

Zagreb, 23. maja. n. Danes je prijezdila v Zagreb rumunska sportašica ga. M. Trifon, ki je 7. t. m. odjezdila na svojem konju »Favorit« iz Bukarešte v Jugoslavijo. Naproti ji je šli iz Zagreba oficirji s komandantom VI. konjeniškega polka in člani zagrebskega Jockey-kluba. Ko so oficirji sprejeli gospo Trifon v mesto, so ji priredili zagrebski sportniki navdušen sprejem ter jo povabili na zakusko. Rumunska sportašica je jezdila preko Temišvara, Vršca, Pančeva, Beograda, Osjeka in Virovitice v Zagreb, od koder odhaja v ponedeljek zjutraj v spremstvu nekega zagrebskega konjiškega kapetana proti Mariboru, in dalje v Avstrijo, Češkoslovaško in na Poljsko.

Letalska zveza Bratislava - Zagreb

Zagreb, 23. maja. č. V ponedeljek zjutraj je bil izvršen poskusni polet na bratslavskem aerodromu s potniškim letalom, ki bo oskrbovalo promet na proxi Bratislava - Zagreb. Zanimivo je, da Madžarska ni dovolila, da bi vozil aeroplan Bratislava - Zagreb in obratno nad madžarskim ozemljem. Zaradi tega bo vodila zveza tik ob avstrijski meji. Aeroplan je eden največjih potniških letal Srednje Evrope in je zgrajen za 17 oseb. S to zvezo dobi Jugoslavija vsaj zračni koridor s Češkoslovaško.

Poljski generalni konzul v Mariboru Zagreb, 23. maja. n. Danes dopoldne ob 11. je odpotoval konzul poljske republike v Zagreb dr. Lazarski v Maribor, kjer bo prisostvoval tamošnjemu predavanju o Poljski in Ljudski univerzi.

Gospodarska konferenca v Dubrovniku

Dubrovnik, 23. maja. č. Jutri in popoldne se bo vršila tu konferenca vseh industrijskih, trgovskih in obrtnih korporacij v državi. Delegati za konferenco so že prispeli, med njimi za ljubljansko zbornico za TOI g. Ivan Mohorič.

Sneg v Vojvodini

Sombor, 23. maja. č. Snoči ob 11. je padlo v okolici Sombora precej snega. Najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bilo v te kraje nežloto koncem maja. Snega pa je hitro skopnel in ni napravil nobene škoda. o(čuščup, Veap?

Reklamni davek v Zagrebu

Zagreb, 23. maja. n. Mestni magistrat je danes obvestil trgovce, da bo po zaključenem prijavljanju trgovskih reklamnih napisov, to je 1. julija, pristopil k morebitni reviziji nove mestne davčine na izlozbe in reklamne deske, proti kateri so zagrebski trgovci tako enodušno protestirali.

Beograjski proces

Izvedenci o nevarnosti in učinkovitosti peklenskih strojev — V ponedeljek bo dokazno postopanje zaključeno, nakar se bodo pričeli pledojeji

Beograd, 23. maja. p. Danes se je pred Državnim sodiščem nadaljevala razprava proti Bernardiču in tovarišem. Zaslišani so bili strokovnjaki, ki so podali svoja mnenja o peklenskih strojih, pripravljenih od obtožencev. Razpravi danes niso prisostvovali obtoženci Bernardič, čigar kazensko je trajal, in obtoženca dr. Lebović in Levalić, ki sta zbolela. Na mizi pred sodnim senatom so bili razstavljeni vsi peklenski stroji.

Prvi je bil zaslišan general Deroco, ki je vztrajal pri svojih prejšnjih pismenih navedbah o peklenskih strojih in njihovi nevarnosti. Najprej je pregledal in razložil peklenski stroj, ki je bil glasom obtožnice namenjen za razstrelitev železniškega mostu pri Martinovki. General Deroco je izjavil, da so močnejši razni načini vžiga. Za ta peklenski stroj je bil določen vžig z vžigalnikom, za kar je bila potrebna vžigalna vrvica. Vžigati pa bi se bilo moglo tudi z električno baterijo.

Glede na to, da zatrijele obtoženci, da so hoteli povzročiti samo detonacijo, ne pa razstrelitve, je vprašal predsednik sodišča dr. Subotić generala, kakšen bi bil učinek pripravljene peklenskega stroja, ako bi prišlo do eksplozije. General Deroco je izjavil, da bi bilo to odvisno od tega, kje bi bil stroj postavljen. Ako bi bil postavljen n. pr. na mizo v sodni dvorani, bi bili miza in dvorana gotovo poškodovani, pa tudi mnogi prisotni bi bili lahko ubiti. Železna skatla, v kateri je bilo razstrelivo, je sposobna za razstrelitev. Skatla predstavljala precel nevaren peklenski stroj, baterija pa je bila razmeroma slaba.

Predsednik: Ali bi se pokvarili železniški tir, če bi se peklenski stroj namestil med njimi?

General Deroco: To je odvisno od načina namestitve in od terena. Kjer bi nastala eksplozija.

Predsednik: Ali bi stroj eksplodiral v vodi?

General Deroco: Mogel bi eksplodirati, dokler ne bi voda uničila baterije.

Nato je general Deroco pojasnil razliko med eksplozijo in detonacijo.

Predsednik: Kakšen učinek bi imela eksplozija?

General Deroco: Vsekakor bi povzročila strah, obseg učinka pa bi bil seveda odvisen od okoliščin.

Sodnik Kavčič: Kako učinkuje titanit?

General Deroco: V vseh smereh. Njegovo učinkovanje je centralno. Skatla je bila ureljena za polnitev s smodnikom, mogla bi pa služiti tudi zatitanit.

Nato se je razvila dolga debata med izvedencem in zagovorniki, ki so postavljali

razna vprašanja o učinkih raznih eksplozivov in načinu vžigania.

Ob 10.30 je predsednik odredil kratek odmor, nakar je bil zaslišan kot strokovnjak major Zrakić, ki je prav tako vztrajal pri svojih prejšnjih izpovedbah, ki jih je podal obenem z generalom Derocom pismeno.

Majorju Zrakiću je postavil celo vrsto vprašanj obtoženi Hadžia, ki je skušal dokazati, da so imeli namen postaviti stroj v vodo. Vprašal je med drugim majorja Zrakića, kakšen bi bil učinek, ako bi peklenski stroj položili v vodo. Major Zrakić je odgovoril, da bi bil v tem primeru zelo slab.

Državni tožilec dr. Učević: Ali bi bilo sploh mogoče, ako upoštevate dolžino skatla, postaviti in uporabiti peklenski stroj v vodi?

Major Zrakić: To bi bilo mogoče.

Predsednik: Ali smatrate ta stroj za nevarno reč, ali pa samo za tako zvano petardo, kakor ga obtoženi označujejo?

Major Zrakić: To je vsekakor zelo resna in nevarna reč!

Strokovnjak inž. Nikola Ilić je podal svoje mnenje o tehnični izdelavi peklenskih strojev, o eksplozivih in o načinu vžigania. Strinja se z mnenji prejšnjih dveh strokovnjakov. Po njegovem naziranju je bil stroj namenjen, da se postavi na kopno in ne v vodo.

Nato so bili predelani ostanki peklenskega stroja, ki je eksplodiral na Zrinjevcu. Strokovnjaki so vztrajali pri svojem mnenju, ki so ga podali pred oismeno. Pregledani so bili tudi naboji za revolverje, ki so jim bile odrezane konice. Vprašanje predsednika, ali učinkujejo taki naboji kakor krogle dum-dum, so strokovnjaki zanikali.

Na vprašanje predsednika, kak pomen imajo zareze na kroglah, so strokovnjaki izjavili, da so bile krogle najbrž zato narezane, da bi povzročile težje rane.

General Deroco je izjavil, da je bil peklenski stroj namenjen na Zrinjevcu z namenom, da eksplodira v določenem času, ne smatra pa ga za nevarnega.

Zagovorniki so predlagali, naj se zasliši kot priča neki Cezarec, ki živi sedaj v Beogradu in ki je bil navzoč pri eksploziji na Zrinjevcu v Zagrebu. Državni tožilec je na ta predlog pristal.

Ob 2. popoldne je bila razprava zaključena ter se bo nadaljevala v ponedeljek, ker je jutri praznik sv. Cirila in Metoda. Predsednik je sporočil, da bo v ponedeljek zaključeno dokazno postopanje, nakar bo prišel na vrsto govor državnega tožila. Če bo njegov govor kratek, se bodo zagovori braniteljev mogli pričeti že v ponedeljek, trajali pa bodo verjetno ves teden.

Parnik s 1500 romarji v plamenih

Silna panika med romarji na krovu parnika — Mnogo romarjev utonilo in zgorelo

Pariz, 22. maja. d. Potniški 5400-tonski parnik »Azila«, s katerim se je vozilo kakih 1500 romarjev v Meko, je prišel na Rdečem morju nenadoma goreti. Parnik je zapustil 5. aprila Marseille z okoli 1000 romarji. Ko je te izkrcal v Džeddi, je sprejel na krov novih 1500 potnikov, ki so se vračali v Džibuti. V bližini Džedda je izbruhnil na krovu velik požar, ki je v nekaj urah obel večino ladijskih prostorov. Čim je prišel parnik goreti, se je polastila romarjev taka panika, da so pričeli skakati v morje, kjer jih je mnogo utonilo. Zaradi naglega širjenja ognja je postalo veliko število romarjev, ki so se nahajali v spodnjih ladijskih prostorih, žrtev plamenov ter so živi zgoreli.

Po poročilu iz Džedda se je posrečilo rešiti iz plamenov 59 mornarjem in kapitanu parnika Marhandu.

Po dosedanjih poročilih je našlo 200 ro-

marjev smrt v plamenih in valovih. Ostali romarji in posadka so se rešili na ladje, ki so prišle na pomoč.

Zakladi na dnu morja

Genova, 23. maja. AA. V Brest in Saint Pierre sto, odplula parnika »Artiglio« in »Raffio«, ki bosta skušala dvigniti iz morskega dna velike dragocenosti, ki se nahajajo v prostorih med svetovno vojno pogreženih ladij.

Letalo treščilo v morje

Dakar, 23. maja. AA. Neko špansko vojno letalo je strmoglavilo s precejšnje višine v bližini Villacisneros v morje. Iskanje letala je ostalo dosedaj brez uspeha.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za soboto: Pretežno oblačno, sem in tja s padavinami.

Žrebanje razredne loterije

Dne 21. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— št. 56.041, 69.155.

Din 500.— št.	8.001.	9.711.	9.720.	13.867.	13.872.	16.015.	16.025.
16.070.	17.911.	27.712.	27.778.	33.776.	33.790.	33.794.	34.166.
34.173.	34.197.	35.352.	35.368.	36.657.	36.670.	36.679.	37.707.
37.719.	37.787.	38.165.	38.182.	38.194.	39.555.	39.558.	39.568.
39.568.	46.633.	46.675.	47.414.	47.423.	47.443.	47.446.	48.311.
48.324.	48.337.	48.380.	49.443.	56.014.	56.046.	56.052.	56.058.
57.399.	58.813.	58.814.	58.850.	59.520.	67.556.	67.592.	68.742.
69.411.	73.765.	73.974.	73.967.	74.000.	75.066.	75.102.	75.127.
75.164.	75.179.	75.180.	76.651.	77.220.	77.250.	77.279.	78.006.
78.065.	84.188.	86.908.	86.931.	86.974.	87.261.	87.273.	87.853.
87.890.	87.924.	87.948.	87.988.	87.991.	89.136.	89.137.	91.334.
96.667.	96.815.	96.817.	96.833.	96.849.	96.855.	96.868.	98.153.
98.182.	98.183.	98.987.	98.998.				

Včeraj dne 22. t. m. so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

Din 30.000 št. 16.038

Din 20.000 št. 33.538

Din

Naši kraji in ljudje

Osuševalna dela v Prekmurju

Dobrovnik pri Dol. Lendavi, 23. maja
Banska uprava izvršuje pri Dobrovniku srez Doinja Lendava večja osuševalna dela. Nad osmi sto oraloval zemlje tukajšnjih vaščanov, ki so večinoma madžarske narodnosti, je bilo do sedaj zelo zamočvir-

dal izvršenih jarkov znaša 5 km. Slika nam kaže ustje stranskega odvajalnega jarka v glavnem jarku. Ta glavni jarek je podaljšek velikega radmožanskega kanala, katerega se je izkopal v pretečenem letu s podporo bivšega oblastnega

jenih in zanemarijenih. Da se preprečijo večni spori, ki so vladali med prebivalstvom zaradi zanemarijenega skupnega gospodarstva, se bo ta svet osušil in nato razdelil med vaščane, da ga predelajo v njive in travnike, ker jim zelo primanjkuje oratne zemlje.

Novinarju Jandu Lahmanu v spomin

Božanska južna noč. Srebrna mesečina trepeče na neskočni gladini in se pogirava z mehkiimi valčki, ki lahko pljuskajo ob skalne čeri in ližejo peščeno podnožje zelene Marjana, tonečega v medlem svetu poletne noči. Obširna terasa ob cerkvi ci svetega Nikole, zaščitnika pomorščakov, se polagoma prazni in izgublja svoje prekodnevno mednarodno obeležje ter postaj naša, kot je naš belci Split, ki žari tam spodaj v tisoč luči.

Sami smo ostali, z nami le slaviček, ki je sanjavo zategal v bližnjem grmu. Pa ti je zakipela duša in zavrisalo srce, okrenjen proti biseru našega morja si s svojim zvonikom tenorjem zapel:

»Dalek je moj Split, u njem bi hteli umrit!«

Ni ti bilo namenjeno.

Usoda je hotela drugače. Daleč od rodnih obale, ki ti je bila draga kot lastna mati, daleč od biserne našega morja, ki si mu posvetil in žrtvoval vse svoje sile, vse znanje in vse talente, daleč od azurnega Jadrana, ki je pomenil začetek in konec Tvojega prekratkega, a tako plodnega življenja, daleč od domovine so se za tebe zaprle Tvoje živahne oči in Tvoj smeli duh nas je zapustil brez slovesa, brez tolažbe, brez nadomestila.

Kaj naj počne »Jadranska Striža« brez Tebe, ki si bil od vsega početka med nami najvztrajnejši in čisti, neustrašni in polni neomajne vere v slavno bodočnost našega Jadrana?

Nevenljivo in za vse čase ostane Tvoje ime združeno z našim pomorsko-jadranskim združenjem, ki ostaja za večno Tvoj dolžnik — po njem pa si zadžil ves narod, ki naj se te spominja hvalno in spoštljivo!

V rodni Makarski boš počival in čakal vstajanja. Nebotične pečine Birokova bodo Tvoj večni spomenik.

Grozeče bodo zle preko sinje gladine. Grozeče sovragu, vabeče prijatelja.

Po zelenih smah križ zaliva se bo sprechajali pisani svet, cveti bodo vinogradi in oljke ter opajali s svojim omamljivim vzduhom slikovito »bajo«, murniki bodo čvrčali svoj monotono melodijo in galebi bodo pivkali ter pravili o smelih jadrnicah in o biserem morju, ki bo, mehko božaje Tvojo zibelko, šepetalo in prepevalo večno uspano nesmrtnemu svojemu prijatelju Jandu.

Nepozabni prijatelj, nenadkriljivi in neprekosljivi tovariš — borec za jugoslovanski naš Jadran, naj Ti bo lahka rodna gruda in večni spomin Tvoji plemeniti senci!

Viktor Pirnat.

Kočevsko rudarstvo v boju za eksistenco

Kočevje, 23. maja

Kakor smo že poročali, je vodstvo kočevskega rudnika po ukazu TPD omejilo že prve dni maja obratovanje zopet na tri dni v tednu. Vaš dopisnik se je razgovarjal s številnimi rudarji, ki so vsi družinski očetje. Pripovedovali so:

Na kočevskem rudniku smo že dolgo uslužbeni. Nekateri smo že na rudnikih več kot 25 let kot rudarji, delavci prve kategorije. Tako slabo se nam še ni godilo. Pred desetimi leti smo se borili za zvišanje mezd in stankali, pa je bilo vse eno boljše. Več smo zaslužili. Sedaj smo navezani na rudnik z leti. Če ne bi čakali na pokojnino, čeprav je majhna, a je toliko bolj kravo zaslužena, ne bi dvakrat bilo reči, da bi jo pobrisali kam drugam. Tako je z nami rudarji ovsod: v Trbovljah, Hrastrniku, Zagorju, Rajhenburgu in pri nas. Rudniško ravnanstvo je odustilo začetkom februarja večinoma le neozdravljive delavce. Ti so si z lahkoto poiskali drugega boljšega in rednega dela. Na rudniku smo ostali priklenjeni samo še mi.

Tako so potražili. In to priklenjenost kaj drago plačujejo. TPD je zaradi znanih dogovorov zaradi dobave premoga državnim železnicam uvedla še nadaljnja praznovanja, katera je začela v svojih obratih naprej zaradi premale eksplotacije. Delavstvo je v teh štirih mesecih od februarja do maja utrpelo pri svojem zaslužku težke milione, ki pomenijo zani vračanje eksistence. Tiste male podpore, ki jih je dobilo delavstvo od TPD, nikakor ne morejo delavstva rešiti pred največjim omanikanjem in siromaštvom, v katerem se danes nahaja. Žalostna je slika naših rudarskih družin. Povsod je njih skrbna spremljevala lakota, ki se še najbolj kaže pri dora-

Ivan Dujc — 80 letnik

Preteklo je 80 let, kar je zagledal luč sveta Ivan Dujc, posestnik in mlinar v Zavrhu pri Divači. Kdo izmed tržaških Slovencev se ne spomni onih zlatih dni, ko smo ob nedeljah romali čez Rodik na Artniže, od tam pa v hladilno senco kostanjev v »Loko«, kjer nas je sprejemal vedno dobro razpoloženi »staričina« Dujc. Komu niso v spominu dnevi, ko so prirejale pevška društva iz Sežane, Nabrežine, Trsta itd. izlete v »Loko«, kjer jim je Duičeva hiša stregla s pravo slovansko gostoljubnostjo! Pa oni raki, rdeči raki, za katere smo se izletniki otili kakor otroci za zrele jagode. Pa »rižot«, ki ga je znala Duičeva mamica, pripraviti kakor nobena druga kuharica na Krasu, kar je potem »staričina« — današnji ljubljant — zalil s pristnim refoškom. — ah, časi so bili, časi!

Tudi v javnem življenju se je ljubljant krepko in uspešno udeleževal. Petnaest let je načeloval obširni občini Naklo kot župan; s tega mesta se je umaknil zaradi bolezni. Bil je 18 let član okrajnega šolskega sveta in cestnega odbora. V dobi njegovega udeleževanja v navedenih korporacijah je zrastle na Barki nososno šolsko poslopje; prav tako je plod njegovega truda poslopje enorazrednice v Škofljem. Občina Dane bi ne imela svojega vodovoda, da ni Ivan Dujc zastavil vseh svojih moči. Kolikor kraškimi vsem je oskrbel prepotrebne vodnike! Posebno vnet je bil ljubljant za oskrbo cest. Na tem polju ima g. Dujc neveljnih zaslug. Jubilantu, možu pošteniaku, znaneemu širom Krasa in v naših emigrantskih krogih kličemo: Na mnoga leta!

Kamniške občinske zadeve

Kamnik, 22. maja

Pri snočni občinski seji je župan Kratnar uvodoma poročal: V Pragi je umrl dr. Volkar, ki je volil ustanovo, naraslo že na 8.000 Din, iz katere se bodo poročale ubožne porodnice. Županstvo je dobilo dovoljenje za nakup stavbišča močvanske šole. Občina je namestila novega stražnika. Na zahtevo sreskega veterinarja bo občina nabavila trihinokson, ki bo služil za preiskavo mesa hrvatskih prašičev, ki pozostijo bolujejo na trlinah. V gospodarskih zadevah je občinski svet iz hiženskih ozidov odklonil namero tovarnarja usniti knafliča, ki je želel ob klavnicah zgraditi zid in kadi za parjenje črešja.

Glavna razprava se je razvila v zadevi kopališča. Župan je poročal, da je na predčerašnji seji Turško-prometnega društva bila izražena želja, da bi se takoj razpisala oddaja del. Prečitana je bila razsodba kamniškega sreskega načelnika glede vodovodne razprave. V povprečju asanacije greznice in odtokov se bo še razpravljalo skupno s prizadetiimi občinami. Higijenski zavod je za napravljen strokovnik. Predvideni so izdatki v znesku nekaj nad 260.000 Din. Ker ima občina za enkrat samo 100.000 Din na razpolago, se bo takoj razpisala oddaja naslednjih del: naprava jezera, brvi, ograde, izkop in pilotiranje struze ter naprava 10 kabin za prvo slo. Ostala dela bodo razpisana drugo leto, ko se bo dobilo kritje. Kakor je vsota velika, so vsi občinski odborniki uvideli veliko potrebo kopališča in so soglasno sklenili, da se navedena dela takoj razpišejo in oddajo. Veljala bodo okrog 112.000 Din.

Med slučajnostmi je občina votirala mestni godbi lemo subvencijo 8.000 Din. Ker godba ne deluje, se ta znesek na sprejetu proračuna odda Godbenemu društvu, ki naj predvidoma povabi kako godbo iz okolice, da bo koncertirala ob nedeljah. Za osem koncertov naj bi se porabila polovica vsote, do čim se s ostalim zneskom odmore tudi kamniški salonski orkester, ki bo za časa sezone priredil v tukajšnjih restavracijah več koncertov.

Vprašanje elektrifikacije Dolenjske

Danes popoldne je sprejel g. ban inž. Dušan Serbec delegacijo iz Mirovske doline, ki se je zglasila pri njem v zadevi elektrifikacije te gospodarsko vedno bolj se razvijajoče pokrajine. V delegaciji so zastopali občino Tržišče trgovci Joško Prijatelj, občino Mokronog trgovci Ivan Dev in usnarj Slavko Strel. Mirno trgovci Franc Bulc in strojni mizar Franc Peček. Šentrupertska občina posestnik Leopold Vidmar. Trebneje pa župan Jože Zupančič.

Delegacija se je zglasila pri banu v zadevi nameravane napeljava električnega daljnovoda iz Velenja do Stične, ki bi se izvršila drugo leto. Člani delegacije so sprožili tudi predlog, naj bi banovna zgradila kalorično centralo pri oremogovniku Gorenja vas, odnosno naj bi kupila že obstoječo Jakilovo kalorično centralo v Št. Janžu, če bi bil cena primerna. Ban je obljubil, da bo ob predlogu temeljito proučil ter odposlal v Gorenjo vas enega svojih inženjerjev, da bo proučil vprašanje zgraditve kalorične centrale pri gorenjevaškem premožoku.

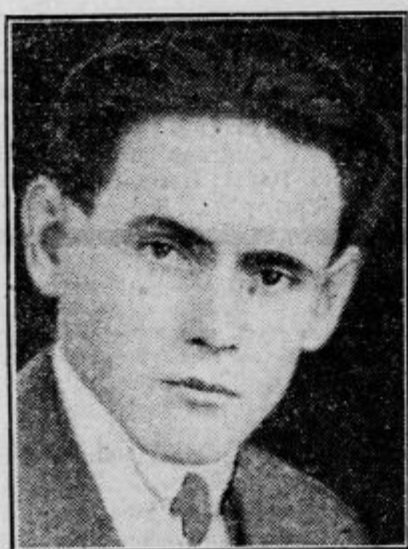
Damske toalete

zadnje vele mestne kreacije ter obleke za vse prilike od preprostih do elitnih modelov v velikih izbiri pri tvrdki

F. LUKIČ v Stritarjevi ulici.

Ladislav Kočar

znani jeseniški sportnik, ki je padel kot nedolžna žrtev ubijalčevega noža. Jeseniški S. K. Bratstvo mu je priredil lep po-

greb, katerega so se častno udeležili člani S. K. Bleda in Mojstrane, Sokola Jesenic, Javornika in Kranja, sokolske župe Kranj in mnogo občinstva.

Richard Tauber Sloviti nemški komorni pevec

je navdušil s svojim čarobnim glasom

vse one, ki so včeraj prisostvovali premieri prvega njegovega zvočnega filma lepih melodij in globoke materske ljubezni

Ne verujem več nobeni ženski

Danes ob 4., 7. in 9. uri

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Šest nenavadnih vlovov v eni noči

Litla, 23. maja

Takeza razburjenja kakor je zavladalo davi po našem kraju gotovo že dolgo nismo doživeli. Kakor Jobove vesti so se vrstila poročila, da je bil ponoči vlomileno na šest krajih. Zanimivo je, da so vsi lokali na Glavnem trgu ali pa prav na prometnem kraju. Sodeč po vseh okoliščinah je morala biti pri vlovih zaposlena večja družba. V kakem vrstnem redu so bili vloni izvedeni, seveda ni mogoče ugotoviti. Naštevamo jih po redu od Frtice.

Pri mesarju in gostilničarju Borišku so neznani nočni obiskovalci prišli do dvorišča. Z vitrihom so odklenili večna vrata, s ponarejenimi ključi so prišli v kuhinjo, odklenili pa so tudi vrata v mesnico. Odtrgali so miznico pri pisalni mizi in odprli hranilnik, kjer so našli nekaj drobiža. Pregledali so vse kote in shrambe, gospodar pa ne more danes ugotoviti, da bi se bilo kaj prišlo nočnih ptičkov. Niti drobiža, ki je bil v dnevnih blazinah, se niso polotili, da bi odrezali kaj mesa, tudi ni sledu. Boriškovi so imeli opravka pozno v noč, zadnji posel je šel spat po eni uri zjutraj, čul pa ni do tedaj nič sumljivega. Kakor je ugotovila ga. Minka Boriškova, so se tatovi posladkali le s torto, ki jo je gospa pripravila za maleza sinka Milana, godovnika.

V Oblakovi hiši, ki stoji sredi litiskega trga, so vlomilci vdrli v tri lokale. V trgovno slaščičarja Moharja so prišli s pomočjo vitrihov pri vratih iz veže. Vrat pa niso prav nič poškodovali, pri odhodu pa so jih, kakor tudi drugje, pustili odprte. Ogledali so si blaznino, v kateri je imel Mohar več srečk in pest srebrnih kron, kar pa vse ni bilo vlomilec po zodu. Samo eden izmed nočnih gostov je posegel v skaflo za bonbone in odnesel pest bombonov.

Iz iste veže je vdrl eden izmed vlomilcev še v delavnico čevljarja Mlakarja, domnevalo, da v delavnici ni nikogar. Snoči pa je prišel g. Mlakar, ki stanuje zunaj Litile, kasno domov in se mu ni dalo k počitku na stanovanju. Odšel je torej okrog ponoči spat kar v delavnico. Vlomilec je moral bit: zelo previden, ker je prišel pri svojem bitnem premetavanju prav do njegove postelje, ko pa je zagledal neljubega gospodarja, je neshižno odšel. Mlakar ni slišal prav nikakega šuma in je spal nemoteno dalje. Zjutraj je našel vrata odprta, v delavnici pa ne pogreša ničesar.

V isti hiši: ima svoje gostilniške prostore g. Lojze Zidar. Vlomilci so odprli gostilniške sobe, kuhinjo in shrambo. Pregledali so vse temeljito, odnesla pa niso nič posebnega. Zidar je imel v kuhinji shranjeno skorjo novo kolo, zraven je bila tudi harmonika, a obole so vlomilci pustili v miru. Pač na so odlomili vrata v kredenci in odtrgali tudi predale.

Ponočniki so vdrli nato pri Pavlu Tiču, ki ima poleg Brilijeve apoteke, na naložnem prehodu z litiskega mostu na Glavni trg, trafiklo. Sledovi kažejo, da so odprli vrata v kuhinjo, odkoder so nato prišli v trafiklo. Tič pogreša šest cigaret »Sumadija« in skaflo »Karadjordje«, iz kuhinje pa je izrlnil suknjič. Čudno je, da so pustili v nemar ostalo zalogo tobaka in cigaret v vrednosti nad 3000 Din, saj je vse bilo zloženo v trafikli na mizi. Izginilo na je še pol kr sladkorja, ki ga je imel Tič v kuhinji na mizi. Trafikant stanuje v bližini trafike, pa tudi ni slišal nikakega šuma. Na vlom so ga davi opozorila na stojišču odprta vrata v kuhinjo in trafiklo.

Šesti do sedaj prijavljeni vlom se je izvršil v Gradcu pri gostilničarju Lapu, ki ima svoje lokale ne daleč od litiskega kolodvora. Tu so vlomilci izbrali pot v klet, pobrali gospodarjeve čevlje v veži in se pošteno navlekli vina. Kakor je zjutraj ugotovil gostilničar Lap, je zmanjkalo iz enega sode okrog 500 litrov žlahtne kapljice. Ni pa še dokazano, da bi mu bili vsega odnesli tatovi ravno nocošnje noč.

Takoj zjutraj so orožniki pričeli s poizvedovanjem. Vendar ni za tatovi še nikakega sledu. Domačini nimaio nikogar na sumu. Splošna je domneva, da so storilci stikali le za večjimi vsotami denarja, zato jim ni bil duobiz, ki so ga našli v nekaterih lokalih, nič vseč. Verjetno pa je tudi, da so bili nočni vlomilci le kaki brezvestni malomrdneci, ki so hoteli s svojimi drznimi podvigi razburiti prebivalstvo.

Smrt v gozdu

Lozatec, 22. maja

Mainik je cvetja čas in žvrzolečih pesmi, med bujnim rastjem pa se plazi bela smrt, tiho, potihno ... Tak je ritem življenja.

Danes zjutraj, v polnočem pomladanskem jutru so ga šli iskat v gozd, ker se smoti ni vrnil z dela domov kakor običajno, da so ga našli mrtvega. To se je zgodilo takole:

Matvez Govekar, 38-letni mož, boli črnkaste obličja, poročen je s tremi otroki v starosti 12, 8 in 3 let, stanujoč na vasi pri Voukovihi, delavec, dinar, brez imetja, preživljal se je tako rekoč iz rok v usta, je odšel včeraj zjutraj v družbi tovariša Franca Hodnika po domače Mačkovega, tistega, ki nosi v Lozatec najmočnejša očala, trebit gozd in prijavil les v Brusov gozdu pri Polharci Na požvanem. Ime Na požvanem je ostalo potem, ko je divjal na onem mestu nekako pred osemdesetimi leti, še preden je stekla železnica v Trst.

Za vsako polt primerna niansa

„Cendre de roses“ „Rouge mandarine“

in še 12 nadaljnjih rdečih nians za lice imate vedno na izbiro.

Zahtevajte od svoje parfumerije, da vam pokaže prekrasno zbirko teh nenadkriljivih Pastell-Rouges barv. Samo res pravo kvaliteto blago doseže svetovni sloves!

Parfumerie Bourjois Paris

Edino zastopstvo:

Mr. ph. Bela Vary, Zagreb

Smičklasova ul. 23. Telefon 49-99.

silen gozdni požar ter uničil velik kompleks gozdnega sveta. Pa tega že stari ljudje skoraj ne pomnijo več!

Ko sta delala Govekar in Hodnik kakšno uro skupaj, sta se nekako ob 9. dopoldne razšla. Eden je ostal na mestu, drugi je šel na bližnji gozdni grič, kakor pač delo kaže, vendar samo tako narazen, da bi se lahko doklicala.

Opoldne, ko so se oglašale na vasi druga za drugo tovarniške sirene in je zvonilo polnoč, pokliče Hodnik Govekarja. Bil bi si rad prižgal cigareto, pa ni imel pri sebi ognja, zato naj bi mu prinesel Matvez svoj vžigalnik. Toda Matvez se ni odzval.

Ob šestih zvečer pokliče Hodnik ponovno Govekarja. Ker se mu zopet ne odzove, se napoti naravnost domov k Govekarjevi ženi vprašati, če se je Matvez že vrnil. Žena je izjavila, da ga še ni. Baie mu je prišlo že večkrat slabo, tako morebiti tudi sedaj, pa je že kje obseled. Ker ga le ni bilo od nikoder, ko je že nastopila noč, so ga šli zvečer ob desetih iskat: vendar zaman. Šele davi, ko so preiskali teren, na katerem je stekel Govekar, so ga našli sklicučenega na tleh, ležečega na obrazu. Iz ust se mu je pocedila kri zaradi padca na kamen.

Popoldne je prišla na kraj smrti sodna komisija z zdravniškima izvedencema. Nato so prenesli truplo v rakvi v mrtvašnico na župnem pokopališču v Dolenjem Logatcu. Žena plakala, troje deca plaka ... Kai bi ne — oče le je očla ...

Obdukcija bo odkrila vzrok nenadne smrti Govekarja. Sodijo, da je dohitela Govekarja nagla smrt le zaradi božjastnega napada

Prava kolinska cikorijsa

Naši v Ameriki

Društveno zbiranje v naših kolonijah širrom Severne Amerike je letošnje pomlad zelo živahno. V Newburzu so se naši di-telanti lotili celo »Beneškega trgovca«, in predstavlo že nekajkrat ponovili. Preteklo nedeljo popoldne je v Orchestra Hallu v Chicagu nastopil tenorist Svetozar Banovec, v Girardu blizu Clevelanda, kjer živi 70 slovenskih družin, sta priredili koncert pevki Josijina Lovšetova (Lausche) in Marija Udovičeva. Na sporedu sta imeli 17 slovenskih pesmi, ki sta jih morali venomer ponavljati. Koncert, ki so ga posetili tudi mnogi rojaki iz okoliških kolonij, je uspel silajno. V malem mestu Gilbertu je pevsko društvo »Slavec« uvezbalo zrodovinsko opereto »Mlada Breda«, v Euclidu, imenovanem nova Ljubljana, so nedavno nedeljo vzprijeli Krekovo igro »Tri sestres«. Dne 21. maja se je v Clevelandu vršilo veliko tekmovanje narodnih noš, ki so se ga udeležili tudi Slovenci in Slovenke. Številne nagrade so obstojale iz nalifinešne ženske in moške obleke. Glavno nagrado je predstavljala krassen novi avtomobil.

Umrl: V Sheboyganu Anton Kobal s Planine pri Vipavi; v Milwaukee Marija Dočenceva roj. Hen iz Kokarji pri Moziurju; v Lamsul: Rozi Mačkova; v Paoniji Franc Brezovšek; v Detroitu Pavla Škodova roj. Maru iz Stanze na Dolenjskem, mati sedmih otrok; v Chicagu Ana Picmanova roj. Gaber iz Trnja pri Škofji Loki; v Johnstownu Josijina Urbanova iz Grahovega pri Cerknici; 4-letnega Franceta Klirnarija je v Johnstownu ubil avto na ulici; v Chicagu pa je vročinska bolezen pobrala Antona Tomšeta iz Čateja pri Brežicah; v Valleju je umrl Ivan Buria, rojen v Ameriki; v Kemoreju na Josip Valant, doma nekje z Dolenjskega. V Lawrenceju je umrl Luka Čon. v Ridgewoodu pa se je na stopnicah ubil Janez Holešek. V Bridgeportu je umrl Ivan Kovačič.

Motnje v želodcu in črevesu, žilpanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če ponijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri mlo-mokrvnih, konpulentnih osebah saticarjih in hemeroidnalno bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hotel-restavracija PLANINA

Sv. KRIŽ
pod Golico

prenovljen in najlepše mebliran, 6 krasnih sob, solne veranda. — Izborna, poceni prehrana s solidno postrežbo.
Oskrbnica: **FRANIČA ŽMITEK.**
Lastnik: **PETER STEPIČ.**

Domače vesti

NAJNOVEJŠA ŠTEVILKA
tedenske revije

„Življenje in svet“

Pravkar je izšla šte. 21. ilustrirane tedenske revije „Življenje in svet“ z naslednjim vsebino:

Janez Trdina (Jos. Wester — s štirimi slikami).
Zelena žolna (Adolf Kocich).
Rastlinske bolezni.
Vplivi in vzroki delovanja našega življenja (Janko Kač).
Smrt velikega raziskovalca in človeka (s petimi slikami).
Stoletnica francoskega Alžira (dr. VI. Trauner — s petimi slikami).
Večerni obisk (Iv. Podraž).
O vodomcu (Iv. Kostial).
Na grobovih stare kulture (z dvema slikama).
Mahatma Gandhi (z dvema slikama).
Sport — ogledalo življenja.
V večni temi (z dvema slikama).
Pikapolonica.
Obisk pri bivši Chaplinovi ženi (z dvema slikama).
Noblov življenjepisa.
Strongfortizem.
Mucke, naše prijateljice (s sliko).
„Življenje in svet“ izhaja tedensko in štane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezne številke 2 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafličeva ulica 5.

* Promocija odličnega sportnika. Danes teden dne 30. t. m. bo promoviran na zagrebški univerzi za doktorja prava odlični trener nogometnega moštva ASK Primorje in Ljubljani g. Zvonko Buljevič. Čestitamo!

* Nova odvetnika. V imenik odvetnikov Advokatske komore v Ljubljani sta vpisana dr. Dragotin Skrinjar s sedežem v Kozjem in dr. Janko Vovk s sedežem na Jesenicah.

* Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 3 objavlja zakon o ureditvi ministrstva za kmetijstvo.

* Za mednarodni ženski kongres, ki se bo od 26. maja do 2. junija vršil na Dunaju, je iz 35 držav prijavljenih že okrog 700 delegatov. V glavnem se bo na tem kongresu razpravljalo o ženski volilni pravici, o zakonskem problemu žene, o vzgoji, o enakosti moralni, o trgovini z dekleti, o narodnem zdravstvu, o emigraciji žensk, o skrbi za mladino in sličnem. Kakor že na dosedanjih sedmih kongresih. Tokrat pa bo kongres sestavljal tudi osnutek splošne ženske resolucije o enakosti vzgoji ženske in moškega. Iz Jugoslavije so od strani raznih ženskih združenj že določene oficijelne predstavnice, med njimi ge. Franja Tavčarjeva in Minka Govekarjeva iz Ljubljane. Skupno pa se bo iz Jugoslavije udeležilo kongresa okrog 100 naših žen.

* Priznani sv. Cirila in Metoda. Prosvetni oddelki kr. banske uprave Dravske banovine objavljajo: »Priznani sv. Cirila in Metoda se praznuje za rimokatoliške na podlagi § 3. odstavka 2. zakona o praznikih dne 5. julija, samo šolska mladina pravoslavne veroizpovedi za praznike 24. maja«. V večerajšnji zadevni notici je bila tiskovna napaka.

* Rektorat ljubljanske univerze razpisuje mesto kontraktualnega asistenta v inštitutu za rudarska merjenja in geofizična raziskavanja na tehniški fakulteti. Več v »Službenem listu« št. 3.

* Otvoritev novih telefonskih relacij z Nemčijo. V zadnjem času so se odprle z nemškimi centralami tele telefonske relacije: Bled—Regensburg (pristojbina za navadno govorilno enoto je 70.95 Din); Bled—Augsburg, München, Nürnberg in Fürth in Bayern (77.55 Din); Bled—Dresden in Leipzig (84.15 Din); Bled—Breslau in Stuttgart (90.75 Din); Ljubljana—Regensburg (70.95 Din); Ljubljana—Augsburg, Nürnberg in Fürth in Bayern (77.55 Din); Ljubljana—Dresden (84.15 Din); Ljubljana—Frankfurt am Main in Stuttgart (90.75 Din); Ljubljana—Bremen in Stettin (103.95 Din); Maribor—Regensburg (64.35 Din); Maribor—Nürnberg in Fürth in Bayern (70.95 Din); Maribor—Dresden (77.55 Din); Maribor—Frankfurt am Main, Karlsruhe, Mannheim, Pforzheim in Stuttgart (84.15 Din); Maribor—Wiesbaden (90.75 Din); Maribor—Bremen, Essen a. d. Ruhr in Stettin (97.35 Din); Meža—Berlin (90.75 Din); Sevnica—Regensburg (64.35 Din).

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani (Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin).

23. maja 1930.

Ljubljana: 7. 761.1, 12. 88, mirno, 10. dež, 0.6. Maribor: 7. 760.9, 12. 85, NNW 2, 10. dež, 1. Mostar: 7. 761, 14. 85, NNW 2, 10. dež, 2. Zagreb: 7. 760.5, 15. 75, E 2, 10. dež, 9.1. Beograd: 7. 762, 15. 85, SE 4, 8. — Sarajevo: 7. 762.1, 10. 90, SE 10, 10. dež, 1. Skoplje: 7. 763.6, 15. 80, mirno, 10. dež, — Kumbor: 7. 760.9, 16. 80, NE 4, 10. — Split: 7. 760.1, 16. 75, ESE 8, 10. dež, 0.2. Rab: 7. 758.6, 16. 90, SE 2, 10. dež, 6. Vis: 7. 758.4, 12. 99, SE 14, 10. dež, 2.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 14.0, najnižja 10.4; v Mariboru 10; v Mostaru 13; v Zagrebu 13; v Beogradu 11; v Sarajevu 9; v Skoplju 13; v Kumboru 16; v Splitu 14; v Rabu 14; v Visu 10. Solnce vzhaja ob 4.25, zahaja ob 19.31, luna vzhaja ob 2.28, zahaja ob 15.23.

mira. V Remetah bo daljši odmor. Manjša skupina turistov se pripravila za nedeljski izlet na Lisco. Natančnejši podatki se dobe v društvenih prostorih.

* Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu obvešča članstvo, naj pride po društvene legitimacije v naše prostore v Gunduličevi ulici 29. Ob tej priliki se lahko poravnava zaostala članarina in se plača mesečni prispevek za pevski odsek, ki ima nalogo, da se briga za lepo se razvijajoči pevski zbor tukajšnjih Slovencev.

* Uprava Poštnega krajevnega leksikona, oziroma Mednarodni informacijski zavod Viktor Blažič, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 2, naznanja, da g. Bolči Zvan nj z našo upravo in pisarno v nikaki zvezi ter zato ni upravičen sprejemati eventualna naročila ali plačila, ker se tako ne bi priznavala.

* Nadloga kobilic povzroča prebivalstvu Hercegovine in sosednjih pokrajin Črne Gore vedno večje preglavice. Težave so tem večje, ker je ozemlje hribovito, a prebivalstvo še vedno ne razpolaga z zadostno množico sredstev, da bi lahko uspešno vršilo uničevanje. Ponekod kopičijo globoke larde, v katere nato naletijo celi roji kobilic, ki jih seljaki hitro zagrnejo z zemljo. Najštevilnejši roji kobilic so se pojavili med kraljeva Stanojevič in Triebnje. V dolžini celih treh kilometrov lahko popotnik opaža milijone, morda milijarde nadležnega mrčesa, velikega kakor muhe. Prebivalstvo vseh prizadetih krajev nujno naproša oblastva za pomoč. Na tisoče kilogramov so že doslej potrošili nafte, petroleja in v kropu raztopljenega mila, toda vse zaman. Kobilice dalje pustošijo posevke.

* Smrt ženske v nizki vodi. V vasi Zakonovcu v preševskem srezu je žena premožnega posestnika Stojana Nikolića imela opravka na dvorišču. Ko je ravno stopala mimo mlakuže, v kateri je komaj 10 cm vode, jo je napadla božast in nesrečna ženska se je zgrudila z obrazom napre v mlako ter utonila. Stara je bila šele 32 let ter zapuščala dvojce nedoraslih otrok.

* Nesreča z granato. Kmetovalec Pande Ljumič iz vasi Bogdanec v Južni Srbiji je pri delu na polju našel zarjavelo granato. Ko jo je premetaval, je nenadoma eksplodirala in mu povzročila strahovito škodo. Popolnoma mu je razmesarila levico ter razmrevirala tudi prsi. Nezaustonega so preneeli v vas, da ga odpravijo v bolnico, a je že splošno umrl.

* Tatvina konja. Iz Črmošnjice nam pišejo: V noči na 17. t. m. je neznan tat prišel v nezaklenjeni hlev posestnika Marije Pečarjeve v Stari žagi, občina Črmošnjice, in ukradel volaško sedlo, s katerim je osedljal 8 let starega konja ter neznanokam obegnili. Konj je na levo oko slep, ima na čelu belo liso, na prsih je nekoliko ozuljen in bolj male postave. Tatvine so osumljeni cigani. Orožniki v Črmošnjicah in na sosednjih postajah, ki so bili o tatvini konja obveščeni, so uvedli za ukradenim konjem potrebno zasledovanje. Pred nakupom se svari. Ako kdo naleti na sumljivega prodalca konja, naj ga javi bližnji orožniški postaji.

V nedeljo 25. t. m. ob 1/2 4. popoldne
JAVNA TELOVADBA
LJUBLJANSKEGA SOKOLA
na letnem telovadišču v Tivoliju.

7367

* Ustanove vdovam in sirotam državnih namestencev. Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev s sedežem v Ljubljani, razpisuje za leto 1930. iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 300 Din za najbедnejše vdove in sirote po državnih namestencih. Prosilke naj priložijo dokazila o običnega urada potrjeno dokazilo, da so res ubodne ali pa zaradi bolezni in onemoglosti ne sposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 15. junija t. l.

* Avtomobilska zveza Mokronog—Sevnica. Od 26. t. m. dalje bo vozil avtomob redno iz Mokronoga ob 5.30 in prihajal v Sevnico ob 6.15, tako da bo zveza z brzolokom, ki odhaja iz Sevnice proti Ljubljani ob 6.31.

* V konkurni zadevi Batiča Josipa, trgovca v Ljubljani, Cesta v Rožno dolino 5-1, določena podrobna razprodaja v konkurno maso spadajočega blaga odnede. — Dr. Urban Anton, konkurni upravitelj.

* Lud. Černe, Ljubljana, Wolfova ulica 3, priporoča za birmance prvostvorne ure, zlatino in srebrnino po najnižjih cenah.

* Pošiljka za tovarno Pekatote je že ocarinjena.

* Birmance razveselite z uro in veržico, ker je trajen spomin. F. Čuden, Prešernova 1.

* Oblike in klobuke kemično čist, barva, pliša in laka tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— »Zvesto srce in delovna ročica«. S sodelovanjem obrtarskega odseka Mariborskega ženskega društva, Osrednjega zavoda za žensko domačo obrt, ljubljanske ženske obrtne šole in mnogih posameznih priredil Splošno žensko društvo v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu zanimivo in poučno razstavo umetno-obrtnih ročnih del, razdeljenih po raznih tehnikah. Tudi danes, v času najraznovrstnejših strojev, ki izdelujejo marsikaj fineje, natančneje in na oko lepše kakor napravnice in najnežnejša ženska roka, ima vendarle precizno in umetniško izdelano ročno delo svojo visoko ljubiteljsko ceno. Kar se je z »Zvesto srce« v času veleselja v Jakopičevem paviljonu.

u— Koncerti pevskega zbora ljubljanske »Gracije« vedno zelo zanimajo naše ljubke občinstvo. To ni čudno, saj je zbor »Gracije« na glasu kot izvrstni moški zbor, ki je po zaslugi svojega zborovodje prof. Gröbminga na precejšnji umetniški stopnji. Zbor goji z zelo posebno ljubiteljsko noviške moderne zborovske skladbe. Na ponedeljkovem koncertu se pridruži pevskemu zboru tudi orkester »Gracije«, ki bo izvajal, pomnožen z ljubljansko vojaško

10% — 15%
si prihranite

ako kupujete modro, sivo ali pa aluminasto posodo, katero dobite v veliki izbi pri tvrdki z železnino 5533

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana Sv. Petra cesta 35

godbo nekatere točke sporeda. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Koncert bo v Filharmonični dvorani 26. t. m. z začetkom ob 20.

u— »Manolescu«, film z Brigito Helmo-vo in Možuhiom. Danes ob 4. in 8. in 9. zvečer bo predvajal ljudski kino v Ljubljanskem Dvoru film Ufe »Manolescu«. V tem krasnem filmskem delu nam je predloženo burno življenje Manolesca, moža, ki je zaradi svojih pustolovčin dalja svoječasno vsem evropskim policijskim upravam mnogo posla. V glavnih vlogah tega na izredno napetih prizorih bogatega filma nastopata lepa Brigita Helmo-va in v naslovni vlogi Možuhi. Tudi ta film ob najnižjih cenah 2, 4, 6 in 8 Din pri vsa predstava.

u— Iz gledališča. V operi se bo drevi ponovila opereta »Dolarska princeza« za red A, v nedeljo pa se bo pela Verdijeve opera »Aida« z gosti Vilfan-Kunčev, Šimen-tem in Witom. — V drami bo drevi prva repriza drame »Sveti plamen« za red D pod režijo Milana Skrbinka.

u— Sentjakovski gledališki oder zaključil svojo IX. sezono danes v soboto ob 20.15 s krasno igro »Groznica«. Izra je dosegla doslej ogromen uspeh. Opozarjamo občinstvo na to zaključno predstavo. V glavni vlogi nastopi gdč. Wrischerieva, poleg nje pa še gdč. Pirčeva ter gg. Škerli, Kešak, Karus in Čuk. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Miloša Karničnika, Stari trg 18.

u— Ljubljanskim moškim zborom. V torek 27. t. m. ob 20. skupna vaja v Glasbeni Matici. Pridite vsi pevci, arhivari naj prineso s seboj notne naslednjih skladb: J. Aljaž: Divna noč, dr. Ipatič: Bodi zdrava domovina, F. S. Vilhar: Naša zvezda.

u— Razstava umetno-obrtnih ročnih del. Vse dame, ki so obljubile razstavne predmete, naj jih blagovolijo poslati 26. in 27. t. m. od 9.—12. in od 15. do 18. v Jakopičev paviljon.

u— Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo 25. t. m. izlet v Kostanjevico, Št. Jernej in Otočce. Na povratku si bo ogledalo tudi samostan Pleterje. Odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor, ob 7.27, povratek v Ljubljano ob 20.53. Zbirališče pred odhodom vlaka na glavnem kolodvoru. Vodi bo dr. Stele.

u— Ciril Metodova I. ljubljanska moška podružnica bo imela svoj občni zbor 26. t. m. ob 18. v društveni pisarni, Bethovnova ulica 2.

u— Tovariši grafički se obveščajo, da se za danes pri Mraku napovedanih šestanok zaradi nekaterih formalnih zahtev ne bo vršil.

u— Na predavanje o načrtu novega zdravniškega zakona vabi Društvo pomožnih zdravnikov dravske banovine vse zdravnike. Vršilo se bo predavanje v ponedeljek 26. t. m. v predavalnici ženske bolnice z začetkom ob 18. Prodavalci g. dr. Tičar, ki se je kot delegat udeležil interkomorske konference v Beogradu. Predmet je aktualen in vreden v strokovnem oziru. Po predavanju debata.

u— Československa obec v Ljubljani. Pfátelské schůzky členu ČSO konaj se každou sobotu v nově upravené místnosti kuželníku ve »Hvězdě« Píldte a přivďte své známé!

PEGE odpravi hitro in brez sledu
„CREME ORIZOL“
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49—99.

u— Dve Magoličevi sliki v izložbenem oknu. V izložbi Kleinove trgovine v Wolfovi ulici sta razstavljeni dve Magoličevi sliki: »Pekel pri Borovnici« in »Topol ob Isčici«. Obe sliki sta molstersko delo in krasni v sedanjih, slikam primerljivih okvirih. Opozarjamo nanje ljubitelje lepe umetnosti. Sliki sta naprodaj.

u— Občni zbor Narodne čitalnice v Spod. Šiški, ki je bil sklican na nedeljo 25. t. m., se zaradi obnega zbora Električne družbe v Šiški, ki bo zborovala z važnim dnevnim redom tudi tega dne in ob istem času preloži in bo na praznik 29. t. m. ob 9. z istim dnevnim redom v društveni sobi.

u— Smrtna kosa. V hiralnici sv. Jožefa v Ljubljani je preminula v visoki starosti 78 let zasebnica Frančiška Voltmannova. Pogreb pokojnice bo danes ob 16. iz mrtvašnice hiralnice. Pokojnici blag spomin, žalujočim naše sožalje.

u— Preselitev Jadranske Straže. Jadranska Straža, oblastni odbor v Ljubljani, se je preselil v lastne društvene prostore, Kapiteljska ulica. Vsi dopisi na se pošiljajo na označeni naslov. Ustne informacije se dobe vsak dan med 13. in 14. in med 20. in 21. uro.

u— Učiteljska knjigarna v Ljubljani. Zaradi preuredbe, ki se sedaj izvršuje, je začasno vstop v učiteljsko knjigarno na dvorišču v Frančiškanski ulici št. 6.

u— Obupala zaradi živčne bolezni. Včeraj smo poročali, da se spremljalec na Golovcu našel okrog 13. v bližini Westrove vile nezvesto kuharico Marijo Sotlarjevo, ki se je zastrupila z izotom. Popila je nad četrt litra lizola in je bila že tedaj, ko so jo našli, popolnoma oslabela. Sotlarjevo so prepejali z reševalnim avtom v splošno bolnico, kjer pa je že v tek večera strupo podlegla. Sotlarjeva je imela pri sebi listek, na katerem je napisala, da je šla v smrt zaradi težke živčne bolezni.

u— Zopet nezgoda na Zaloški cesti. Gradbeni tehnik Stane Kandus se je peljal predvčerašnjim okrog 12.45 s kolesom po Zaloški cesti. Vozečemu pravilno po desni strani pa je na oglu, preden se zavije na most proti Kodeljevemu, nenadoma privozil nasproti na mesarskem vozičku France Zalar, ki je Kandusa podrl po tleh. K sreči je ta še pravočasno odskočil in dobil pri padcu le neznatne praske. Pač pa je šel voz čez njegovo kolo, tako da ima Kandus okrog 300 Din škode. Nezgoda je nastala le slučajno. Glede škode se bosta Kandus in Zalar poravnala medsebojno.

u— Pobegel dečko. Te dni je pobegnil od svojega očeta, skladiščnika, stanujočega na Aleksandrovi cesti, 15 letni Anton Kuvavica. Kam se je dečko zatekel, še ni znano. Najbrže je odšel s kakim tovarišem kam na deželo in dalje proti Hrvatski.

Premagajte svojo slabokrvnost in nene posledice z uporabljanjem »Seravallio-vega kina-vina z železom«. Dobiva se v vseh lekarnah.

u— Okradena v kopalšču. Pred dnevi je neznan zlikovec ukradel Barnari Sterletovi v kopalšču OUZD na Mikošičevi cesti denarnico z 200 Din gotovine. Sterletova je imela denarnico v ročni torbici, ki jo je obesila na obešalnik. Oškodovanka je tatvino kmalu opazila, vendar tatu ni bilo mogoče izslediti.

u— Pretep v pijanosti. V noči na petek je nastal v Kopitarjevi ulici nenadoma hud prepri med nekimi ponočnjaki. Istočasno je prišel po imenovanj ulici tudi uradnik N. K., ki se je ustavil pri pretepačih se družbi. Zaradi vpitja in razgrajanja se je kmalu pojavil tam tudi stražnik, ki je skušal pretepače razdružiti in jih razgnati. To pa ni bilo všeč gori omenjenemu, ki se je po kratkem prepriu lotil stražnika samega. Pričela sta se ruvati med seboj, kar bo imelo za možaka kaj nerodne posledice.

Iz Maribora

u— Dragoceno darilo mariborskemu muzeju. Obče spoštovani narodnjak g. Thaler, graščak na Karlovcem pri Št. Ilju, je poklonil po znanem numizmatiku, sodnem svetniku dr. Traunerju, mariborskemu muzeju dva srebrna novca iz leta 1708, in 1752, ki sta bila v prometu na Bavarskem in v Šleziji. Zanimivo je, da je g. Thaler našel oba novca v svojem vinogradu v Št. Ilju. S tem darilom je numizmatična zbirka mariborskega muzeja pridobila dva dragocena novca.

u— Iz gledališča. Danes se bo ponovila Novčanova mogočna drama iz celjske preteklosti »Herman Celjski«, v nedeljo pa se bo uprizorila zabavna in melodijozna opereta »Piskrovec«. Znižane cene in kuponji. Ga. Stelka Dragutinovičeva bo slavila v četrtek, 5. junija 35 letnico svojega uspešnega oderskega delovanja. Ob tej priliki bo nastopila v glavni vlogi komedije »Bobrov kozuh«. V kratkem bo krsna predstava drame pisatelja dr. Maksa Snuderla »Pravljica o rajski ptici«.

u— Ferijalna kolonija v Martinčič pri Sušaku. Termin za prijava poteka ter se zaključil sprejemanje prijav v Zdravstvenem domu v Mariboru 29. t. m. Kolonija bo imela dve skupini: prva od 1. do 30. julija samo za učence srednjih šol, druga pa od 1. do 30. avgusta samo za učence srednjih šol in deca iz osnovnih šol oblogega spola. Zaključek prijav bo za vse 29. t. m. Kolonija nudi posetnikom poleg vse oskrbe in dobre prehrane (kuhajo č. sestre iz Maribora), stalno nadzorstvo in zdravniško kontrolo po zdravniški in ga stalno v koloniji. V svrhu gojenja sporta in iger je preskrbela uprava kolonije za vsa potrebna sredstva za: veslanje, fudranje, plavanje, tekkanje, tenis, kroglanje, kroket, waterpolo.

u— Tiskovna pravda dr. Dernovšek-Eržen Ošlak pred apelacijskim sodiščem. Višje deželno apelacijsko sodišče v Ljubljani je dne 22. t. m. razpravljalo o prizivu urednika »Volksstimme« g. Viktorja Eržena in g. Josipa Ošlaka kot zastopnika Ljudske tiskarne, ki sta bila pred mariborskim okrožnim sodiščem dne 27. marca t. l. na tožbo primarja dr. Dernovškega obsojena zaradi prestopka klevete in uvrede v listu, in sicer Eržen na 7 dni zaporu z olašavami ter na 600 Din denarne kazni, odnosno 10 dni zaporu. Ošlak pa na 300 Din denarne kazni, odnosno 5 dni zaporu. Apelacijsko sodišče je priziv obeh v celem obsezu zavrnilo. Sodna izreka, da je treba glede dokaza resnice uporabljati oni zakon, ki imenuje dokaz resnice in uvaža večlo kazensko odgovornost za storila kazenskega delikta, torej ne člen 61. zak. o tisku, ampak paragraf 312 k. z. Tudi sodba ugotavlja, da je zastopnik tiskarne v vsakem primeru sodgovoren.

u— Koncert »Drave« v mestnem parku bo v nedeljo od pol 11. do 12. Kapelnik g. Koudelka.

u— Odklonjena koncesija. Banska uprava v Ljubljani je odklonila prošnjo Ludovika Stanitza za podelitev koncesije za ustanovitev šoferske šole v Volkerjevi garaži v Mariboru.

Madam, samo Visagine Adelina Patti Vam zamore ohraniti Vašo svežo mladost.

Drogerija Gregorič,
Visagine
„Adelina Patti“
Ljubljana,
Prešernova 5

u— Gradnja nove ceste Bresternica—Sv. Križ se je minule dni zopet s polno paro pričela nadaljevati. Pod vodstvom g. inž. Stergarška dela tam sedaj okrog 50 delavcev in je nati, da bo cesta v doglednem času dogotovljena in bo tako vzpostavljena zveza med Dravsko in Pesniško dolino čez Sv. Križ proti Sv. Juriju o. Pesni in Zg. Kungoti.

u— Tujsko gibanje v Mariboru. Pretekli mesec je potovalo skozi Maribor iz inozemstva 10.283 oseb, od teh 4896 Avstrijcev, 2052 Čehoslovakov in 1032 Nemcev, istočasno je odpotovalo skozi Maribor preko naše meje 6804 Jugoslovenov, 4322 Avstrijcev, 1203 Čehoslovaki in 776 Nemcev.

u— Svetovni roman o alkoholih. Jack Londona »Alkohol«, o katerem je prineslo nedeljsko »Jutro« obširnejšo oceno in ga označilo kot enega najboljših del o razkrajajočem in poruševalnem alkoholu, je izšel nedavno v zelo okusni opremi tudi v srbo-

hrvaščini. Knjiga ima tudi lepo naslovno sliko in tudi prevod je zelo posrečen. Ljudska knjižnica v Narodnem domu mna ta roman v več izvodih v nemščini in srbohrvaščini.

a— Mladinski večer francoskega krožka. Pre več nevi je prireil tukajšnji francoski krožek v Vesni družabni večer, ki je sijajno uspel. Med številnimi odličnimi gosti je vzbudil posebno pozornost g. M. Vey, lektor ljubljanske univerze, ki je kot zastopnik francoskega konzula nalašč prišel iz Ljubljane na to mladinsko prireditev. V dvorani je zagledal toliko nadebudne in za francoski jezik navdušene mladeži, kakor se je menda še ni zbralo v Vesni. Uvodoma je bila prečitana laskava zahvala francoskega konzula za našo skromno pomoč (2500 Din) francoskim poplavljenim. Takoj nato so nastopili naši srčkani malčki, ki so si s svojim ljubkim rajanjem in petjem namah osvojili srca vseh gledalcev. Potem so sledile različne glasbene in plesne točke. Zaključen pa je bil spored z burko »advokata Pateline«, ki so jo predvajali reatanti. Vse točke so bile nagajane z burnim odobravanjem. Dolžni smo pri tej priliki ugotoviti, da je naša mladina častno rešila poverjeno nalogo. S tem je ob enem dala najlepše zadostne mladeniču aginemu podpredsedniku krožka, z. ravnatelju Furrerju in njegovim poštvovalni gospod soprogi, ki sta največ pripomogla k izredno uspehi prireditvi. Želeli bi bilo, da bi se slični mladinski večeri češče vršili.

a— Nesreča pri podiranju dreves. V Spodnjem Gašterju pri Sv. Lenartu je v nezaključeno smer podirajoče se drevo padlo na 50 letnega viničarja Josipa Mihaliča in mu zlomilo desno nogo pod kolonom. Ponesrečenca so morali odpeljati v splošno bolnico v Maribor.

a— Avto in kolesar. Dne 22. t. m. okrog 2. je pripeljal mimo vile dr. Franz na Meljski cesti trgovec L. Kardoš iz Murske Sobote na svojem avtu iz vrta vile pa je privozel na kolesu trgovca Jakoba Urbančiča, ki je trčil v avto s tako silo, da je razbil šip, pri tem pa sam dobil poškodbe in poškodoval kolo.

a— Kolpi v galopu in kolesar. Dne 22. t. m. okrog 19. zvečer je vozil na Aleksandrovi cesti na kolesu železničar Al. Zimšek. Za njim je pridiral na dvoprednem vozu v galopu zasebnik Mihael T. podrl kolesarja, ki je dobil precej poškodb in ima tudi pokvarjeno kolo. T. je dirjal z vozom naprej in šele na Trgu Svobode so ga pasanti ustavili.

a— Storklja na kolodvoru. Iz Stražgonjcev se je pripeljala te dni mlada kmetica na postajo Pragersko, da se odpelje potem v mariborsko porodnišnico. Se preden pa je mogla stopiti v vlak, so jo objele porodne slabosti. Med potniki je nastala kmalu splošna zmeda. Zmešnjavo je opazil tudi kolodvorski restavratore Majcen, ki je odredil takoj prenos kmetice v svojo hišo. Ze čez nekaj minut je mlado dekle darovalo potem življenje zdravemu in čvrstemu deklu. Poklicanemu zdravniku sploh ni bilo treba več posredovati. Mati in sinko, ki sta našla tako nepričakovano gostoljubno streho, se sedaj gostujeta tamkaj in se oba veselita najboljšega zdravlja. Restavratore g. Majcen pa je pripravil mladi porodnici še novo presenečenje. Z veseljem je ugodil prošnji za hotra in je že v četrtek kumoval najmlajšemu Pragerčanu. Samaritanski njegov čin je vzbudil po vsej okolici splošno pozornost in zasluži vsakega tudi priznanje.

a— Tihotapec saharina. Karel Zupančič iz Maribora je našim oblastim že dobro poznani tihotapec, ki ga nobena kazen ne more odvrniti od tega prepovedanega posla. V sredo so ga naši obmejni orožniki zasledili v bližini Sv. Duha in našli pri njem nad 7 kg saharina. Njegovemu nerodnemu zagovoru, da je hotel saharin izročiti oblastim, seveda nihče ni verjel. Čez noč je bil oddan v zapore pri Grafu, večeraj pa je bil izročen sodišču.

Iz Celja

e— Okrožni inspektor dr. Schubach v Celju. Včeraj se je mudil v Celju na inspekcijskem potovanju okrožni inspektor mariborskega okrožnega inspektorata dr. Schaubach.

e— Seja okoliškega občinskega sveta. Redna seja celjskega okoliškega občinskega sveta je sklicana v nedeljo 25. t. m. ob 8. zjutraj v sejni dvorani na Brez. Na dnevnem redu bosta premestitev munijskega skladišča z grlica pri okoliškem kopališču in poročilo poslovanja občinskega sveta.

e— Razširjenje ceste Vojnik — Dobrna. Ker je bila svoječasa okrog 10 km dolga cesta med Vojnikom in kopališčem Dobrna preozka glede na stalno naraščajoči tujski in avtomobilski promet, je sklenila tedaj agila kopališka uprava v Dobrni, da bo dala iz lastnih dohodkov razširiti cesto. Bivša mariborska oblastna samouprava je ta načrt odobrila in se je z deli pričelo. Kmalu pa so dela na razširjenju ceste občela in se letos zopet nadaljujejo. Tehnično vodstvo je bilo pred kratkim poverjeno inženjerju celjskega sreskega načelstva g. Antonu Komelu. Cesta je bila razširjena v vsej omejitvi dolžini za 1 in pol do 2 metra, mestoma celo več. Na novozgrajenih brežovjih bodo zgrajene kamnite skarpe, ki dosegajo mestoma višino 4 m. V Lembergu pred Dobrno je ob Hudini postavljen gramozni drobilec na vodni pogon, ki producira toliko gramozja, da zadostuje za zasipanje cele ceste. Drobilec je last dobrnskega kopališča. Z majhnimi naknadnimi krediti banke uprave bi bil omogočen odkup majhnih kosčkov zemljišč ob dozdanih cesti in bi se cesta na mnogih mestih lahko izravnila, dočim je danes nemišlno krivuljasta. Tudi bi svetoval, banški upravi, naj bi prispevala še s primernim denarnim prispevkom k izboljšanju novonapravljenega in razširjenega dela ceste, ki potrebuje pač nekoliko boljši gradbeni material, ako hoče postati res dobra cesta.

e— Družba lovišč v občini Sv. Pavel in Vojnik. Na celjskem sreskem načelstvu se bo vršila 30. t. m. družba občinskega lovišča Sv. Pavel pri Prebolu, 31. t. m. pa družba občinskega lovišča v Vojniku. Podrobnosti družbe so razvidne na razglasni deski celjskega sreskega načelstva.

ZVEČER za namakanje

Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichtova
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

e— Kolavdacija novega vodovoda v Zavedni. Vodovodna zadruga v Zavedni je zgradila nov vodovod, ki zajema vodo pri tako zvanem Žegnanem studencu za iribom sv. Jožefa. Na njeno prošnjo je odredilo sresko načelstvo kolavdacijo vodovoda v tork 3. junija.

e— Otvoritev planinskih koč. Savinjska podružnica SPD v Celju javlja, da otvori 7. junija vse svoje koč, in to so: Mozirski koč, Koča na Korošici ter Frischaufer dom na Okrešlju. Tillerjeva in Piskernikova koč v Logarski dolini sta odprti celo leto. Oskrbovani sta z vsem potrebnim ter pripravi za letovanje. Nova pomožna koč na Mozirskih planinah bo slovesno otvorjena 22. junija, nova koč na Korošici pa 17. avgusta.

e— Razne nesreče in nezgode. Pred dnevi je pri razkladanju gramozja z veza pritiskala težka gramozna truga 58-letnega delavca Franca Hoinjka iz Trnoveli pri Celju s tako silo na prsni koč, da mu je zlomila 7., 8. in 9. rebro na levi strani. — S koločca je padel 46 letni Franc Dornulovec, hlapec vitanjskega župnišča in si izpahnil desno roko v ramskem sklepu. — Deno naletel si je zlomil pri delu 20 letni posestnikov sin Janez Povše iz Redč. — Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski javni bolnici.

e— Nočni roparski napad v Aškerčevi ulici. V noči od četrta na večeraj je bila okrog polnoči napadena v temnem delu Aškerčeve ulice, kjer tudi stanuje, v neposredni bližini novega železobetonskega mostu čez Koprivnico znana celjska gostilničarka in trgovka D. Z. Vračala se je po policijski uri v družbi svojih 3 nameščenikov domov, ko ji je nenadoma prišel nasproti neznan maskiran mož, ki je pričel reprimaciovati toliči spremljevalke z rokami v obraz, hoteč jih preplašiti in poznati v beg. Obenem pa se je skušal polastiti ročne torbice, ki jo je držala gostilničarka v roki. Dasi stara in slabotna, je rapidenka ni hotela izpuštili. Med tem so dekleta vpila na pomoč. Kmalu so se pričela odpirati okna sosednjih hiš in nekaj moških je pohitelo na pomoč. Napadalec je uvidel, da je ves njegov trud zaman in da se nihaa v nevarnosti, zaradi česar je svojo roparsko namero opustil in pobegnil čez novi most v smeri proti Gaberju. Po izjavi deklet, ki so spremljala svojo delodajalko v času napada domov, je pričakoval roparskega napadaleca na mostu neki neznanec in sta oba skupaj izginila v nočni temi. Vse zasledovanje policije je ostalo doslej brezuspešno.

e— Našel se je malo nižje pod Mozirsko kočjo zlat obsek, katerega dobi lastnik pri g. Leopoldu Goričarju v Mozirju.

Iz Škofje Loke

sl— Dva vzgleda podjetnosti. Škofja Loka in njena okolica le polagoma napredujeja v obnavljanju javnih lokalov. Tem bolj razveseljivo je zato, da moremo v poslednjem času zaznamovati dva vzgleda lepega napredka. Gostilničar Ivan Kavčič na Spodnjem trgu v Škofji Loki je preuredil bivšo ključavničarsko delavnico v lep salon, ki je že večkrat prav dobro služil družabnim namenom. Slikarska dela je izvedla tverda Brunčič — Rebernik iz Ljubljane. Salon meri 60 m². Obsežnejša popravila so se izvršila tudi na Trati pri gostilničarju Antonu Hafnerju, starološkemu županu. Predvsem moramo omeniti tako zvano posebno sobo, ki je okusno renovirana po načrtih gosp. Inkiostrija.

Iz Kranja

r— Gibanje gimnazijskega dijaštva. Tukajšnje dijaštvo se zelo udeležuje tudi izven šole, toda pod vodstvom svojega proforskega zbora. Nedavno so priredili dijaški uspešno pevsko-orkestralno akademijo, v nedeljo 25. t. m. pa priredijo ob 10.30 dopoldne s sodelovanjem svojega orkestra javni telovadni nastop. Prireditelj bo na gimnazijskem dvorišču.

ODPRODAJA ČEVLJEV

Ker smo cene zelo znižali, se dobijo damski čevlji v vseh barvah in ročni izdelki
že od 120.— Din naprej
do najfinejših 230.— Din. — Redka ugodnost se nudi tudi za nakup moških in otroških čevljev.
Oglejte si cene v izložbi in zalogo z več tisoč pari vsakovrstnih čevljev pri
„DOKO“, Prešernova ul. 9
dvorišče. 7385
IVAN ČARMAN.

r— Nedeljski nogomet. Jutri ob pol 14. se bo vršila na Sokolskem igrišču prijateljska tekma med Bledom in domačim sokolskim odsekom. Bo to prvo gostovanje Blejčanov v Kranju!

Z Jesenic

s— Dobrim Jeseničanom! V prihodnjih dneh Vas bodo obiskali poverjeniki Eli zabetne in Vincencijske konference na Jesenicah, da v imenu dobrodelnosti darujete za bližnjo tombolo nepotrebnega dečjega zavetišča primerne dobrote. V Vašo plemenito radodarnost verujoči Vam ključemo vnaprej: Bog povrni vsem dobrim srcem! — Pripravljalni odbor.

Iz Kočevja

kč— Lep izlet. V nedeljo 18. t. m. je priredilo ribniško sokolsko okrožje izlet na ortenburški grad nad Ortenekom. Izlet je bil združen s telovadnim nastopom naraščajnikov kočevskega, ribniškega, sodraškega ter velikolaškega Sokola. Izleta se je udeležilo tudi veliko število članov in članic.

Iz Novega mesta

n— Knjige Slovenske Maticice so dospele. Dobe se pri poverjeniku za mesto in novomeški sodni okraj profesorju g. Kovarju v gimnaziji. Poverjeništvu prosijo, da se člani zglase osebno zaradi izbire 5. knjige, pri vezanih knjigah pa zaradi barve platnice.

n— Planinska koč na Gorjancih. Člani tukajšnje podružnice Planinskega društva so očedili in popravili planinsko koč na vrh Gorjancev, tako da je pripravna za prenočišče. Ključ od koč je na razpolago pri knjigovozu g. Kosu proti malenkostni odškodnini. Koča, ki so jo z velikim trudom zgradili in prenovili, je bila lani dvakrat izropana. Nanovo so jo popravili s prostovoljnimi darili Novomeščanov in Sentejnjčanov. Nad izvirkom studenčka Gospodične se je letos pojavila izredno krasna flora spominčič.

n— V spomin prerano umrle članice in odhorne Kola jugoslovenskih sester gđ. Ruske Ravhekarije so zbrale odhorne 350 Din in jih poklonile v dobrodelne namene.

Iz Krškega

kk— Prosvetni odbor Sokola je priredil v soboto 17. t. m. Volaričev večer, ki je privabil v dvorano skoro vse Krčane in Videmčane, ki se zanimajo za petje in za razvoj slovenske glasbe. Muzikalno predvajanje je imel ravnatelj g. Vutkovič, pevski točke pa so absolvirali gđ. Valantova, ga. Škodova, g. Fr. Počivavšek in pevski kvartet krške Glasbene Maticice pod vodstvom strokovnega učitelja g. Stiplovskega. Vsi pevski komadi (19 točk) so bili odpeti točno, pristrčno in dovršeno. Večer je minil v prav pristrnem razpoloženju. Po prireditvi v dvorani se je vršila pri br. Hofbauerju odhodnica g. Fr. Počivavskega, ki je prestavljen v Beograd. Od pridnega in požrtvovalnega pevača in odrskega igralca se je poslovil v imenu glasbenega in dramskega odseka ter v imenu krške Glasbene Maticice ravnatelj g. Vutkovič. Prošlo soboto in nedeljo je priredil Sokol v dvorani svojo običajno pomladno telovadno akademijo z nastopom vseh kategorij naraščaj in članice. Vse vaje in rajalni nastopi so bili izvajani precizno, dovršeno in strumno. Sestri Sovretova in Zrimškova ter bratje Verbič, Suhadolc, Aparnik in Rumpert so želi za svoj trud zasluženo priznanje. Akademijo je poziviljal z igranjem salonski orkester pod vodstvom br. Pfeiferja.

Iz Litije

i— Nogometna tekma. V nedeljo popoldne ob 16. se bo vršila nogometna tekma med SK Jadranom iz Ljubljane in litijskim SK na sportnem prostoru v Svarcevi hosti.

i— Prve zrele jagode nam je poslala mala gospodična Boriskova Božica iz Litije, za kar se ji prav lepo zahvaljujemo.

i— Člani Slovenske Maticice naj dvignejo knjige pri poverjeniku učitelju g. Zupanciču.

Iz Zagorja

z— Tatvine v zagorskem okolišu. Te dni so bile izvršene v zagorski dolini dve tatvine. Pri posestnici in gostilničarki Moserjevi v Podlipovci, občina Kolovrat, je bilo v eni noči ukradenih 11 kokoši. Tatovi so morali biti pri svojem poslu zelo spretni, da domači niso čuli ropota, čeprav je kokošnjak oddaljen le 5 metrov od hiše. Pri nekem drugem posestniku istotam so tisti več ukradli več kosov obleke. Obledo, nabasano v dveh vrečah, so drugi dan našli v grmovju pod Trojanskim klancem.

z— Grdo maščevanje. Kakih sredstev maščevanja se nekateri poslužujejo, da oskudujejo svojega nasprotnika, kaže naslednji dogodek: Posestnici Amaliji Grosi s Sv. Planine je doslej še neznan hud dobenež udrl ponoči v hlev in biku narezal spolovilo. Žival je zaradi bolečin tulila tako, da je ženo prebudila. Šla je v hlev in opazila krvavečo žival, ki se je tiščala jasli in se tresla od bolečin. Lopovski dogodek, ki je bil izvršen gotovo iz maščevanja, je naznanila orožništvo. Kljub takojšnjemu zasledovanju in poizvedovanju orožništva pa dosedaj še niso mogli izslediti hudobneže, ki gotovo zasluži najostrejšo obsodbo.

v— Dve nesreči. Kakor izvemo, se počuti poškodovani sokoliči Duško Požun po operaciji, ki je bila izvršena v Leončiču, dobro in ni neposredne nevarnosti za njegovo življenje. Vse prebivalstvo sočustvuje s prizadeto družino Požunovo in iskreno želi, da bi fanteč skoro okrevale. Značilno za plemenito srce malega sokoliča je, da je v bolnici prosil očeta, naj se ne hudeje nad Jerinom, četi, da ni kriv njegove nesreče. Potrt je tudi Jerina, ker nesreče gotovo ni povzročil namenoma. Nesreča pač nikdar ne počiva in dogodila bi se bila lahko tudi kje drugje in komu drugemu. Najbolj neumestno bi pa bilo, ako bi hotel kdo iz nesreče kovati kapital proti Sokolu. — Hlapec, ki je večeraj smrtno ponesrečil, se piše Jurij Pušnik in je doma s Tolstege vrha pri Konjah. Doma zapušta mlado ženo, ki je bila o nesreči obveščena. Prebivalstvo je grozna nesreča globoko pretresla. Mladi mož je prišel v Trbovlje iskati kruha, našel pa je smrt na tak tragičen način. Naj v miru počiva.

Iz Trbovelj

t— Knjige »Slovenske maticice« so prišle in se dobe pri poverjeniku. Nekateri člani niso še poravnali lanske članarine. Prosimo, da to store v najkrajšem času, ker je treba zaključiti račune. Položnice se dobe pri poverjeniku.

t— Trboveljska podružnica SPD priredi v nedeljo 25. t. m. izlet na Mrzlico. Ta dan bo odbor definitivno določil prostor novi koči, ki bo dograjena v juniju 1931. Neumorni stavbni odbor je že ukrenil vse potrebno, da se uresniči naše triletno sanje.

t— Kino »Sokol« bo predvajal 24. in 25. t. m. najrazkošnejši zvočni film sveta »Hollywood Revue«, ki ima 20 dejanj. Nastopijo sami slavni zvezdniki. To delo označujejo za triumf kino-teatra. Okoličane prosimo, da dvignejo rezervirane karte pol ure pred predstavo.

Se boljša in cenejša je

PALMA

zdravilna grenka voda.

DOBIVA SE POVSO!

t— Dve nesreči. Kakor izvemo, se počuti poškodovani sokoliči Duško Požun po operaciji, ki je bila izvršena v Leončiču, dobro in ni neposredne nevarnosti za njegovo življenje. Vse prebivalstvo sočustvuje s prizadeto družino Požunovo in iskreno želi, da bi fanteč skoro okrevale. Značilno za plemenito srce malega sokoliča je, da je v bolnici prosil očeta, naj se ne hudeje nad Jerinom, četi, da ni kriv njegove nesreče. Potrt je tudi Jerina, ker nesreče gotovo ni povzročil namenoma. Nesreča pač nikdar ne počiva in dogodila bi se bila lahko tudi kje drugje in komu drugemu. Najbolj neumestno bi pa bilo, ako bi hotel kdo iz nesreče kovati kapital proti Sokolu. — Hlapec, ki je večeraj smrtno ponesrečil, se piše Jurij Pušnik in je doma s Tolstege vrha pri Konjah. Doma zapušta mlado ženo, ki je bila o nesreči obveščena. Prebivalstvo je grozna nesreča globoko pretresla. Mladi mož je prišel v Trbovlje iskati kruha, našel pa je smrt na tak tragičen način. Naj v miru počiva.

t— Konert. Pevsko društvo »Zvona« priredi v četrtek 29. t. m. v Sokolskem domu koncert. Na vzporedno so skladatelji: Premrl, Adamič, Schwab, Deu, Velko Novak, F. S. Vilhar in Kimovec. Zbor »Zvona« slovi daleč na okrog kot eden najboljših in se nam obeta velik glasbeni užitek.

Iz Braslovč

br— Majniški izleti. Tudi iz naše župe so pihletli višji razredi na majniški zlet. 5. in 6. razred sta jo mahnila v zeleno Pogavje, v Rajhenburg, kjer so si ogledali vse zanimivosti kraja in vzorno gospodarstvo trapištva ter bili deležni mnogo sladkih dobrot. 3. in 4. razred sta se podala na Goro Oljko, krasno razgledno točko Savinjske doline, ki postaja močna privlačnost turistov. Z Gore Oljke od odšli mali izletniki v Velenje na zunanji ogled rudnika in elektrarne. V nedeljo 25. t. m. ob 15. pa se bo sestala sokolska deca iz Braslovč in Orle vasi in s Polzele na Gomilskem, kjer bo javen propagandni nastop, ki bo pokazal javnosti bilanco pomladne sezone. Prijatelji mladine in Sokola vljudno vabljani!

br— Predavanje o čebelarstvu. Čebelarstva podružnica priredi 29. t. m. v tukajšnji šoli poučno predavanje o splošnem čebelarstvu in umni čebelarjevi v zvezi s praktičnim ogledovanjem panjev na sokolskem vrtu. Predaval bo g. Peternel iz Bukovega žlaka pri Celju.

br— Zaključek obrtne šole. Prejšnjo nedeljo se je zaključila obrtna nadaljevalna šola. V 3. oddel. je šolo obiskovalo 49 vajencev in 18 vajenk. Učni uspeh je dosegel ob 67 obiskujočih 85% vajencev, oziroma vajenk.

Iz Konjic

nj— Odlikovanje. Dne 20. t. m. je izročil zastopnik pošte direktorije v Ljubljani g. Stukelj upravniku pošte v Konjicah gospodu Viktorju Wagnerju ter uradnici gđ. Mariji Debelakovi odlikovanje, in sicer prvega red sv. Save V. razreda, drugi pa zlato kolajno za vestno službovanje. Slavnost se je vršila v okrašenih uradnih prostorih, ob navzočnosti vseh službe prostih uslužbencev. Čestitamo!

nj— Novi poslovni lokali. Hišni posestnik g. Franc Vrečko preurejuje spodnje prostore svoje hiše za poslovne lokale, katerih silno primanjkuje v trgu.

nj— Pri davčni upravi poslujejo dnevno od pol 8. do pol 13. davčni odbori. Iz vsega okraja prihajajo člani odborov k sejam.

Iz Gor. Radgone

gr— Izpremembe v odboru Sokolskega društva. Dosedanji načelnik br. Vlado Lorber je iz zdravstvenih ozirrov odložil svojo funkcijo. Na njegovo mesto je sta-rešinstvo Sokolske župe v Mariboru imenovalo br. Valterja Potočnika.

gr— Osebrna vest. K pošti na Pragersko je premeščen g. Matjaz Skrobar, pismonoša pri tukajšnjem poštem uradu.

gr— Ukinjenje avtobusne vožnje. Na progi Maribor—Gornja Radgona—Slatina Radenci s 15. t. m. uvedena avtobusna vožnja z odhodom iz Maribora ob 7. ter prihodom v Gornjo Radgono ob 9.10 in Slatina Radenci ob 9.30 ter v obratni smeri z odhodom iz Slatine Radenc ob 16.30, iz Gornje Radgone ob 16.55 in prihodom v Maribor ob 19.05 se je zaradi doslej pokazanega slabega prometa s 23. t. m. ukinila.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV.

Sobota, 24. maja.

Ljubljana 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducira glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: V dolini gradov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Nemščina. — 19.30: O zavarovanju. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Lahka godba.

Beograd 10.30: Reprod. glasba. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 18: Koncert tamburaške zbor. — 20: Koncert ak. okleta »Obilice«. — 21: Sonatni večer. — 22.05: Poročila. — Lahka godba. — Zagreb 12.30: Reprod. glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.10: Godba za ples. — Praga 17: Jazz-band. — 20: Stiri stoletja plesa. — 21: Koncert orkestra in solistov. — 23.20: Lahka godba. — Brno 17: Jazz-band. — 18.35: Opera glasba. — 20: Prenos iz Prage. — 21: Slovaške pesmi. — Varšava 20.30: Klavirski koncert. — 23: Godba za ples. — Dunaj 11: Reprod. glasba. — 12: Opoldanski koncert. — 15: Mešan glasbeni program. — 16: V spomin Cosime Wagner. — 19: Graz. Stajski komponisti. — 20.10: Opera »Grof Lukenburški«. — Berlin 18.40: Pevski koncert. — 20.40: Stare in moderne plesne melodije. — Kabaret in godba za ples. — Frankfurt 19.30: Zborovski koncert. — 20: Prenos iz Stuttgarta. — 20.45: Mešan program. — Godba za ples. — Langenberg 17.30: Večerni koncert. — 20: Zabaven večer. — Nočni koncert in ples. — Stuttgart 19.30: Zborovski koncert. — 20: Literarni program. — 20.45: Prenos iz Frankfurta. — 17.30: Lahka godba. — 20: Zborovski koncert. — 21.15: Violinski koncert. — Rim 17.30: Violalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Večer italijanske glasbe.

Serravallo

železnato China-vino

povzroča izvesten tek, poljaže živce, popravlja kri ter se rekonvalescentom in slabokrvnim od zdravniških avtoritet zelo priporoča. IZBORNI OKUS. Čez 10.000 zdravniških priznanj — Dobi se po vseh lekarnah. 6150-2

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 24.: Sveti plamen. D.
Nedelja, 25.: Zaprtlo.
Ponedeljek, 26.: Ljubimec svoje žene. B.
Torek, 27.: Sveti plamen. E.
Sreda, 28.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20

Sobota, 24.: Dolarska princesa. A.
Nedelja, 25.: Aida, Gostujoče ga. Villan-Kučeva, gosp. Marij Šimenc in gosp. Vith iz Zagreba. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 26.: Zaprtlo.
Torek, 27.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. C.
Sreda, 28.: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sobota, 24.: Herman Celjski. Kuponi.
Nedelja, 25.: Piskrovez. Znižane cene. Kuponi.

RADIO-ELEKTRO-TEHNIKA

Ljubljana, Aleksandrova št. 5.

Izvršuje in dobavlja vse elektrotehnične naprave. Dobavlja, popravlja in izvršuje vse radio-in ojačevalne naprave. Prodaja ves elektrotehniški in radio-materijal. 134

KULTURNI PREGLED

Slovinci in jugoslovenska razstava v Londonu

O razstavi jugoslovenske likovne umetnosti v Londonu se širijo že izraze njene odprtosti različne govorice; tako zatrjujejo nekateri, da so bili nekateri ljubljanski umetniki namenoma prezrti in zapostavljeni in da smo Slovenci sploh nezadostno zastopani. Da bi dognal, ali so taka namigavanja osnovana ali ne, sem stopil k dekani filozofske fakultete, g. univ. prof. Izidorju Cankarju, ki je poleg gg. Iv. Mestrovica in Branka Popovića prisostvoval kot delegat jugoslov. pripravljalnega odbora otvoritvi razstave v prestolnici Velike Britanije. G. profesor se je rade volje odzval želji uredništva in mi je prijazno odgovoril na stavljena mu vprašanja.

Ali je res — se je glasilo prvo vprašanje — da so v Londonu izločili celo vrsto slovenskih del? Kateri naši umetniki so zastopani na razstavi, čigava dela so se izločila in zakaj?

G. profesor je vzel z mize katalog londonske razstave, ki je — kakor znano — opremljen z njegovim predgovorom, ter je odvrnil tako-le:

— Lahko vam postržem z natančnimi podatki. Izmed naših so v Londonu razstavljene dela naslednjih gg.: Cuderman Stane, Dolinar Lojze, Globočnik Olaf, Jakac Božidar, Jakopič Rihard, Kos Tine, Kos A. G., Kralj France, Kralj Tone, Loboda Peter, Pavlovce Fran, Petkovšek Josip, Pregelj Mira, Šantel Saša, Sirk Albert, Sternern Matej, Stiplovec Fran, Šubic Jurij, Tratik Fran, Vesel Ferdo, Vidmar Drago, Vidmar Nandje, Zupan Fran in Zupanec Anica.

Da, manjkata med starejšimi živčnimi mojstri Jama in Vavpotič, toda pripomniti moram, da se Jama razstave sploh ni hotel udeležiti in da slike g. Iv. Vavpotiča niso bile odposlane iz Zagreba v London. Med mlajšimi pogrešamo v seznamu imena nekaterih grafikov. Toda soba št. 35, ki je namenjena grafiki, je tako tesna, da je bilo v njej na stenah in v vitrinah prostora samo za 52 graficnih listov. Zato so nujno morali izostati mnogi graficni izdelki. Vseh razstavljenih števil je 321, med njimi imajo Slovenci 47, torej več nego sedmimo vseh razstavljenih umetnin. Če upoštevamo, da naša skulptura številčno daleč zaostaja za razstavljenimi hrvaško skulpturo, se mi zdi, da je število slovenskih del presenetljivo visoko.

— Potem takem je, gospod profesor, močno pretirana trditev, da so se v Londonu slovenske slike na veliko izločevale in da je hotel nekdo našim slikarjem storiti krivico? — Število slik slovenskih umetnikov, ki so se morale v Londonu izločiti, je razmeroma majhno ter absolutno in relativno zaostaja za številom srbohrvaških del. Zelo neupravičeno se mi zdi, da se ob tej priložnosti na tak način izigrava slovensko čustvovanje.

— Če se je moralo število del znatno omejiti zaradi pretesnih prostorov v Tate Gallery, ali je londonska komisija pregledala vsa dospeła dela in izbrala iz celote najboljša, ali pa se je izbirala za razstavo izvršila po kakem drugem merilu?

— Prvotno je bila razstava zamišljena kot razstava sodobne jugoslovenske umetnosti. Šele v zadnjem trenutku je pri skupni jugoslovski žiriji v Zagrebu bilo na silo sprejeto načelo, da se razstavijo tudi dela nekaterih starejših, že mrtvih mojstrov. Razumljivo je, da je londonska ko-

misija, ki je slike obešala, skušala zlasti starejša dela odstraniti, ker niso dobro spadala v okvir razstave in ker bi moral marsikateri živeči umetnik ostati nerazstavljen, če bi se bila razstavlila vsa doposlana dela starih. Tako se je zgodilo, da je izostala n. pr. Šubičev »Sveti Jurij«, kakor bi bilo nemara bolje, če bi se bilo isto zgodilo z njegovo »Samo«, in da se ni razstavlila edina Groharjeva slika, ki je bila vrhu tega še zelo slabo opremljena.

Na vprašanje, ali londonska komisija izbirala zgolj po kvalitativnem načelu, moram odgovoriti, da se to ni zgodilo, kajti držala se je principa, da pokaže čim več imen. Tako je hotela reducirati osebne zamere na minimum ter dati zlasti mlajšim umetnikom možnost, da se v Britaniji uveljavijo in dobe priliko, kaj prodati. Zato je razumljivo, da so n. pr. pustili nerazstavljen katero delo Mateja Sternena, ki je zastopan s 4 slikami; zato pa je dobil prostora kateri mlajši umetnik, ki je zastopan z eno samo sliko. Glede tega moram torej reči, da so naši londonski prijatelji postopali kot zelo obzirni gostitelji in da bi bilo razburjenje med umetniškimi svetom brezprimerno večje, če bi bili obešali po drugih vidikih. Drugo vprašanje je, ali je ta obzirnost umetnosti sami koristna; vidim pa, da se je tudi zagrebska žirija ni mogla otrestiti.

— Gospod profesor, koliko je bil pri dokončni odločitvi del za razstavo udeležen g. Ivan Mestrovic, čigar ime se pri nas česa omenja v zvezi s to razstavo?

— G. Mestrovic je prisel v London tik pred otvoritvijo razstave in ni imel z nje aranžmanom nikakršnega posla. Kakor v Zagrebu, je bil g. Mestrovic tudi v Londonu med vsemi težavami, ki smo jih imeli z razstavo, mirni pol in objektivni arbitri, ki mu je čast in splošno celotno jugoslovenske umetnosti predvsem na srcu. Nespodobno je, da se njegovo ime spravila na razstavo, na kakršno moram misliti ob tem Vašem vprašanju. Zlasti njemu, če ne njemu edine mu gre hvala, da je bila naša razstava v Londonu sploh mogoča!

— Javnost bi posebej zanimalo, zakaj ni bil v Londonu razstavljen Dolinarjev kip »Mojses«, ki je bil z znanimi stroški prepeljan na Angleško?

— Že preden sem prisel v London, sem izvedel s strani londonskega odbora, da se Dolinarjev »Mojses« ne more razstaviti zaradi pretesnih vrat in hodnikov v razstavnih prostorih. Priznati moram, da se mi je ta trditev zdelo tako čudna, da je nisem mogel razumeti, dokler se nisem v Tate Gallery sam preveril, da res ni bilo mogoče namestiti kipa zaradi tesnih, ostro vplomljenih hodnikov. Londonska komisija je nameravala ta kipe postaviti pred galerijo na prostem, a je to namero opustila, ker se ji kot reprezentativni jugoslov. kiparstva, ki ima v Vel. Britaniji mnogo občudovalcev, ni zdel primeren, čemur se je bilo težko upirati. Glede stroškov pa je znano vsakemu udeležencu razstave, da jih krije pripravljalni odbor.

— Naposled, gospod profesor, še to vprašanje: Kako presojate uspeh razstave na podlagi dosedanjih londonskih kritik?

— Razen londonskih dnevnikov takoj po otvoritvi razstave, o katerih ste že poročali, nisem bral nobene druge kritike. Prav pred kratkim so »London News« prinesle celo stran ilustracij z naše razstave, na strokovne ocene v revijah nam bo pa treba še počakati. — — —

Pet let slovenskega Učiteljskega pevkega zbora

Dirigent Učiteljskega pevkega zbora v Ljubljani, profesor zagrebskega konservatorija Srećko Kumar, pravi, da so mu bili vzorniki pri ustanavljanju Učiteljskega pevkega zbora v Juljski Krajini, ki ga je priključil v svet pred desetimi leti, tovariški pevski zbori praskih in moravskih učiteljev. Ko se je preselil v Ljubljano, je dirigent Kumar s sodelovanjem tukajšnjih glasbenih učiteljev ustanovil novi učiteljski pevski zbor. Pravkar je poteklo pet let, kar je bil ustanovljen. Kratka doba, ki pa je zadostovala, da je dobil UPZ svoj umetniški pečat v naši državi, uveljavil pa se je tudi na vsej črti na svoji nedavni turneji po Čehoslovaskem.

Zdaj je zbor pod okriljem ljubljanskega poverjenstva UJU, kar je edino pravilo, saj ga tvorijo samo učitelji in učiteljice. Tako je dobil moralno oporo celotne učiteljske organizacije, ki prispeva za vsakega člana po en dinar mesečno v blagajno zbora. Vsekakor lepo sprječevalo enotnosti v učiteljskih vrstah.

Težko je določiti, kje je ognjišče delavnemu zboru. Njegovi člani so namreč razkropljeni prav po vseh krajih širne Dravske banovine; njega duševni vodja, dirigent Kumar pa prihaja k vjamom celo iz Zagreba, medtem ko je nastavljen pevovoditelj namestnik g. Pertot v oddaljeni Muti. Kljub raztresenosti in oddaljenosti pa je zbor kompakten, priden, poživljen. Kar kaže pevke in pevke pevka vaju, umjo premostiti vse ovire. Niti stalnega lokala za vaje nima UPZ. Potemtakem je ta zbor brezdomec. A ljubljanska tovariška družva mu vedno rada ponudijo svoje streho. Najčeseje uživa gostoljubnost »Glasbene Matice«, če pa ima ta prostore zasedene, sprejme pevke in pevce »Ljubljanski Zvon«.

Pet let je preteklo odkar goji UPZ slovensko, jugoslovensko pesem. Povečini moderno, sodobno kompozicijo za mešani, pa tudi za ženski zbor. Pcnajvše skladb, ki jih je zbor doslej izvajal, je bilo naštudiranih iz rokopisa. Zato so izvajanja UPZ — to poudarjamo po priznanju skladateljev — v posebno bodrilo našim komponistom. V petih letih se je močno utrdil, se povzpela kvišku in se uvrstila med naše najbolj delavne pevke organizacije. V tem razvoju je pomenilo lansko leto nekaj dosedanjih viškov.

Pred nekaj dnevi se je vršil občni zbor, ki je pokazal na svojo silo in sili živahnega udeleževanja te pevke družine. Naj navedemo najzanimivejše podatke:

Zbor šteje 82 sodelujočih: 41 članov, 41 članice. Imel je 62 dni pevskih vaj. Če se seštevajo člani k vjam, vadijo ves dan, čisto po 8 ur ali še več. Pohvalno omenja-

mo, da so večino vaj imeli v prostem času ob velikonočnih, vesevetnih, božičnih, semestrskih počitnicah itd. Le majhen odstotek dni je bil odvzet šolskim dnevom. Odbor, ki ga tvori ljubljanski učiteljski, je imel lani pod vodstvom upravitelja Tita Garčarja z Barja in tajnika Zupaniča iz Ljubljane 39 sej.

V preteklem letu je zbor nastopil na 19 prireditvah v naslednjih krajih: Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Trbovlje, Zagreb in v sedmih mestih bratske čehoslovaške republike v Č. Budjevicah, Plzinu, Pragi, Hradcu Kralovem, Olomouci, Brnu in Bratislavi. V nekaterih krajih je imel po več prireditev, n. pr. koncert in matinejo. V Ljubljani pa je nastopil tudi pri Masarykovih proslavi, ki jo je aranžiral JČ liga.

Občni zbor je ugotovil s hvalečnostjo naklonjenost, ki jo uživa UPZ v vrstah javnih oblastev: banske uprave, prosvetnega šefa in drugih uradov; ob činu turneje je bil deležen moralne podpore čehoslovaških uradov in organizacij v republikah, v Ljubljani pa konzula gošp. dr. Resla. Takisto je našel lepo podporo v javnosti, pri svojih pevskih tovariših, v skladateljskih vrstah in v učiteljski organizaciji.

Zanimivo je, da je po čehoslovaški turneji izšlo iz vrst naših skladateljev več kletnih in zdravih misli, in žele se vaju razmah UPZ. Posebno tehten je članek skladatelja E. Adamčiča, ki je sprožil v »Učiteljskem Tovaršcu« mnogo pobudnih misli in nasveto. Kardinalna zahteva v korist zbora pa je, da se namestijo vsi člani čim bližje Ljubljani, tako da bo zboru omogočen študij s kar najmanjšimi žrtvami. Prosvetna oblast naj bi pri bodočih oddajah prostih mest upštevala ta nasvet. Šele tedaj se bo mogel zbor kar najlažje razmahniti. Preverjeni smo, da ne bo ostalo pri samih željah, saj je zbor na zadnji turneji opravljal poleg propagande za sodobno jugoslovensko zborovsko umetnost tudi veliko narodno-zbirljevalno misijo, ki je utrdila in se globlja presrečne vezi med našo državo in severnimi brati. S podporo državnih oblasti bo zbor vršil svojo kulturno misijo tudi nadalje, saj je po umetniških sposobnostih za to kakor poklican.

Uprava UPZ za prihodno društveno dobo se je sestavila takole: predsednik Drago Zupančič, strokovni učitelj na ljubljanski gluhonemni; podpredsednica Mica Kovačeva; odborniki: Mina Selanova, Josipina Miheličeva, Vinko Rupnik, Gabro Lumbar, Zora Rakova, Ivan Primožič, Maks Jovan in Ludvik Tavtar.

Učiteljskemu pevskemu zboru k njegovemu petletnemu jubileju, kakor tudi njegovemu dirigentu Kumru k desetletnemu vodstvu v učiteljskih pevskih zborih, iskreno čestitamo in mu želimo še nadaljnjih uspehov!

Kaj pa Vi pravite?

Ko sem onokrat v »Slovincu« čital poročilo o mariborski premieri Kragherjeve »Na fronti sestre Zive«, sem sedel in sem začel razmišljati o tem, kako pogostem je Bog ljudem, ki jih je poklical za žreče in zvonarje v duhovno službo slovenskega pismenstva, pozabil dati s seboj vsaj trohico jasnega, urejenega duha in pa vsaj trohico nagona za čistost in lepoto slovenskega jezika. (O slovnicu niti ne govorim, slovnicu je ena tistih reči, ki niso od Boga, in se je mora vsakdo kar sam malo naučiti.) Naj nikar ne prepisem vsega tega poročila, ki se prav za prav od začetka do konca čita kakor kaka satira na slog in nivo slovenskega kulturnega poročevstva, in naj mi bo dovoljeno, da ubrem samo dve, tri jagode s prepolnega grozda: »Vznikalische konflikta je v robustno-elementarni dr. Rojnikovi naturi, označljivi izrazi podzvestne neubrzdane gorkosti.« »Zlasti se je to posvečilo dočilo v naletu govora, ki je mesto-ma povzročil vtis neprijetne motnje.« »Nekaka mistična tajna, obeležena z vtisi nečesa strahotnega in neodstirljivega...« »V sporednejših vlogah so se uveljavili...« In da bo mera polna — finis coronat opus — je nesrečni, dobrodušni, nič hudega sluteči pisar nazadnje pridelal še majhno refleksijo o vprašanju jezika samega: »v tukašnjem časopisu se je sprožilo vprašanje slovenščine na tukašnjem odru. Stvar je docela enostavna; kdo bi dvomil: so napake; kdo bi zdvajal: so tudi prizadevanja. Brezdvomna in očitna.«

No, človek ne bi dejal, da je vse to skupaj kaka mistična, strahotna, »neodstirljiva« tajna. Na misel mi prihaja tista globokoumna katekizemska sentenca: Ustvariti se pravi, iz nič kaj narediti.

Le kaj se neki pravi, iz česa narediti nič?

Nova številka »Zborov«

Izšla je druga številka šestega letnika zborovske revije »Zbori«, ki sedaj po »Novi Muziki« edina (poleg le cerkveno glasbo goječega »Cerkvenega Glasbenika«) priobčuje zborovske skladbe in tudi solospese s spremljevanjem klavirja.

Ta številka obsega v literarni prilogi, ki je slejkopret prav zanimivo sestavljena in daje dober pregled naše glasbene kulture, najprej posvetilo sedemdesetletniku dr. Jos. Mantuaniju iz peresa Vladimirja Pfeiferja (s sliko), potem nadaljevanje dr. Vurnikove razprave o kritiki, Ivana Hladnika poročilo o finančnem stanju naših pevskih društev in slednjič bogato zakladnico poročil iz našega domačega glasbenega življenja. Poleg slike dr. Mantuanija komentirata tekst še fotografiji pevkega zbora »Ljubljanskega Zvona« ob 25-letnici in portret Ignacija Hladnika, ki slavi letos pedesetletnico svojega glasbenega udejstvovanja.

Muzikalni del prinaša dve harmonizaciji narodnih napevov »Teče mi vodica« v predelavi O. Deva in »Črno moja berčice« v prireditvi Vasilija Mirka. Ivan Ocvirk je prispeval preprosto melodiozno »Sunce« za mešani zbor, Alojzij Mihelič nabožno »Večerni zvon« za glas, violino in orgle. S sodobnejšimi sredstvi operira Blaž Arnič v dramatični Zupančičevi »Kisi«, ki bo pač delala zborom radi večjih zahtev intonaijske težkoče. Slednjič priobčuje urednik Zorko Prelovec svoj samospjev »Prišla je jesenska noč«. Pesem, ki je dobro občutna, ne bo delala niti pevcu niti pianistu posebnih težav ter se bo gotovo hitro priljubila.

»Zbori« vrste sedaj že šesto leto požrtvovalno svoje nehalno delo oranja naše muzikalne kulture. Pri tem se morajo ozirati na levo in desno, da ne odblije nikogar, čigar muzikalno naziranje bi moglo priti v nasprotje z urednikovim. Zato najdemo v njih skladbe najrazličnejšega sloga in smeri, deloma dokaj moderno/usmerjene, deloma pamenjene najbolj preprostim podeželskim zahtevam. Vsekakor je mogoče ta list priporočiti vsem, ki se zanimajo za našo zborovsko glasbo, in jih nemehoma opozarjati nanj.

L. M. S.

Francoske književne novosti

Krog ljudi pri nas, ki čitajo francoski, postaja čedalje širši, zato bomo poleg nemških francoske književne novosti.

Nenavadno zanimanje vlada danes za življenjepis velikih mož in žena. Ne mine skoro teden, da ne bi izšla kakšna »romanzirana biografija«. Izmed najnovejših naj omenimo Camilla Mandairja »Heinrich Heine«, Rosnyja »La vie amoureuse de Balzac«, Rogersovo biografijo W. Whitmanna, L. Latzarusa »Beaumarchais«, H. Iswolski »La vie de Bakounine«, Joseph Delteil »Don Juan«.

Nepregledna je vrsta novih romanov. V zadnjem času se posebno omenjajo: roman Fr. Lefèvre »Samson, fils de Samson«; Chardonne »Eva on le Journal interrompu«; Dietrich de Rochelle »Un femme à sa fenêtre«, Jean Prevost »Les frères Bouquiquant«, Lucienne Fabre »Orientale 1930«, Claude Anet »Mayerling«.

Svojevrsno so n. pr. tele nove knjige: Leon Daudet, »29 mois d'exil«, ta zaradi tega, ker jo je spisal eden najdubovitejših nezadovoljencev in zanesenjakov moderne Francije, Pietra Nennia »Six ans de guerre civile en Italie«, ker nas globlje seznaja s fašizmom, Rolanda Alixa »La nouvelle jeunesse«, ki objavlja odgovore na anketno o današnji mladini, potem politična študija B. de Jovenela »Vers les États-Unis d'Europe«, ker se bavi z aktualnimi vprašanji, ki nas vse zanimajo.

V subskripcijo sta dani dve novi knjigi Paula Valéryja »Littérature« in »Chahier B. 1910«; duhoviti Alain je zbral svoja nova literarno-filozofska razmotrivanja v zvezku »Entretien au bord de la Mer«, Julien Benda je napovedal novo knjigo »Appositions«.

Med novimi nemškimi knjigami

Hermann Bahr je izdal svoj novi roman, ki se imenuje »Oesterreich in Ewigkeit«. Avtorjevo znano ime bi utegnili marsikoga zapeljati. Knjiga pa je po sodbi objektivne kritike dovolj označena s črnožoltim ovomjem in dvojnimi orlom. Katoliški pisatelj Bahr razvija v nji ideologijo »večne Avstrije«, kar močno diši po habsburščini.

Kot važnejše leposlovne novosti se označujejo: Mechtilde Lichnowski »An der Laine«, Josef Ponten »Wolga, Wolga«, K. H. Wegerl, »Brot«, Nathan Aesch, »Der 22. August«, izmed prevodov pa Galsworthija »Der Apfel vom Baum der Erkenntnis«, R. Aldingtona vojni roman »Heldentod«.

Zlasti mladim ljudem utegne dati mnogo pobude knjiga Klare Ebert - Stechlinger »Helden des Willens«. Pisateljica je tu nanizala vrsto življenjepisov raznih mož in žena, ki so se s svojo močno voljo povzpeli iz nizkih razmer v višine uspeha in slave, ali ki so drugače pokazali, da umejo z vso premagovalno oviro v življenju. Kadilec so dobili svojo knjigo v spisu Egona Casarja conte Cortija »Die trockene Trunkenheit« (pri založbi »Insel«), ki je kulturno-historično prav zanimiv spis in pve vse, kar se je doslej zapisalo za ali proti tobaku.

Iz naše mladinske književnosti

Novo delo o materi.

Izšla je knjižica Ljudmile Poljanec »Mati« (Ulasbil Vasilij Mirk). Vsebuje tri lirsko-dramatske slike, ki so jih lani otroci z lepim uspehom vpisovali v mariborskem gledališču. Niso niti oatično-dolgočasne dramacije, niti igrice s kakim šablonskim dramatskim zapletom: originalne so v mehkem slogu lirsko simbolične besede in vse povzdigujoče glasbe.

Vredne so, da so izšle. Ime Ljudmile nam ianči za lirsko nežen izraz: misli se voljno upotrebajo namenu, proslaviti mater.

Skladbe, namenjene predvsem šolam, ki bi sliče vpisovali morda tudi ob koncu šolskega leta, so prav lepe. Komponirane so v narodnem duhu — nastopa tudi korosko narodno kolo — in so zelo melodiozne. Izkušnja je pokazala, da so se jih otroci igrali radi in hitro naučili ter jih še danes prepevali.

»Mati« je izšla kot brošurica v samoza-ložbi in je zelo poceni. Kupujejo naj jo otroci in poklanjajo kot darilo materi. Brošurica in skladbe se naročajo na naslov: Mirk-Poljanec, Maribor, Gosposka 52.

Milica Schaub.

Najnovejši ruski romani in drame

V mesečniku »Osteuropa«, ki izhaja v Berlinu, objavlja priznani nemški poznavalec ruskega slovstva Arthur Luther, avtor velike »Zgodovine ruske književnosti«, svoje vedno zanimive poglede ruskega duhovnega življenja. V majniški številki označuje nekatere novosti v ruskem pripovedništvu; ker je pri nas zanimanje za književnost tega naroda prav živo, objavljamo v izveščku najznačilnejše iz Lutherovega poročila.

Aleksij Tolstoj je objavil prvi zvezek svojega romana »Peter I.« Tolstoj, ki je v inozemstvu zaslovel po senzacionalni drami »Rasputin«, ki pa je manj znan kot opisovalec stare ruske Rusije, se je pripravil že dolgo časa, da bi spisal roman o velikem carju. Prvi del njegovega romana obdeluje Petrovo mladost. Delo sloni na temeljitom proučevanju zgodovinskih virov. Nekatere osebe so opisane zelo dobro. Peter se nam razodeva kot divji, svojevoljni mladenič, ki se ne zna obvladati in ki bi hotel s svojo voljo (prav za prav s svojimi muhami) magari skozi zid; mladenič, ki nasproti neke preganja za rafinirano okrutnostjo in ceni prijatelje le tako dolgo, dokler delajo po njegovi volji. Mladostna osebnost nastajajočega ruskega carja je v romanu A. Tolstega nenavadno živa in pristna, vendar Luther vprašuje, kako je mogel iz mladeniča s takimi lastnostmi postati tisti Peter Veliki, ki je Rusijo popolnoma preobrazil in jo znova izoblikoval? Tako mladost je bolj priprava za Ivana Groznega, nego za Petra Velikega. Toda pisec se gotovo tega zaveda, zato bo posebno zanimivo, kako bo v nadaljnjem delu orisal prehod iz mladostne vzkiplosti k drzni moški odločnosti zrelejših let.

Nedavno umrl Vladimir Majakovskij je dodal prejšnji drami »Stenice« novo fantastično dramo »Parno kopalnico«. Učeničarji so iznašli nekak stroj za premikanje časa, tako da lahko z njim čas ustavijo, ali pa ga obrnejo v poljubno smer in mu dajo željeno hitrost. Tako se zgodi, da se znajdejo v leto 2030 ljudje iz prejšnjih časov, med njimi komunisti iz leta 1930. Ta burkasti domislek daje avtorju možnost, da ustvari razne situacije in kritizira sedanje razmere v sovjetskem paradizu. Luther sodi, da je Majakovskij v svoji kritiki sedanjosti preveč okoren in zato odreče na vsej črti; pomaga si s praznimi, premlačnimi dvopiti in ne pride s svojo satiro nikamor ven iz komičnih zapletitjaev.

Novi roman Anatola Marienhofa »Obrit človek« je po Lutherovi sodbi slabši od romana »Činiki«, ki je nedavno izšel v nemškem prevodu pri berlinskem Fischerju. Od vsega je ostalo samo avtorjevo veselje z umazanij in grdim, zato je tu vse polno opisov, ki normalnemu človeku vzbujajo upravičeno stud. Vrhu tega očituje Marienhof neznosno jezikovno narejenost; radi novotvorbe, ki se ne dajo prevesti v noben jezik. Sicer je njegov roman izraz hudega »mačka« po pojnosti revolucijske zanešenosti. Gladko obriti moški obraz je simbol pomečkanjene revolucije. Na koncu pravi eden izmed junakov romana: »Ali se vam ne zdi, tovariši, da smo osmaistega leta hkrati z našimi ruskimi bradami obriti tudi srca? Ali ni naše srce prav tako gladko in plešasto, kakor naše čelo.«

Znaten talent, ki v novi ruski književnosti mnogo obeta, je O. Savič. Njegov roman »Imaginaren pomenkovalet« je vzbudil v Rusiji in izven nje upravičeno pozornost. Pomeni vrnitev k psihološkemu romanu Leva Tolstega in Dostojevskega. Imaginaren pomenkovalet ni nihče drug kot — Smrt, sila, nasproti kateri se vse človeško dejanje in nečanje vidi majhno in nesmiselno. Podoben motiv najdemo v Tolstega »Smrti Ivana Iliča«. Neznatni sovjetski urednik Peter Petrovič Objedenij (Vsakdanji) živi svoje mirno pusto življenje, dokler se nekega dne ne znajde pred mislijo, da bo treba kmalu umreti. Umreti, izginiti, biti naenkrat nič? Ta misel vzhari vse njegovo življenje; pod njenim vplivom jame zanemariati službene dolžnosti, poveverji neki denar in naposled umrije zadet od kapi. Preprosta fabula, enostaven junak in vendar pravi Luther, da je v novejšem ruskem pripovedništvu le malo knjig, ki bi se dale primerjati s Savičevim po pronicavosti pripovedovanja in globlji duševne razčlenbe. V nji je mnogo brezčasovnega in splošnočloveškega, kar

daje Savičevemu romanu posebno važnost. Razgovori z imaginarnim pomenkovaletom samo monologiz z neko nemo abstrakcijo, marveč ima ta skriti tovariš vedno poteze kakega človeka iz junakovega okolja; najčeseje je to Objedenijev podnaimnik, igralec Čerkas, vendar ne kot resnična oseba, marveč kot dvojniki, kot njegov privid.

Roman Kuklina »Kratkoročni« je vzbudil v Rusiji veliko pozornost in ostre napade. Odigrava se v krogih Rdeče vojske, pa ne tiste, ki jo poznamo iz drugih, n. pr. Bablovihi spisov, marveč iz rdeče vojske, kakršna je danes. Iz njega diha to, kar iz vseh drugih povesti iz vojaškega življenja: toga disciplina, vaje in napori, pri katerih človek ni udeležen z dušo, kasarnski vzdušje, puščoba majhnih mest v provinci. Dojemljivejši si mimo tega ustvarjajo svoj svet, svoji fantastični paradiz. Pravoverni komunistični kritiki so planili po Kuklinu. Da ne bi bil rdeči vojniki drugačen, kakor so ostali vojaki na svetu, torej kapitalistično-buržujski brambovič? Kuklin je pokazal v romanu, kam vodi filozofija mehanske kolektivizacije; nji nasproti je postavil »neizrabljeno prasilno, ki puhti iz gozdov in močvirij.«

To je kopica »literarnih« romanov, v zadnjih letih pa se je v Rusiji na široko razbohotilo tudi zbornico pripovedništva, ki mu ni zvezda vodnica umetniška kvaliteta, marveč osuk, duševna višina in duševno zanimanje širokega občinstva. Sicer nadarjena pisateljica Vera Inber se čedalje bolj pomika v to smer. Zelo zabaven pisatelj te bibe je S. Gumilevskij, čigar roman »Ljubzenska igra« je dober primer takega tipa pripovedništva, ki se sicer bolj nego umetniški, literarni spisi ozira na željo političnih krogov, češ, da bodi pripovedovanje kar moči tendenčno. Tudi nekoliko obetajoči Panteleimon Romanov, se razvija v smer zabavnega pripovedništva, ki so mu predvsem važni napeti zapletitja, preko katerih razpreda svoje tendence, kakor pajek mrežo. Potrebi po senzacionalnosti se je vdajal Sergej Maleškin, ki je spisal erotičen roman »Potepuska«, v katerem je očitno pokazal, da mu ne gre za erotične probleme, marveč vidi v erotiki zgolj dražilo. Potepuska je hči v revolucijski boji l. 1905. ubitega delavca, ki je prisegla večno maščevanje nad izkoriščevalci. Maščuje se tako, da vabi uglede gospodo v svoje naročje in takega od lu-bezni oamljenega buržuja polije z žvepleno kislino. V revoluciji postane zapletena vnetja bojovnica za proletarijat in se poroči z vrlim rdečearmejem, potem ko izroči čeki graščino, na kateri je služila kot kuarica. Knjiga je polna opolzkih strani in neokusnih podrobnosti presenečenja z žvepleno kislino; nje moralni konec pa seveda ustreza zahtevi, da imej vsaka povest proletarsko tendenco. Ni li možitev te Mesaline z »vrlim rdečearmejem« moralen odpustek za tolkere maščevalne objeme?

Moški pedant tej knjigi je roman Rurika Ivnova »Junak romaza«. Ta junak je takisto potepuh, ki opravlja najrazličnejše, kajrkar vrlo sumljive posle in ima za ženski spol — slabi spoli neodoljiv mik. Njemu nasledajo ženske kakor muhe na lim. Naznanimivejša pa je to, da se dejanje odigrava v inozemstvu; pri tem se nam nudi prilika, da spoznamo, kako si sovjetsko-ruski pisatelji v svoji omejenosti, ozkosrčnosti in mržnji do zapada predstavljajo »kapitalistične dežele«. Umljivo je, da so te slike iz tuje kajrkar sila naivne; tako so pisali v časih, ko ni bilo goste mreže občil, tiska in svobodnega potovanja. Pri tem si je Ivnov posebno privoščil ruske emigrante, s katerimi prihaja rdeči »Junak romaza« v stike.

No, o dejanskem stanju emigrantov imamo vse bolj zanesljiva pričevanja. Novi roman Vladimirja Sira »Lušinov zagovor« znači zopet velik korak naprej v razvoju tega izredno nadarjenega pisatelja iz emigrantskih vrst. V njem zopet opisuje življenje berlinskih pribežnikov, prav tako kot v svojem prejšnjem romanu »Mašenk«.

M. Aldanov je dal v romanu »Zaključek« živopisno sliko intelektualne Rusije tik pred revolucijo. Opazen je takisto roman V. Irezkega »Hladno ogledje«, ki se dogaja v stari Rusiji.

B.-O.

Tehnični del rubrike urejuje avto tehnični oddelek Vacuum Oil Company. d. d.

Avtomobilske dirke in reklama

Pri interesnih, ki nameravajo kupiti avtomobil ali motorno kolo, igrajo rezultati raznih avtomobilskih oz. motociklističnih dirk precej pomembno vlogo. Bodoči lastniki motornih vozil navadno zasledujejo deli časa razne vesti o dirkah in si skrbno zapomnijo, katero vozilo je zmagovalo in koliko kilometrov na uro je napravilo. K tej klasifikaciji prihaja pri nas v poštev še lepa oblika karoserije, ki tudi tako odločilno vpliva na sklep za nakup vozila.

Razume se, da izkoriščajo evropske tovarne avtomobilov ta psihološki moment interesov. Znanim dirkačem dajejo svoje dirkalne avtomobile ne le brezplačno na razpolago, ampak jih še bogato nagrade za vsako zmago. Te uspehe najdemo potem zabeležene v raznih časopisnih oglasih in preteklih.

Tako v Evropi! V Ameriki pa je v tem oziru precej drugače. Če pogledamo oglaševanje v ondontnem časopisu, bomo le redkokdaj zasledili oglaševanje kakšnega avtomobilskega dirke. Predvsem pogrešamo t. j. tvorniške teame in industrijske klase, ki na evropskih dirkah nikoli ne manjkajo.

Ta ameriška pasivnost se vidi na prvi mah močnejše kakor nedovoljno zanimanje za avtomobilski šport. Vendar temu ni tako: Američani so strastni športniki, le pri dirkah se to ne pokaže prečito. Za to ni čudno, da prirejuje v Ameriki mnogo manj avtomobilskih dirk kakor v Evropi. Vsako leto imajo le kakih 5 do 6 res velikih prireditelj, vse druge dirke pa so bolj lokalnega značaja. Velike dirke prireja American Automobile Association, t. j. zveza lastnikov avtomobilov, v kateri sploh niso direktno zastopane tovarne avtomobilov. Te dirke se torej prirejuje na pobudo zasebnikov. Nagrade pri teh dirkah pa so za naše razmere naravnost ogromne in znašajo mnogokrat od 10—20.000 dolarjev. Zato je razumljivo, da imajo v Ameriki dirkače, ki se bavijo s sodelovanjem pri takih dirkah kot po ključni ljudje.

Kako pa vplivajo ameriške tovarne avtomobilov na kupec? Oglasi in notice kakor n. pr. »naš jersi avtomobil X. je prevozlil pogost med mesti A. in B. po zelo slabih cestah in dežju, ter prišel brez defekta na cilj«, so zelo čisti. Američan namreč taki reklami bolj veruje, ker je zanj mnogo važnejše, da vzdrži avtomobil velike napore, kakor če dirja z zelo veliko hitrostjo.

Zato prirejuje ameriške tovarne zelo pogostoma takšne vožnje, ki se vrše po najslabših cestah na velike razdalje. Nadalje prirejuje neopretrgane (non-stop) vožnje, pri katerih morajo vozači pod strogim nadzorstvom doseči vnaprej določeno povprečno hitrost na uro.

Te vožnje in taka propaganda imajo še nek globlji pomen. V Ameriki se v splošnem ne sme voziti prehitro. Maksimum znaša okrog 50 km na uro. Zato pa je avtomobil pri Američanih v rabi in mora praktično vzdržati večje napore kakor pri nas. Hitrost avtomobilskih vožnje je sicer tudi pri nas maksimirana, vendar ne smemo pozabiti, da je v tem oziru kontrola v Ameriki strožja.

To seveda zelo dobro vedo evropske tovarne avtomobilov in zato je način reklame, ki jo delajo, razumljiv, tembolj, ker služi veliko številu osebnih avtomobilov v Evropi bolj sportu, kakor pa neobhodnim prometnim svrham.

Bati iz lahke kovine

V zadnjem času se bati, posebno pri motorjih motornih koles izdelujejo iz aluminijevih zlitin, ki so kot gradivo dale tako dobre rezultate, da ima večina motorjev, ki prihajajo zdaj na trg, bate iz lahke kovine.

Z motorji, ki ima bate iz lahke kovine, moramo voziti prvih tisoč kilometrov posebno pazljivo. Ne smemo pustiti, da bi motor takoj na prvih voznih delih z največjim številom okretov, ker se morajo plohe, ki se tarejo, izgladiti, sicer bi se motor lahko pokvaril. V tem času se morajo posamezni deli motorja tudi izdatneje mazati.

Ce bi bilo treba pozni »drezati« na uplinjaču, naj se to stori le tedaj, kadar je neobhodno potrebno. Ako dovajamo v cilindru preveliko količino goriva, bo ta izprala plast olja s sten cilindra in bat v

cilindru bo začel tolči; razen tega lahko počijo obroči na batu.

V primeru, da bi se moral očistiti motor, ki ima bat iz lahke kovine, od zgledeh zaostankov, je treba opraviti to delo zelo previdno, da ne poškodujemo bata.

Potem ko vzamemo cilindri iz okrova motorne gredi, velja postaviti med ojnico in zgornji rob karterja cele in čiste krpe. Te ščitijo bat pred slučajnimi poškodbami.

Za odstranitev zgozlenih zaostankov ne smemo rabiti ostrega orodja. Za gladitev površine bata naj se nikdar ne uporablja korundov papir, ker ostane lahko korundov prah na površini in razje teroče se plohe.

Velikopotezen načrt za gradnjo cest. Francoska vlada je nedavno izdelala velikopotezen načrt za gradnjo cest, ki bi se imel izvršiti tekom petih let. Dosedanja dolgotrajna gradnja v Francoskem iznaša okrog 40.000 km. Po novem načrtu bi se podaljšala na 70.000 km.

Produkcija avtomobilov v U. S. A. Avtomobilska industrija v Zedinjenih državah Severne Amerike je izdelala v decembru l. l. 120.064, v januarju t. l. 273.170, v februarju 323.962 motornih vozil. Od tega števila odpada največji odstotek na proizvode Fordovih tovarnih in na Chevroletove avtomobile. Obe družbi nameravata povečati tekom tega leta še nadalje svojo produkcijo. Ford sam je v svojih tovarnih izdeloval začetkom marca 6000 avtomobilov dnevno. To produkcijsko število hoče povečati na 9000. Tovarne Chevroleta pa hoče doseči letno produkcijo 1.400.000 vozil. Obrat pa nameravajo povečati tudi tovarne Chrysler.

Nova avtomobilska cesta. Med Kölnom in Bonnom so dogradili novo cesto, po kateri je vožnja prepovedana konjski vpregi, dvokolesom in motociklom.

Autobusi na Švedskem. Na Švedskem je avtoBUSni promet zelo razvit in vozijo razne avtoBUSne družbe na progah, ki dajo skupno dolgotraj 70.000 km. Če primerjamo to dolgotraj z dolgotraj železniške mreže na Švedskem, vidimo, da je avtoBUSna mreža štirikrat večja od železniške.

Previdni in neprevidni vozači. Velika zavarovalna družba je ugotovila, da spadajo med najslabše vozače igralci, zrakoplovci, mornari in pisatelji, med previdne avtomobiliste pa dirkači in rekerderji.

Nova zračna proga Zagreb-Praga. Te dni se je mudil v Zagrebu ravnatelj češke zračne službe ing. Souček, ki se je pogajal zaradi otvoritve zračne proge med Prago, Zagrebom in hrvaškimi Primorjem. Na tej progi bi imeli leteti češki in naši aeroplani. Prvi let naj bi se vršil okoli 15. junija. Leteli bodo veliki Fordovi aeroplani s tremi motorji po 1000 k. s., ki so zelo udobno urejeni. V njih je prostora za 14 potnikov, pilota, mehanika in radiotelegrafista. Za potnike so urejene zelo lepe kabine in še posebej mali salon. Širina kril teh avionov znaša 24 m, višina aviona okrog 4 m. Aeroplani, ki so last češke zrakoplovne družbe, bodo leteli iz Prage v Zagreb, odtam pa poidejo naša letala do Sušaka. Ker je v letnih mesecih dotok Čehov na hrvaško Primorje zelo velik, je upati, da bo ta nova zračna proga zelo dobro obiskovana.

Avtomobilska industrija v Rusiji. V Nižem Novgorodu bodo v kratkem začeli graditi velike avtomobilске tovarne. Načrte so napravili v Ameriki, kjer so se mudili ruski tehničarji nad pol leta. Ti tehničarji bodo zdaj prevzeli vodstvo domačih tovarnih. Letna produkcija ruske tovarne bo znašala 120.000 avtomobilov.

Angleški Tourist Trophy. Dirke za angleški Tourist Trophy se bodo tudi letos vršile na otoku Man. Prireditelji so razpisali nabroj nagrad, ki bodo gotovo privabile mnogo znanih vozačev. Za sedaj so se prijavili vozači iz Italije, Švice, Švedske, Belgije, Avstrije in Španije. Največ vozačev bo seveda domačih ki se jim bodo pridružili še motoristi iz angleških dominijonov. Nemci se za sedaj še niso prijavili, vendar pričakujejo prireditelji, da bodo tudi nemški motociklisti sodelovali pri teh velikih mednarodnih dirkah.

Autobusi se bolj izplačajo kakor tramvaj. V nemškem mestu Wiesbaden so pred letom nadomestili tramvaj z avtoBUSom. To podjetje, ki je last mestne občine, je izkazalo v svoji prvi bilanci dobiček 100.000 mark, medtem ko so bili bruto dohodki 3.421.486 mark.

sto, pošteno in pridno in pa tako, ki ne bo brez cvenka. Razumem, razumem, težko je to! ... No, Slavica je že tu... Kar gospodu doktorju daj Slavica — no vidiš, saj znaš.

»Hvala! Klanjam se!«

»Klanjam se, gospod doktor! Slavica, odprti gospodu doktorju! — Čakaj, ne še — ulico škode, veš bi se zamazal gospod doktor. Veste ti-le škropilci! Nalasi škrope močnejše, če jim kdo ni všeč. Posebno na boljše ljudi imajo piko. No, sedaj je že dobro... Slavica, odprti! — Klanjam se, gospod doktor, moj poklon, se priporočam!... Slavica! Kaj res ne znaš nobeje ziniti, kadar je treba? Čemu si pa študirala leta in leta. Drugače ti teče jezik kakor mlinsko kolo in se vrtili nadkrog kakor da bi plesala kak moderen figulimiguli — ko pa je treba, stojiš nerodno in mutasto kakor Lotova žena. — Ničesar ne razumeš in ljudi ne poznaš. Ali mišliš, da ti bo ženin kar sam od sebe padel v naročje? — Kaj? Da ga ne poznaš? Saj ga tudi jaz ne. Ampak, to pa precej vidim, da je boljše vrste — kdo drugi pa kadi Kosovo?«

»Ah, gospod doktor! Klanjam se. S čim naj vam postrežemo? Slavica, daj

»Klanjam se, gospod svetnik, klanjam se! Vardar?«

»Hvala! Zeta, prosim! Pa mehke, prosim!«

»Hm! Za koliko?«

»Za štiri dinarje, prosim. Evo kovača!«

»Tu! Šest, osem, deset. Hvala! Klanjam se!«

»Zbogom!«

»Slavica, kaj praviš? Kakšen svetnik

SOKOL

Ljubljanski Sokol, matično društvo našega Sokolstva bo polagalo v nedeljo obračun o svojem delu tekom zime. Javni nastop se bo vršil popoldne ob 15. uri in pol popoldne na letnem telovadišču v Tivoli z zelo pestrim vzporedom prosta vaj vseh oddelkov, tekme v odbojki med društvom Ljubljana II in Ljubljanskim Sokolom, orodno telovadbo ter s posebnimi točkami naraščajo »Gladijatorje« ter dr. Murnikovo »polmezo«, ki jo izvajajo člani. V slučaju slabega vremena se vrši nastop 29. junija ob isti uri.

Sokolsko društvo Kamnik javlja, da se je dosedaj prijavilo za vsesokolski zlet skupno 21 članov in članic. Nadalje prijave sprejema tajnik br. Prohinar.

Otvoritev Sokolskega doma v Rušah. Izmed trah sokolskih domov, ki so v gradnji v območju mariborske sokolske župe bo dogotovljen prvi in izročen svojem vzvišenemu namenu nov prostori in lepi Sokolski dom v Rušah, ki bo odprt v nedeljo 29. t. m. Bo to v državi prva otvoritev sokolskega doma, odkar imamo Sokola kraljevine Jugoslavije. Pri tej priliki se vrši v Rušah delni župni zlet mariborske sokolske župe. Sokolstvo in Sokolstvu naklonjena javnost se naproša, da politični dan v Ruše, ki so od nekdaj slovele kot najmočnejša narodna trdnjava v Dravski dolini; bo to velik praznik, saj dobi številna ruska sokolska rodbina dolgo zaželeni in prepotrebni lastni krov, pod katerim se bo vzgajala telesna in moralna moč, zdravje, bratstvo in prava, resnična domovinska ljubezen.

V nedeljo 18. t. m. so se bili zbrali v Beogradu vsi župni načelniki in načelnice skupnem zboru in so se ob tej priliki določile vse podrobnosti za telovadni nastop na vsesokolskem zletu v Beogradu. Zborovanje je vodil savezni načelnik br. dr. Murnik. Podrobneje, poročilo sledi.

Sokol Črna pri Prevaljah vabi prijatelje Sokolstva, telovadbe in naše dece, da posetijo telovadni nastop Sokola v Črni, največji dosedanj nastop domačega društva. Nastopilo bo 11 domačih oddelkov, t. j. okrog 110 telovadišč. Sodelovala bo rudniška godba pod vodstvom br. Skočja. Prevoz s postaje Prevalje je uroden in stane 18 Din, oziroma 12 Din za člane planskega društva, istotako je zveza na večerni vlak proti Mariboru in Slovenjgradcu z avtoBUSom preskrbljena. Posebno so pa

vabljena bratska društva iz Dravske, Mišinske in Moziške doline, da se našega nastopa polnoštevilno udeležijo. Prijateljem planin se nudi prilika, da pohitijo v soboto, oziroma v nedeljo 1. junija na Peco ali na Plešivec in ob 3. popoldne posetijo naš javni nastop s sprevedom iz Mušenika. Na svidenje 1. junija v Črni!

Sokolski Glasnik. Izšla je 11. številka, ki jo smemo že uvrstiti med izredne zletne številke, ker prinaša takoj na prvem mestu zletna poročila, dalje na prvi strani produkcijo zletnega lepaka itd. Na 3. strani je zelo lep posnetek pogleda raz tribuno. Priobčeno je v tej številki predavanje br. inž. Ladislava Beve o prosvetnem delu, ki ga je imel v ljubljanskem radiju pred nekaj tedni. Dalje pa so tam razni drugi zanimivi članki ter nadaljevanje pisa Srpskih Lužic z mnogimi zanimivimi slikami. — Inseratni del se je zelo povečal, kar je vojšček razširjenosti tega centralnega glasila SKJ razumljivo, ker pride po vsej državi skoraj v sleherni večji kraj.

Dopisi

RUŠE. Dne 21. t. m. je izročil višji pristav g. Štukelj tukajšnji starejši državne pošte ed. Jerici Grizoldovi od Nl. Vel. kralja podeljeno ii odlikovanje, zlato medaljo, kot znak priznanja za vestno in marljivo službovanje. V svojem nagovoru je poudarjal g. Štukelj, da se čuti posebno počaščena, ker mu je bila poverjena izročitev odlikovanja tako odlični uradnici in narodni delavci v staroslovnih Rušah. Končal je svoj nagovor s trikratnim nazdravom na Nl. Vel. kralja. Svečanemu aktu je prisostvovalo lepo število odličnega občinstva, ki je odlikovani k zasluženemu priznanju prisrčno čestitalo. G. Hinko Pogacnik je izročil odlikovanki v imenu tukajšnjih industrijev dragoceno darilo.

SMARTNO POD ŠMARNO GORO. I. razred enorazredne obče obrtne nadaljevalne šole je zaključil šolsko leto z razstavo risarskih in pisarnih izdelkov v nedeljo 11. t. m. Razstava je pokazala, da se morelo doseči na enorazredni brez pripravljalca razreda isti in celo večji uspehi kakor na kaki višje organizirani obrtni šoli, kar je pripisovati predvsem sposobnosti in vestnosti učitelstva. V drugem šolskem letu se bo otvoril II. razred. Da je ta šola neobhodno potrebna za našo občino, ni treba posebej poudarjati, ker se večina mladine posveča obrtniškim in rokodelskemu stanu.

Zakaj hočete delati z zobnimi pastami eksperimente?

... to je vendar riskantno.

Ni se vam ne more pripetiti, če uporabljate pasto svetovnega slovesa, kakor je COLGATE-jeva. Ona najbolje osnaži zobe, kalit njena vsepovsod proniciujoča pena ne samo, da se vleže v zobe, temveč prodre tudi v globočine najfinjših razpoklin in izplakne razkrajajoče ostanki jedi, predno zamorejo škoditi.

Colgate-pasta je sredstvo za snaženje zob, nikako vsezdravilo, no sredstvo za zobe. Nikdar ni merila na to, da bi zdravila dvorrehno ali da bi odpravila kisline v ustia — vendar se lahko trdi po pravici o njej, da v istini osnaži zobe.

Pazite na obe odliki Colgate-paste! Ona ne daje zobem samo najlepši blesek, temveč je tudi po tem, ker vsebuje močno učinkovito očiščujoče sredstvo, sposobna, da se vleže tudi v one razpoke, v katere ne moremo prodreti pri navadnem snaženju zob. Colgate priporocha več zdravnikov kakor vsako drugo zobno pasto. Ta nadvladujoča premoč traja že nad 25 let, dokaz, da je Colgate kos tudi največjim zahtevam.

Kako more Colgate - pasta še čistiti, ko odpove vsaka zobna ščetka!

Ta skica pokazuje, kako učinkovito Colgate-pena (z nizko površinsko napetostjo) prodre v globočine brazdic in snavi tudi ondi, kamor ne more doseči zobna ščetka.

neki! Ali ti nisem rekla zadnjič! Komaj druga kategorija in še to bolj petindvajsete vrste. Ali pa kak pustolovski. Rečem ti, takih se boj! Najprej Kosovo, sedaj Zeta. Ta lovi dote, meni veruj, Slavica! Ko pride spet, da mi izgineš v kuhinjo! —

»Klanjam se!«

»Hm!«

»Sava, prosim, za dva Din...«

»Hvala! Klanjam!«

»Čujte, vi! Zaprite no vrata za sabo, saj vidite, da škrope in se prah dviga. — Slavica, pridji sem, pridji! — Ali veš, kaj je kupil! Sava, pomisli. Sava! Niti tretja kategorija ne, — dnevničar ali služitej klub kravat in površniku. Takih se boj, Slavica, rečem ti; takih, ki začno pri Kosovu in končajo pri Savi.«

»Slavica, ali ga vidiš? Spet je šel mi-mo! Kaj praviš, da morda ne kadi več? — Ficka nima, pravim ti, ne ficka. Jutri bo ba spet prišel prav prevezetno po Kosovo, boš že videla — ali ti, da se mi ne gameš iz kuhinje!«

SPORT

Nedeljski nogomet v Ljubljani

V nedeljo igrata dve moštvi Ilirije na pram rezervi in I. moštvo Jadrana. Tekma rezervnih moštev se vrši ob 14.30, I. moštev pa ob 16 na igrišču Ilirije.

Na igrišču ASK Primorja bo igrala ob 15. rezervna ASK Primorja proti vojaškemu teamu, ob 16.30 bo nastopilo I. moštvo ASK Primorja proti SK Svobodi.

Drugarazredno moštvo SK Reke bo igralo v goste v Novo mesto, kjer bo nastopilo proti tamšnemu SK Elanu.

Nedeljski program v Ljubljani priča, da bodo moštva porabila zadnjo priliko za preizkušnjo svojih moči, ker jih čakajo teden dni pozneje težke naloge.

Dunajski profesionali v Ljubljani

Ilirija je za praznik 29. t. m. sporazumela z dunajskim profesionalnim moštvom I. lige SC Nicholsonom za gostovanje v Ljubljani. Ker je gostovanje takih renomiranih moštev pod ugodnimi pogoji zelo redko, se je obrnila Ilirija na LNP, da ji dovolj tekmo. Pogajanja potekajo ugodno in bo najbrž INP porabil to priliko, da bo v moštvo Ilirije preizkusil nekatero igralce, ki pridejo v poštev za reprezentanco. LNP je brez dvoma izbral najboljši način za preizkušnjo reprezentančne enastorice, ker Nicholson je nasprotnik, ki nam bo dal najboljšo merilo za izglede naše reprezentance v jubilejnih tekmah LNP.

Službene objave LNP

(Iz seje poslovnega odbora 21. V. 1930.)

Prisotni: Stanko, Kovač, Šetina, Kačar, Kovač J., Rovar, Accetto, Cek. Verifikacija prvenstvenih tekem: Graška:Natakar 9:1, Sloven:Reka 5:2. Protesi SK Slovaca proti odigranju tekme s SK Graško 18. V. se zavrne. SK Slovan prejme tozadevno poseben dopis. Obravnava sodnijskih poročil: Ker sta brez opravila zapustila igrišče pri tekmi ASK Primorje:SK Želenci 18. t. m. se predstava kazenskemu odboru Erman Adolf in Pišek Matija.

Odjava igralcev: Iz seznama verificiranih igralcev se črtajo sledeči od matinskih klubov odjavljeni igralci: SK Javornik: Brusoski Bruno, Domčič Pavel, Lasič Bogomil, Mihevc Leo, Zagar Janez, Lasič Zvonko, Stefančič Emil, Anžec Slavko, Braz Edo, Cetinski Mihael, Kunelj Matko, Milavec Miro, Harmel Ivo, Sagadin Alojz. ISSK Maribor: Semica Rudolf, Bratuš Remigij, Bačnik Rudolf, Janžekovič Vencelj, Novšak Maks, Božič Savel, Stojšč Dragomir, Glavič Rupert, Gušček Emil, Butnar Josip, Duh Franjo, Golč Ivan, Mesarič Matija, Druškovič Jože, Volčič Jože, Istenič Alfred, Sojra Ferdo, Zmave Miroslav, Rak Evald, Tratenšek Gjuro, Bizjak Lado, Fradel Franjo. SK Elan - Novo mesto: Andrijašč Boris, Misjak Franc, Saje Baldo, Hlede Stefan, Jeričko Riko, Kržišič Evald, Bele Vinko, Lesjak Josko, Uršič Slavko, Dolenc Milan, Levčič Ivan, Petrič Vinko, Kovačič Ivan, Pelko Franc. SK Olimp-Celje: Gobec Ivan, Trebničnik Mirko.

Odobrenje prijateljskih tekem: V Novem mestu: Elan:Reka 25. t. m. in SK Elan:Dijaški SK Kočevje 29. t. m. V Mariboru: SK Želenci:proti SK Sturm, Graz 24. t. m. ter SSK Maribor:Sturm, Graz, SK Rapid rez.: SK Svoboda komb. in SSK Maribor jun.:SK Želenci:rez. jun. 25. t. m. V Celju: SK Ilirija:SK Celje 25. t. m. V Celovcu: SK Ilirija:SK Avstrija odnosno KAC 8. in 9. junija. V Ljubljani: SK Svoboda Vč. proti SK Svoboda rez. Ljubljana poizkusna tekma na igrišču Primorja ob 9. dop. 25. maja. Službojuči odbornik g. Kovač J. Glode ostalih prijaviženih tekem bo definitivno odločil upravni odbor.

Verifikacija igralcev: S pravom nastopa 30. maja 1930: Za SK Svoboda Maribor: Fras Josip, Rožmarin Karol, Bojčnik Franc, Strnad Fric, Vidovič Viljem, Petelan Bruno. Za SK Olimp Celje: Tkačič Rudolf, Rode Mirko in Avšič Franc. Za SK Celje: Peteršek Merko. Za SK Natakhar Ljubljana: Otič Franc, Vizjak Hinko. SK Ilirija naj predloži posadevno izkaznico izr. Vidmarja in dopis SK Jadrana z dne 30. IV., da moremo tega igralca verificirati. SK Reka naj za prijaviženega igra. Toraša Ljuba vplača prispevek za poškodbeni fond, da se more izvesti verifikacija. Tajnik II.

G. Zvonko Buljevič, amaterski trener nogometnega moštva ASK Primorja, se je povrnil iz Zagreba in zopet prevzel trening moštva. Moštvo se je odsonost treniranja močno poznala, kar se je opazalo pri zadnjih nastopih moštva. G. Zvonko Buljevič je absolvirat študije in bo koncem meseca promoviral za doktorja prava, kar se bo definitivno naselil v Ljubljani.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Jutri v nedeljo igra rezerva proti vojaškemu teamu; naslednji igralci morajo biti ob 15. v naši garderobi: Korčič, Bizjak, Sinkovec, Baum II, Jug II, Pišek II, Lipovšek, Slapar, Klopčič, Bauer, Vidic, Golob. Prvo moštvo igra proti SK Svoboda: igralci I. moštva morajo biti ob 16. na igrišču.

SK Svoboda. V nedeljo ob 9. igra rezerva proti SK Svobodi. Vič. Prosim ob 8.15 v naši garderobi. — I. moštvo igra trening-tekmo s Primorjem II. ob 17. Prosim ob 16. v naši garderobi. — Postavi v garderobi in Delavski zbornici.

ASK Primorje (glavna sekcija). V nedeljo, dne 25. t. m. popoldne sestanek vsega članstva, zlasti verificiranih plačavcev, na prostoru na Ljubljani. V ponedeljek rodni trening v Slonu.

SK Jadran ima jutri sestanek ob 20. v gostilni Svetice (Kolezija). Udeležijo naj se vsi člani zaradi nedeljskih tekem in fotografiranja.

SK Reka. Postava I. moštva: Corič, Košir, Battelino I, Jež II, Galč, Miheč, Cesnik, Loborec II, Thuma, Bäumel, Eržen. Postava rezerve: Bartl II, Willemart I, Battelino II, Teran, Miklič, Toraš, Battelino III, Pišler II, Loborec I, Pišler I. Opremo preskrbi gospodar. Igramo v Novem mestu. Imenovani in vsi oni, ki se mislijo udeležiti zletu, naj bodo ob pol 9. pred Sokolskim domom na Viču. Odhod avtoBUSA točno ob 9. uri.

Ljubljanski plavalni podsavez (službeno). V ponedeljek, dne 26. t. m. odbojna seja v restavraciji »Slone točno ob 20.30. Zaradi važnosti udeležba celokupnega odbora potrebna. — Tajnik.

Izjava

Jaz podpisani Fuchs Alojzij, posestnik in kovač v Drobčnicah, prekletem in obžalujem vse žalitve, ki sem jih izrekel napram g. Baumannu Francu, mesarskemu mojstru na Traatšt. št. 41, v prisotnosti več ljudi v gostilni g. Naglerja Ivana v Stogovcih, in sicer dne 27. februarja 1930.

Izjavljam, da sem te žalitve izrekel v vinski razburjenosti, in sicer brez namena in zavesti žalitve, ter se g. Baumannu Francu zahvaljujem, da mi je navedene žalitve odpustil ter odstopil od sodnega postopanja.

Drobinci - Gornja Radgona, dne 14. maja 1930. Alojzij Fuchs, t. r.

J. Ribičič:

Od Kosova do Save

1. maja

»Želite, gospod?«

»Škatljico »Kosovo«, prosim.«

»Tako, takoj, gospod doktor. Postreži gospodu doktorju, Slavica — To je namreč moja hčerka — Tako! Ali naj zavijem?«

»Hvala! Evo tisočaka. Nimam drobiža.«

»O, prosim, prosim! Slavica, skoči meniat... Pa hitro, gospodu se mudi. Kako vam je urna, le pogledite, gospod doktor, nikjer je več ni.«

»Kaj ne bi, mladina!«

»Ah da, mladina! Veselje je z njo, gospod doktor, pa so tudi skrbi. Ko doraste, pa gre. In kam? V kakšne roke?! Dandanes, ko se vse le okrog denarja suče... Edinka je, veste —

»Blagor vam, lažje jo boste oddali.«

»To že, posebno, ker ne bo brez cvenka, a to me ravno skrbi. — Pa saj veste kako je — Saj ste gotovo oženjeni?«

»Nak — nisem!«

»Ne? Seveda, tedaj, ko bi vedeli! — Vas skrbi druga plat: Kje dobiti neve-

Iz življenja in sveta

Pogrebni sprevid Fridtjofa Nansena

Zalini sprevid se pomika mimo vseučilišča v Osloju. Ogromne množice so prisostvovalale žalnim svečanostim po pokojniku, ki je bil eden najslavnejših sinov norveškega naroda.

Selitve pri živalih

Kakor človeštvo se deli tudi živalstvo na naseljene in kočevnike, a selitve imajo za živali morda še večji pomen. Tako se ponavljajo pri njih še dandanes nam za ljudi samo iz zgodovine znane redke elementarne selitve (sporadične migracije). Pri žuželkah, n. pr. kobilicah ali metuljih oz. gosencih, so menda posledica izrednih ugodnih okoliščin in prekomernega zaroda. A pri drugih živalih imajo takšne, še vedno le napoli pojasnjene selitve za človeštvo katastrofalne značaj. Tako se zbirajo v večletnih presledkih pod vplivom suše v Južni Afriki deset tisoč antilop. Po več tednov čakajo na dež, a naposled zdirjajo od žeje podivjane živali kakor vihar naprej. Pomandrajno sleherni živo bitje, ki jim pride na pot. Se lev, ki se zakadi v eno izmed antilop, mora čestokrat postati žrtev in pogine pod kopiti. Creda se razprši šele po večmesečnem tavanju.

Lemingi, severne miši, imajo stalna bivališča pod skalovjem v tundrah, kjer si izgrebejo številne podzemne hodnike in kladišča korenin ter mahovja. A po večletnem miru se včasih zberejo sto tisoč lemingov in kakor na skrivnostno povelje nastopijo dolgo pot. Kakor desetkometerka črna kača romajo naprej, čez drn in strn, reke in morske zalive, vedno naprej. Lise, volkovi, krakulji in drugi roparji jih pokončajo nešteto. Samo neznan del se jih povrne pozneje v tundro od morske obali. Norveške pravljice pripovedujejo strahote o vaseh, ki so jih uničili lemingi. Ni znano, ali je nedostatek hrane vzrok teh potovanj ali kaj drugega. Zato pa je znano, da povzroča, kakor pri pticah selivkah slepi nagon tudi v tem slučaju gorostasne izgube. Glodavci opustijo na poti vsakršno previdnost in tavajo kakor slepi v smrt. Tako pripovedujejo srednjeveški menihi o veliki selitvi narodov, da so odgovarjali barbari na vprašanje o vzrokih njihovih dolgih potovanj samo: »Nevidna moč nas žene vedno naprej.« V l. od 1580. do 1840. so zabeležili pri lemingih 11 sličnih selitev.

Tudi miši poznajo takšna potovanja in prve podgane so baje prišle v Galijo baš o priliki velike selitve narodov. Drugi naval sivih podgan, ki so skoro zatrle domače črne, se je zgodil l. 1725. Pravijo, da v zvezi z grozovitimi potresi ob Kaspiškem jezeru.

V Vzhodni Sibiriji je doma neka vrsta miši, katerim pravijo domačini »štedljivke«. Razen stanovanjske luknje imajo po tri ali štiri skladišča, kamor naberejo jeseni do 5 kg skrbno očiščene in v enako dolge kose zravnanih korenin. Imajo tedaj vedno zadosti hrane. A včasih jih prime spomladni hrepenenje po potovanju in kakor lemingi zdrvijo v tisočglavih množicah naravnost preko grmovna proti Ohotskemu morju. Jeseni se povrne nazaj. Ni znano, kaj povzroča pri njih takšno nepričakovano potovanje, ki so v korist edino lisicam ali soboljem, stalnim spremljevalcem podivjanih »štedljivk«.

Drugačen značaj imajo selitve radi hrane ali raznih neprijetnosti, radi katerih morajo živali zapustiti svoje bivališče. Stotine opic iz vrste t. zv. morskih mačk napade na pr. pogostoma sladkorne nasade pod vodstvom starega izurjenega samca, ki jim deli pravcato povelja in jim na znanja nevarnosti. Poljedelcem pomenijo takšni obiski izgubljeno letino. Na poti gradijo opice žive mostove med drevesi in tudi čez reke: vsaka se prime za rep druge tovarišice, dokler ne pride zadnja opica na drugo stran.

Tudi vervece imajo navado, da romajo v tropih. Pri tem imajo nešteto izgube. Ogulijo si podplate in obrabijo kremplje, od lakote postanejo pčestaste, a romajo vedno naprej. V Zedinjenih državah so opazovali, da imajo vervece svoje ogleduhe. Če obrodijo orehi po razsežnih gozdovih dosti sadu, se jeseni vedno prikaže nešteto vervec, katerih sicer ni videti. Njih ogleduhi jim morajo prinašati poročila o ugodni letini. Prav tako potujejo v velikih skupinah netopirji: iščejo hrane ali tudi pri-

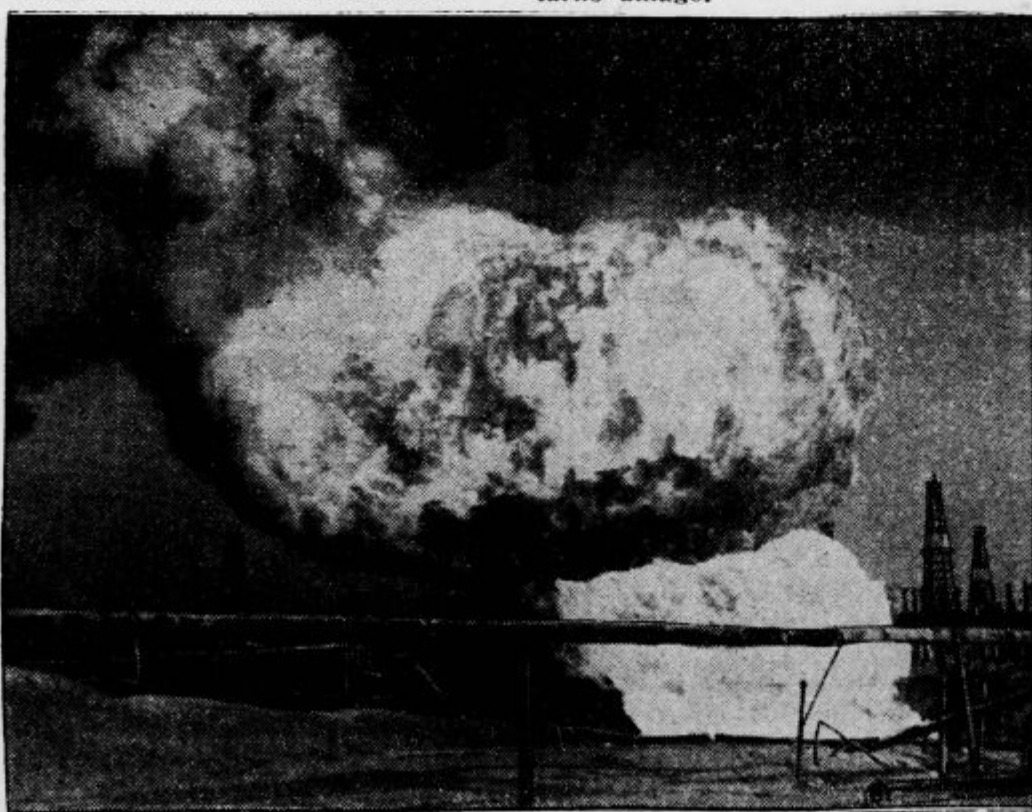
praven prostor za zimsko spanje. Tudi med mravljami imamo prave kočevnike. V Afriki in Južni Ameriki si ne gradijo mravljišč, temveč se zadovoljujejo z zasilnim zavetiščem v skalovju ali votlem drevesu, dokler imajo v bližini dosti hrane. Potem odpotujejo naprej in si poiščejo nov stan. A tudi naše mravlje zapustijo včasih svoj dom, če jim ga pokvari spomladni razliv ali če jih sovrzniki preveč nadlegujejo. Tedaj prenašajo vse svoje imetje, ličinke, jajca in zalogo v novo stavbo.

Toda najbolj zanimive so skrivnostne redne selitve (periodične migracije). Pisali smo že večkrat o pticah-selivkah. Čudna in izredno dolga potovanja delajo ribe, pred vsem jegulje. Manj znana so pota polarnih živali. Tuljni pobegnejo vsako leto pred zimskim ledom vzdolž norveške obale čedo do Francoske, spomladi pa se zopet povračajo na sever. Isto delajo kiti: od Norveške prihajajo do Antilskega otočja, kjer vržejo samice mladiče. Tolščaki ob južnem tečaju se rešijo pozimi na celino in imajo čudovito urejeno varnostno stražo, ki skrbi za naraščaj, katerega so jim ostavili starši. Pižmarji si med potjo mukoma dobivajo revno hrano izpod globokega snega. Pri napadu se razvrstijo kakor vojniki. Stari biki drug za drugim žrtvujejo svoje življenje, da teleta lahko pobegnejo. Strog red vlada tudi pri jelenih v severni Sibiriji in na Aljaški, ki bredejo preko globokih rek. Poleti pobegnejo v grmovje pred komarji in brencelini. Medvedi, volkovi in druge zverine uničijo velike utrjene živali. Tisoči jelenov postanejo pri povratku v jeseni žrtev lovcev, ki se zalagajo z mesom za dolgo zimo. Milijoni ameriških bivolov, ki so drveli pred 50 leti vsakega julija v planinska bivališča na jugu Zedinjenih držav, so zdaj popolnoma uničeni. Samo po zverinikih in narodnih parkih čuvajo nekoliko sto živali. Tudi v tem primeru je postal selitveni nagon za živali usoden. Torej ni dvoma, da odločajo pri selitvah živali razen organizacije in razuma tudi množinske, podedovane, elementarne popobude. Znanstveno raziskovanje teh pojavov bo sčasoma nedvomno rešilo marsikatero skrivnost živalske, pa tudi človeške sociologije.

Dežne plašče

za gospode v največji izbi, dalje propisne za oficirje ter si vse za organe finančne strazje — prodaja najugodnejše

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Silovit požar na rumunskih petrolejskih poljih

Pri vrtanju v dolini Prahovi se je zopet vnel petrolejski izvirček. Ogromne količine gorečega petroleja se razlivalo po polju, tako da se je bal katastrofalnega razširjenja požara. Pri eksploziji je bil ubit en delavec, težko poškodovani pa so bili trije inženirji.

Vljuden tat

Kljub vsem varnostnim napravam in skrajni previdnosti iznajdejo tatje vedno kak nov trik, ki priča o njih veliki iznajdljivosti in je večna škoda, da svoje darove uporabljajo za protizakonite čine. V neko pariško slaščičarno je nedavno stopil dobro oblečen starejši gospod, pojedel nekoliko kosov in plačal račun z zganjenim bankovcem za pet frankov. Prodajalec je vrgel samo bežen pogled na denar in takoj odšel drobiž, nakar se je dostojni gospod oddaljil iz slaščičarne. Ko pa je slaščičar razvil bankovec, je videl, da ga je samo pol, pa je jadrno pobežal za gospodom. Dohitel ga je in mu ogorčeno pojasnil dejanski stan. Gospod pa se je silno začudil in dolgo iskal po denarnici druge polovice. Ko jo je našel, se je opravičeval prav vljudno, obenem pa je prodajalcu napravil kratko predavanje o slabem papirju bankovcev ter dodal nauk, da človek ne sme smatirati svojega bližnjega takoj za sleparja, ako se temu primeri neprijetnost, ki pri slabih kakovosti papirja ne more biti redka in nenavadna. Prodajalec je zardel in se zdaj sam začel opravičevati. Dostojni gospod ga je potrpežljivo poslušal in mu končno velikodušno odpustil. Stisnil mu je roko in se poslovil od prodajalca z najlepšim nasmehom odličnega starega gospoda. Prodajalec je hitel na svoje mesto in je takoj dognal, da mu je nekdo medtem izpraznil predal, kjer je bil izkupiček. Vljudni in ljudomili gospod je s svojim predavanjem o papirju bankovcev in o ljubezni do bližnjega le zadržal prodajalca, da je tovariš medtem lahko nemoteno opravil svoj posel pri blagajni.

Smrtna nesreča izumitelja

V Berlinu se je pri preizkušnji novega raketnega avta smrtno ponesrečil Maks Valler, ki je doslej z uspehom izvršil nekoliko voženj z novo izumljenim vozilom. Eksplozirale so rakete in težak kos železa je smrtno zadel Vallerja v prsi.

Zgoščena opera

Tudi doslej so si ljubitelji gramofonske godbe lahko predvajali odlomke iz opere »Carmen« in si torej v malem posnemalci nedeljsko promenadno godbo. A odmori so motili užitek: treba je bilo navijati gramofon in menjati plošče. Moderna tehnika je premagala ta nedostatek. Zdaj si lahko kupite zgoščeno »Carmen« na eni sami plošči. Seveda je izgubila opera v tej obliki predigro in vsaj 80 odstotkov ostale glasbene ter besedne vsebine. »Carmen« v novi obliki je slika zgoščene muze: kaže iste sestavne dele, a nima vitaminov. Poslušalec mora občudovati izredno urnost Dona Joséja, ki se tekom pčle pol ure utegne zaljubiti, prelomiti vojaško prisego in postati morilec. Kopalci na Savi, ki s seboj vlačijo gramofone v kovčegu, bodo pozdravili zgoščene opere bržkone kot novo kulturno zmago.

GOSPODARSTVO

Zakon o obročni prodaji državnih papirjev stopil v veljavo

»Službene Novine« od 22. t. m. objavljajo zakon o kupovanju in prodaji na odplačilo obveznic državnih posojil kraljevine Jugoslavije in srečk Srbskega dednega križa od 23. aprila 1930.

Ta zakon je dobil obvezno moč z dnem objave in so tega dne prenehale veljati vsa dosedanja zakonske določbe.

Glede na razmere, ki so zlasti v zadnjih letih vladale v obročni kupnji z državnimi papirji, moramo uveljavljanje tega zakona z veseljem pozdraviti. Saj je znano, koliko ljudi je tudi v Sloveniji izgubilo svoj težko prihranjen denar pri obročnem nakupu takih papirjev od nesolidnih trdkih izven Slovenije, ki kupec niso izročile obveznic, tudi po izplačilu zadnjega obroka, same pa so zasle v konkurzu.

Zakon vsebuje, kakor znano, stroge določbe za denarne zavode in trdke, ki se petajo z obročno prodajo državnih vrednostnih papirjev in srečk. Kreditne uslove in bančne poslovalnice s kapitalom manjšim od 10 milijonov Din morajo sedaj srečke takoj pri zaključku posla deponirati pri finančnih direktorjih ali ustanovah, ki jih bo odredil finančni minister, dalje pri Narodni banki, Drž. hipotekarni banki in Poštni hranilnici, kjer ostanejo v depozitu do predaje kupcu po izplačilu obrokov. Vazna je tudi določba, ki prepoveduje izvrševanje teh poslov po potujočih agentih. V času zaključitve prodaje mora biti prodajalec že lastnik papirjev, ki jih je prodal na obroke. Prodajalec ne sme prodanih papirjev obremeniti in ne sme kupcu-prodajo vezati z drugimi posli (n. pr. prodajo zlatnikov, promesa, premij itd.).

Kupec postane lastnik obveznic ali srečk takoj po nakupu, ko mora položiti prvi obrok.

Da se kupec obvaruje od vsake škode določa zakon, da prodajna cena pri 12 obrokih ne sme borzne cene presegati, več kakor za 18%, pri večjem številu obrokov pa se ta odstotek povzga za največ 1% od vsakega mesečnega obroka. (Dosej je pri obročnih prodajah teh papirjev prodajna cena na pogosto presegala borzno ceno za 80 do 200%). Odplačilni listi, ki se izročijo kupcu, morajo vsebovati tudi številke in serije obveznic, njihovo nominalno vrednost, borzno vrednost v času zaključitve posla, njihovo prodajno ceno in ustanovo, kjer so obveznice hranjene v depozitu.

Zakon vsebuje dalje stroge določbe glede pregleda poslovanja trdkih, ki se petajo z obročno kurzijo državnih vrednostnih papirjev: za kršitve predpisov tega zakona pa so določene stroge kazni do 10.000, ki imajo tudi za posledico prepoved izvrševanja teh poslov.

— Počastitev našega velesejca. Generalni tajnik Zbornice za TOI gosp. dr. Fran Windischer in gosp. Anton Kristan sta se te dni vrnila iz Beograda, kjer sta bila kot predstavnika našega velesejca sprejela od ministrskega predsednika generala Pelra Zivkovića kakor tudi ostalih gospodov ministrstva. Stevilni člani kraljeve vlade so obljubili, da bodo osebno posetili naš jubilejni velesej, trgovinski minister pa je dal zagotovilo, da bo prisostvoval otvoritvi in da bo moralno in materialno podpril prireditelje. Svoj obisk so obljubili tudi številni najodličnejši predstavniki gospodarskih krogov.

— Nove avstrijske carine. Kakor znano, se imajo v Avstriji po definitivni ureditvi trgovinskih odnosov z Jugoslavijo in Madžarsko dvigniti poleg carin na žito in moko tudi druge agrarne in industrijske carine. O višini teh yarinskih povškov si poročila iz Dunaja nasprotujejo. Po najnovejših vesteh se bo carina na običajni krompir, ki je bil doslej prost, določila v višini 3 zl. kron za 100 kg. Carina na škrob se ima povzicati od 16 na 42, za koruzni škrob pa celo od 3 na 24 zl. kron. Povšanje carine na bombažno predivo bo znašalo 60—80% sedarje višine. Prav tako se zviša postavka za furnirje od 30 na 250 zl. kron in carina na jajca, ki so bila doslej pogodbeno prosta, celo na 30 zlatih kron za 100 kg. Iznos povšanja carine na vino v jakosti preko 13 storinj še ni znan.

— Naš letošnji velesej. Še nekaj dni nas loči od otvoritve Ljubljanskega vzorčnega velesejca. Kdor se zanima za gospodarsko življenje, ta je videl, da so se gospodarji vseh narodov potrudili v veliki meri pridobiti si svoj prvotni trg nazaj ali pa ga celo razširiti. Kot eno najuspešnejših sredstev uporabljajo pri tem svojem stremljenju vzorne veleseje. Tudi ljubljanskega velesejca so se naši gospodarji krog priporili in bo letos udeležba še mnogobrojnejša in bogatejša kot lani. Pri tej priliki z zadovoljstvom ugotavljamo smotrno propagando, ki jo vrši pravna ljubljanskega velesejca že vsa leta, da privabi čim večje število kupcev. Tudi letos bo ljubljanski velesej naravnost sijajno propagiran. Ne samo po mestih in trgih, v vsaki važi vasi se bo te dni zabliščal z naših prosvetnih domov, s cerkvenega zidu ali pa raz županskega postolja ličen plakat letošnjega velesejca, ter ljudstvo vabil, naj pride v dnevih od 29. maja do 9. junija v belo Ljubljano. Tu boš na veleseju našel vse kar potrebuješ in mnogo, za kar si doslej mislil, da moraš naročiti iz tujine, češ, da se ne izdeluje doma, ali pa da so domači izdelki manj vredni, oziroma dražji. Ogled velesejca te bo pa prepričal, da temu ni tako. Pa tudi v inozemstvu se za naš letošnji jubilejni velesej vrši dostojna in smotrna reklama. V tem pogledu gre zasluga ministrstvu zunanjih del, ki je to akcijo podprilo in zastopstvo naše kraljevine v inozemstvu, ki jo z največjo pripravljenostjo uspešno izvajajo in se trudijo, da se bodo naši trgovinski stiki s sosodnimi narodi poglobili, zrahljane vezi na novo utrdile.

— Vprašanje ratifikacije konvencije o ukinitvi uvoznih in izvoznih omejitev od strani Českoslovaške in Poljske. Mednarodno konvencijo o ukinitvi uvoznih in izvoznih omejitev so, kakor znano, države podpisnice ratificirale že jeseni prejšnjega leta, le Českoslovaška in Poljska tega doslej nista storili. Kakor poročajo iz Prage so te dni poslanci Francije, Anglije in Belgije urgirali v českoslovaškem zunanjem ministrstvu ratifikacijo te konvencije, kateri se, kakor znano, protijo českoslovaški agrarji. Več d bre volje je opažati pri poljski vladi, ki je te dni poslala v Berlin posebno delegacijo, ki naj razčisti vprašanja, ki še ovirajo ratifikacijo konvencije od strani Poljske.

— Uvedba prisilno poravnalnega postopanja izven konkurza je proglašena o imovini dolžnice tvornice »Sanac« v Hořah, registrirana pod firmo »Alojzij Gnuček« v Mariboru (narek za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru 26. junija).

— Odpravljen je konkurz o imovini Valentina Kiharja, trgovca v Pristavi pri Polhovem gradu, ker je vsa masa razdeljena.

— Občni zbori. Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru 1. junija; Hranilnica za Rogoševce in okolice, d. d. 7. junija v prostorih Prekmurske posojilnice v Murški Soboti (sklepanje o likvidaciji); »Triglava«, tiskarna d. d. v Smarci 7. junija v hotelu »Union« v Celju; »Slavija«, jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani 12. junija; »Slograd«, slovenska gradbena in ind. d. d. v Ljubljani 3. junija; »Kovinar«, prva metalurška jugosl. industrija d. d. v Mariboru 30. maja.

BORZE

23. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prav velik, zlasti velika je bila potreba v devizah Berlin, Newyork, Dunaj in Praga. Devizni tečaji so v splošnem kazali nekoliko popuščajočo tendenco. Med efekti je prišlo do zaključka v Kranjski industrijski družbi po 290.

Na zagrebškem efektivnem tržišču danes ni bilo prometa v Vojni škodi, 7% Bistroya posojilo se je trgovalo po 85, 7% dolarski zastavni listi Drž. hip. banke pa so bili zaključeni po 84,75. Med bančnimi vrednotami je bil promet le v Unioni po 196, med industrijskimi papirji pa so bili zaključki v Slavoniji po 200 in v Trboveljski po 440.

Devize in valute.

Ljubljana, Amsterdam 22,78, Berlin 13,5025—13,5325 (13,5175), Bruselj 7,9096, Budimpešta 9,8987, Carli 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 797,08—800,08 (798,58), London 27,33, Newyork 56,43 — 56,63 (56,53), Pariz 22,16, Praga 167,50—168,30.

Zagreb, Amsterdam 22,78, Dunaj 797,08 do 800,08, Berlin 13,5025 — 13,5325, Bruselj 7,9096, Budimpešta 9,8987, Milan 295,898 do 297,898, London 27,93—27,73, Newyork 56,43—56,74, ček 56,43—56,63, Pariz 22,16—22,16, Praga 167,50—168,30, Zurich 1094,4—1097,40, Madrid 692 den.

Carli, Zagreb 9,1250, Pariz 20,27, London 25,1225, Newyork 516,80, Bruselj 72,10, Milan 27,0950, Madrid 62,90, Amsterdam 20,780, Berlin 123,33, Dunaj 72,91, Solija 3,7450, Praga 15,3250, Varšava 58,—, Budimpešta 90,3250, Bukarešta 3,07.

Elekti.

Ljubljana, 8% Blair 97 bl., 7% Blair 85 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Pradediona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče (ex coupon) 117 den., Ruše 270—280, Stavina 40 den., Kranjska industrijska 290 zaklj.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 427,50—429, kasa 428,50—429, za maj 428—429, za julij 428,5—429,50, za december 429—431, investicijski 87,50—88,25, agrarne 54,50 den., 8% Blair 97—37,30, 7% Blair 84,75—85, 7% Drž. hip. banka 84,75 do 85; bančne vrednote: Pradediona 900 do 910, Union 196—196,25, Juzo 79—80, Narodna 8100—8275, Srpska 178 den., Zemaljska 145—147, Ljublj. kreditna 120 den., Kreditna Zagreb 96—100; industrijske vrednote: Nar. šumska 25 den., Našička 1350 den., Gutmann 170 bl., Slaveks 71—74, Slavonija 200—210, Sečerača 364—370, Nar. mlinska 20—25, Brod vagon 110 den., Vevče 117 den., Isis 32 — 35, Dubrovačka 400 — 410, Trbovlje 440—442.

Beograd, Vojna škoda 435,50—436, za junij 437,50—438, investicijski 89 zaklj., 7% Blair 85,25—86, Narodna 8900 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ Ljubljanska borza (23. t. m.). Tendenci za les nespremenjena. Prometa ni bilo. Povprasevanje je za tramove v raznih predpisanih dimenzijah, za lipove in javorjeve plohe ter za dele zabojev (v predpisanih dimenzijah). Nudijo se bukova drva in deske (smreka-jelka).

Žito.

+ Chicago, 23. t. m. Pri mlačnejši tendenci je pšenica za maj popustila od 106¼ na 104¼, koruza pa od 80¼ na 78¼.

+ Žitni trg (23. t. m.). Kakor je bilo po doletrajni mlačnosti na žitnem trgu pričakovano, je na evropskih tržiščih pričelo večje povprasevanje konsuma. Na razpoložnje vplivajo tudi deloma neugodne vesti o stanju posevkov v Ameriki, kjer so se cene večeraj okrepile. Pri nas ni prišlo do vidnejšega zboljšanja, nač pa so se cene danes nekoliko okrepile.

+ Ljubljanska borza, (23. t. m.). Tendenci za žito evrsta. Zaključkov ni bilo. Cene pšenice so bile nekoliko povzraščale. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 80 kg po 255—257,50, 78 kg po 247,5 — 250, 77 kg po 240 — 242,5; rž: baška, 72—73 kg po 197,50; koruza: baška promptna po 135—137,50, za junij po 140—142,50; ječmen: baški 62—63 kg po 162,5 — 165; oves: baški, navadna tarifa po 180—185; moka: »Og« fco. Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400 — 405.

+ Novosadska blagovna borza, (23. t. m.). Tendenci nespremenjena. Promet: 36 vag. pšenice, 9 vag. moke, 5 vag. otrobov in 14 vag. koruze. Pšenica: baška 77 kg 197,50 do 200; 78 kg 200—205; gornjebaška, 78 kg 202,50—207,50; baška, Tisa, šlep, 78 kg 202,50—207,50; gornjebaška, 78 kg 197,50 do 202,50; sremnska 77 kg 177,50—180. — Oves: baški in sremnski 125 — 130. — Ječmen: baški, 68—64 kg 107,50—112,50. — Kuruza: baška in sremnska 92,50—95; ladja Dunav 92,50—100; za junij 92,50—100; baška Sombor 95—97,50. Moka: baška »Og« 332,50 do 342,50; »Og« 330—340; »2« 295—305; »5« 235—245; »6« 165—175; »7« 115—125; »8« 80—90. Otrobi: 65—75.

+ Somborska blagovna borza, (23. t. m.). Tendenci prijazna: promet: 218 vag. Pšenica: baška, Tisa, šlep 200—205; banaška Dunav, šlep 200—205; baška, 77 kg 197,50 do 202,50; 78 kg 202,50—207,50, sremnska 180—185. Rž: baška 120—130, koruza: baška 90—95; za junij 95—100; za julij-avgust 97,50—102,50. Moka: baška »Og« 330 do 340; »Og« 325—335; »2« 295—305; »5« 230 do 240; »6« 160—170. Otrobi: baški 70—75.

+ Budimpeštanska termična borza, (23. t. m.). Tendenci trdna: promet življen. Pšenica: za maj 21,73—21,75, za junij 21,79 do 21,80, za oktober 20,58—20,59, rž: za junij 11,85—11,90, za oktober 13,15—13,18; koruza: za maj 12,10—12,12, za julij 12,26 do 12,30, tranzitna za maj 11,40.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tisto se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. č. rač. pri Pošti hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tihoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA«

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42

pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročate v naših podružnicah.

Službo dobi

Stenotipistinja
za slovensko in nemško korekturo, po možnosti s praktično izobrazbo, se prijavljajo na: »Jutra«, v Ljubljani, 18906

Zobotehnika

»amstele« v operativnem delu in tehniki, iskanje za Ljubljano, Naslov v oglasu, oddelku »Jutra« 18908

Brivskega pomočnika

dobrega delavca, ki zna tudi odnositi, sprejmejo: Koprivljani, Martin, Rogatec, 18915

Učena

z najmanj dvema razredi mehanike, se sprejmejo v trgovino mehanike blaga, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« pod »A. B. 36« 18914

Izurnjeno šiviljo

isče modni salon za takoj, Naslov pove oči, oddelku »Jutra«, 18930

Dekle

posrejeno in zanesljivo, važno vseh gospodinjstev del, ter vsaj malo kuhe, sprejmejo k 2 otrokoma, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 19005

Kmečko žensko

prilagojeno, pametno in poslušno, ki bi bila pripravljena samo 2 govori kmeti in trem osebom kuhati, kakor druga lahka hišna dela opravljati ter splošno gospodinjstvo in vrt voditi, sprejmejo takoj, Plača po obsegu in sposobnosti, Najboljše delo, Naslov pove oči, oddelku »Jutra«, 18908

Negovalko otrok

izkušeno in v dobrih priporočilih, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Kroj. pomočnika

večnega konfekcijskega in modnega delavca, sprejmejo: Anton Sora, krojstvo, Kranj, Sava, predmestje 57, 18907

Mesar. pomočnika

rednih let, z dobrih priporočilih, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18908

Več čevljarjih pomočnikov

za obnovo dela sprejmejo takoj, Anton Jela, Trzin št. 33, 18907

Nova tovarna

za emaliranje, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gospodinj

inteligentno, vajeno otrok, sprejmejo k 2 otrokoma, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gospodinj

inteligentno, dobro kuharico sprejmejo, 30-40 let, starost 400 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

72. Kmalu nato se je v bajti razvila silovita borba. Boks! Oče Ekinio udarja krepko, a tudi stric Stefie ni suša. Grozno se točeta: zobje se že majajo, nosova otekata... grozno!

Več šivilji

dobro izurjenih v damski konfekciji, sprejmejo v stalno namestitev, Naslov pove oči, oddelku »Jutra«, 19002

Klepar. pomočnika in vajenca

aprelne Ferdinand Kmet, Trebnje, 18911

Trgovski potniki

Potnike, manufakturne stroke — za Ljubljano, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Potnika

ki že potuje v katerikoli smeri in bi prevzel fine domače pletenice, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Začlusek

Zgovorne in spretno, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Dekle

posrejeno in zanesljivo, važno vseh gospodinjstev del, ter vsaj malo kuhe, sprejmejo k 2 otrokoma, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 19005

Kovači

ki izdelujejo sekire, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Zavarovalno

zastopstvo, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Dober organizator

sprejmejo večje zastopstvo, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Šlager!

Senzacionalen — upotrebljiv predmet, v izborni presneti izidilav! Nemški patent, Vse je kupel! Za dobre potnike visok zaslužek, Prihodnja 50 par. za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Zgovorne

razpečevalce, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Perica

vzame na dom perilo v pranje, likanje in tuširanje, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Peuk

Oblastveno koncesionirana, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gospodinj

inteligentno, vajeno otrok, sprejmejo k 2 otrokoma, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gospodinj

inteligentno, dobro kuharico sprejmejo, 30-40 let, starost 400 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

72. Kmalu nato se je v bajti razvila silovita borba. Boks! Oče Ekinio udarja krepko, a tudi stric Stefie ni suša. Grozno se točeta: zobje se že majajo, nosova otekata... grozno!

Službo dobi

Trgovski pomočnik
mlad, agilen in izobražen, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Absolvent realke

priden in zanesljiv, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Službo sluga

ali kaj primernejša iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Dekle

izurjeno v trgovini in gospodinjstvu, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Plačilna natakarica

z prakso, ki bi bila v dobro priporočilih, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Kuhar

isče službo za takoj, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Ključavničar in vodni instalater

isče službo za takoj, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Slasčičar

samoizolirani delavec, 37 let, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Radioapar

prevoden, štiricevni, s popolno novimi elektronskimi, akumulirajočimi, novim anodnim baterijami, 30 V, anodnim materialom in sistemom za zvok, izborna plastična reprodukcija, za 3000 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Voz

eno, ali dvovrsten, z orkimi in širskimi kolesi, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Lepe blazine

sojne rože, urto, solsko torbica, čevlje in drugo poceni prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«, 19042

Motor na vozila

4-čredeni, znamke »Erskine«, nov, odprt, šestlindski, najmodernejši, vso opremo zelo ekonomičen, primeren tudi za avtomobil, prodaja za 26.000 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Motor za čoln

(Auerbormotor) 2 cilindri, vodno hlajen, kompleten, z vijakom in krmilom, ter rane rezervne dele za Ariel motorja, prodaja za 18.000 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Kolesa

dobro ohranjena, z električnim lučjo napredaj v Bohoričevi ulici št. 9, 18742

Moško kolo

dobro ohranjeno, z električnim lučjo napredaj v Bohoričevi ulici št. 9, 18742

Kupim

Balin-kroglice, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Sedlo

(Bock-Sattel) kupim, Cenil, poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Kapital

10-15.000 Din položim kot kavcijo proti garanciji za mesto in kasnata, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Železne posteljnike

belo emalirane, z mrazom, po izredno nizki ceni, prodaja Fr. Stupica, Ljubljana, 18906

Telefon 2059

Premog suha drva, Pogačnik, Bohoričeva 5, 200

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva 5, 200

Puhasto perje

kg po 38 Din razpoložim po povzeto najmanj 5 kg, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Prodajni paviļon

v lepi okolici, solno izobila, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Posestvo

4 1/2 ha zemlje, gospodarsko polje, vinograd, sadovnjak in nekaj gozda, 10 minut od Banje, prodaja za 80.000 Din, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra«, 19044

Lokal

Mala spec. trgovina z opremo takoj napredaj, Maribor, Dravska ulica 8, na Rimski cesti 47, 18906

Več lokalov

prilagojen za obrt, trgovino, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Lokal

v središčnem mestu, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gostilno v Zagrebu

eredi mesta, ki toči 300 hl piva in 150 hl vina, z vseh strani, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Lokal

klet ali sobo na dvorišču, z betoniranim podom, vodovod in po možnosti, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Osebnopravo

za točenje na ljubljanskem veletrgu, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Gostilno

dobro izdele vsem v nas, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Les

popolnoma suh, za takoj, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Za stavbe

po zbiranih cenah vsakovrsten suh les, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Hrastove prage

do 1,80 x 13 x 30 in 2,40 x 13 x 32 kupi resna in solna trdka, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Stanovanje

2 sob, kuhinje in vseh priključkov, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Stanovanje

2 sob, kuhinje in vseh priključkov, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Stanovanje

2 sob, kuhinje in vseh priključkov, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Stanovanje

2 sob, kuhinje in vseh priključkov, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Sobe

sprejemno v lepo in čisto sobo z elektr. razsvetljavo, iskanje za 2 letno deklico in novorojenčka, Poudariti se mora na oglasu, oddelku »Jutra« v Celju, 18906

Solčno sobo

Turistovski klub „Gojzerca“

(Nadaljevanje in konec.)

Kar se kluba »Gojzerca« tiče, res ne moremo tajiti, da živi in obstaja; ampak ime mu pa ni tako in je sploh še nekrščeno de- te. Ime »Gojzerca« nam ni všeč in smo na klubovi seji sklenili, da ga odklonimo. Gojzerji niso bistveni znak našega kluba in tudi ne bistveni del naše opreme. Lahko hodiš v Solnih, pa si vendar član kluba. Res pa je, da moraš biti podkovan, toda ne z železi in telesno, temveč duševno podkovan v čni ali drugi vedi, ki jo s pridom uporablja turist na svojih potih.

Naš klub je prosta združitev enakopravnih članov, nima ne predsednika, ne od- bora, ima pa biagajnika, ker brez tega je vsakemu klubu težko ali nemogoče živeti. Biagajnik je silno vesten gospod, ki ima pa to smolo, da nikoli ne more predložiti računskih zaključkov in dobiti zaželenega absolutorija. Kadarkoli in kjerkoli zaloti vsaj dva klubova člana, že hoče zborovati. Naglo izvleče notes in jame čitati poročilo o dohodkih in izdatkih. Član se silno boje te njegove kretnje in se vedno rešijo iz neljube situacije z naglim begom. In tako njegovi računski zaključki niso nikdar zaključeni in biagajnik nas zaman mijo prosi za absolutorij.

Dasi klub ni organiziran kot drugi klubi, ima vendar vse polno funkcij. Ima pred- vsem busolarja, čuvarja dragocenega Bé- zardovega kompasa, (200 Din je velja!), ki vodi klub v megli in viharjih, v gozdu in snegu ter mu kaže smer in cilj. Busolar je važna osebnost in uživa precejšen ugled, ker mora biti zelo učen. On ve, kaj je de- klinacija igle in se včasih skrivnostno iz- raža o magnetnih in drugih polih, ki pri- vlačijo njega in njegovo busolo. Busolo nosi zavito v bombažu in mora vedno raho-

stopati. Zaradi busole tudi ne sme pasti v prepad. Klub busoli je zadnjič del družbe zašel, kar je busolarja skoraj pognalo v samomor.

Drugi važni funkcionar kluba je »korak- kar«. To je nosilec korakomera ali korak- kokaza (filologi, pomagajte!) t. j. aparata, ki med hojo mehnično šteje korake. Ko- rakar je silno dolg možak, skoro dva me- tra dolg in njegovi koraki ne merijo po 75 cm — kar so nam svoj čas pri vojaki- h označili kot povprečno dolžino koraka — temveč najmanj po 1m. Člani kluba pra- vijo, da bo treba najti bolj normalno rašče- nega korakarja, ker sedanji našteje prema- lo korakov in s tem nekako zmanjšuje re- korde kluba. Najmanjši član trdi, da je na- pravil gotovo 60.000 korakov, kadar jih korakar registrira 30.000. Da dosežemo pravilne in pravične rezultate, smo odre- dili, da v bodoče nosita korakar in naj- manjši član kluba vsak polovico poti ko- rakokaz — korakar je znamenit tudi zato, ker ima švedski nahrbtnik in dolgo pele- rino, ki je tako spretno zataknjena za nahr- bntnik, da se na eni strani vedno vleče po tleh. Korakar je nezmotljiv poznavalec lu- toverske in prleške kapljice in strasten sovražnik piva. Med hojo rad razpravlja o ruski revoluciji, vendar so to po večini monologi, ker ga nihče ne more dohajati. V sporih in klubovih sejah vodi korakar opozicijo.

Imeniten posel opravlja kartoslovec. Ima v zalogi vse specialke slovenskih pokrajin in razpolaže z obširnimi teoretskim in praktičnim znanjem kartografije. Kartoslo- vec je najtežji član kluba, tehta namreč 106—110 kg, poletji manj, pozimi več. Za- laga vedno le »po malem«, toda končno se stvari vedno nabere precej. Kadar ugotav- lja koto ali ime vasi, spoštljivo molči ves klub in čaka razodetja. Kar dožene kartos- lovec, drži kot sv. pismo. Močan je tako, da si upa ukati tudi po najboljši pretepa-

ških pokrajinah; pri tem pa je miroljuben in neškodljiv kot ugasel vulkan. Ostali člani se počutijo v okrilju te sile varne kot piške pod kreljutni matere koklje.

Klubov fotograf nosi ime »podučar« in je po poklicu ranocelnik. Klubovci se jeze nad njim, ker nima nikdar s seboj ne bandaže ne Hoffmanovih kapljic. Za vsako bolezen ordinira solnce in čačabeso. Podučar je v mnogem oziru znamenit človek, posebno značilna zanj sta neizmeren pohlep po sve- žem mleku, ki se je že tako razpasel v njem, da ogroža kmečkim dojenčkom vir življenja in pa neukrotljiva kopalna strast, ki ga že koncem marca žene v mrzle valo- ve. Nekateri pripovedujejo, da si mora v neodoljivem hrepenjenju po naravnih kopeli včasih sredi zime izkopati luknjo v ledu ter ohladiti svoj prekipeljavosti tempera- ment v zmružujoči tekočini. Podučar vroče ljubi ultravioleto žarke in hoče vsako ne- deljo na Stol; je edini, neoznejeni član kluba ter mu že dolgo brez uspeha iščemo nevesto; če se katera zanima za to zakr- kneno samsko dušo, naj se zgleda pri buso- lariju. Le-ta ji bo določil mer poti, ki vodi do — sreče.

Največja nadloga kluba je botanik. Za- ostaja vedno daleč za glavno trupo in vpi- je, naj ga počaka. Pod pazduho nosi ročni herbarij, v katerega vloži in stisne vsako drugo travo, ki jo najde ob poti, najbolj se zanima za tako zelenjavo, ki je noben pes ne povoha. Najsi je sam ali v družbi, ved- no godrnja in mrmra latinska imena, ki se mu vsipljejo iz ust kakor lesniki iz vrče. Tovariši ga imenujejo »Polygala Čamal- buxus« in beže pred njim kakor pred živim vragom. Če sreča botanik drugega botani- ka začeta kar v salvah bruhati latinske izraze in tako zmerjanje traja po navadi najmanj eno uro. Botanik je dolg in suh in ljubosumno pazi na vsako deko svoje teže. Da bi se zredil, pije pivo, vendar je uspeh viden bolj na njegovem žepu, kjer

se hušanje nadaljuje, kot pa na telesu cvetličarja. Botanik je rojen pometač; kjer zagleda olupke pomaranč in ostanke pa- pirja, pomete in pospravi vse in s strastno vneto očisti vsak gorski vrh turistovske nesnage.

Meteorologa bi še rabili, ker sedaj pro- rokuje vsak član drugačno vreme in je nu- jno potrebno, da dobimo avtoriteto, ki na- pravi red. Sčasoma bomo popolnili še me- sto geologa in zoologa, ki pa mora biti strokovnjak za ptice-pevke, ker razen ku- kavice ne znajo člani z gotovostjo določiti in opredeliti nobenega žvrgolečega bitja, ki se oglašja v gozdu. — »Prirodnege este- ta« pa ne maramo, ker se bojimo, da bi nas poduševal.

Zgodbo o »poduševljenju« vam moram pa bolj podrobno razložiti, da boste videli, kako težko je krotiti to družbo. Zadnjič sem predlagal v klubovi seji, da se damo vsi skupaj »poduševiti«, ker je to sedaj mo- derno in ker štejejo samo poduševljeni turisti. Pa so me premerili člani z neza- upnimi pogledi in vprašali, kako je to s tem poduševljenjem. In razložil sem jim: Po- duševljeni so silno ugledna struja v slo- venskem planinstvu. Njihova posebnost je, da hodijo po planinah bolj »v duhu« kakor v resnici. Odtod tudi njihovo ime. Podu- ševljeni imajo krepko razvito fantazijo tako ti recimo, poduševljenec kolešari po Španiji ali se vozi v brzovlaku po Franciji, pa je zatrdno prepričan, da so to alpski čini. Poduševljeni silno radi mnogo in ob- širno pišejo, njihovi spisi so tako priljub- leni, da se stari trgajo zanje, mladi jih pa trgajo. Poduševljeni imajo navadno zelo visok glas, skoro sopran. Tak organ ime- nujejo »planinski glas«. Ko sem jim tako obrazložil svoj predlog, so zagurali tak kr.k. in hrušč, da sem skoro oglušil. Polagoma se je njihovo razburjenje toliko poglelo, da sem razločil glasove in mnenja, da ne bom kaše pihal in da s tem poduševljenjem

ne bo nič in da pravijo Nemci temu »Ge- fühlshuselei«. Končno pa so izjavili, da bodo vsi korporativno izstopili iz kluba, če jim bom še nadalje vsiljeval to robo, in da se dajo raje podušiti kot poduševiti.

Sapieti sat, bogami! Umolknil sem, kaj bi tudi počel s to bando rekordersko! Zborovanja kluba se vrše ob sobotaa. Debate so žive in burne. In v ognju raz- pravi in predlogov klubovci skoro niso opa- zili, kako se je nalahko prisilnil v družbo slok možic s trikrat podčrtanimi, vizionar- nimi očmi ter jel prisluškovati. Pri tem je pušil svojo stosedemindvajseto cigareto in pil svojo šestnajsto črno kavo. Motril je ti- pe, lovil besede in koval črne naklepe, na- zunaj pa je bil ves dobitljiv in priazen. In ko se je nagledal in nasmilal, je oprl plosko dlan ob vijugasta ledja in v obliki vprašaja odstopical iz kavarne.

Sčasoma smo se navadili na ta nesport- ni pojav v svoji sredini. Mož je v svoji silni pretkanosti celo fingiral rahlo zaniman- je za stvar, z diabolčno gesto je vrgel včasih celo kamen spodtike v našo sredo in čisto na lepem predlagal recimo turo na Kum, ko smo se že vsi zedizili za Krim in Rakitno. Sejal je zdrago in žel — snov za podlistek.

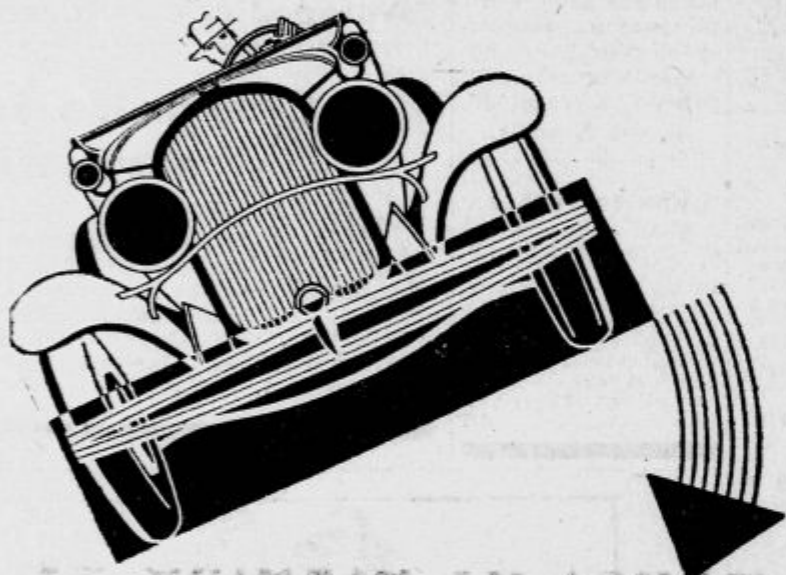
Toda sedaj bomo postali previdni. Izdal se je pravočasno in tako še ni prodrl do najbolj tajnih klubovih načrtov. Kajti ne- rodno bi bilo, če bi izvedel o skrivnosti direktnege vzpona na ljubljanske grajske šance z južne strani, tudi klubovo smer v severovzhodni steni Jeterbenka bi lahko pogruntal in izdal javnosti.

V bodoče člankarja sicer ne bomo izklju- čili od zborovanj, toda pri tajnih zadevah mu bomo zamašili ušesa in zavezali oči; potem pa naj piše, kajon!

Pozdravljeni gospod — Ost, kronist kluba »Gojzerca«! Vaše ime končuje kot mla- dost in norost, in oboje je lepo in prijet- no...

Sivi Jelen

CHRYSLER PRAVI

Na ovinkih se lahko dvakrat tako hitro vozi.

Chryslerjev avto je tako zgrajen, da je hitra vožnja na ovinkih popolnoma varna. Način, s katerim je Chryslerjev chassis pritrjen na vzmeti, se je do sedaj vedno odlikoval na dirkah. Dolge in ploščate vzmeti pritrjene so paralelno s kolesi. Niso spojene z okvirom chassis-a s hitro izrabljivimi spojnimi jezički na vzmetih — ampak so nameščene v elastičnem gumiju. Zelo nizko ležišče. Upravljanje je na vsakovrstnih cestah neverjetno lahko. Nov, brezšumen stroj za manjanje večjih brzín povzro- čuje v zvezi z novim Chryslerjevim karboratorjem tak polazek, da človeku jemlje sapo, kakor tudi večjo povprečno brzino celo pri neizkušenem soferju. Način, na kateri so konstruirane Chrysler- jeve vzmeti, dovoljuje, da terate te najnovejše modele po najslabših in najbolj izvoženih cestah.

Chrysler 77 z strojem za menjanje večjih brzín. Chrysler 70 z strojem za men- janje večjih brzín in Chrysler 66. Štirici- lindrski 'Plymouth'

Oglejte si takoj najnovejše modele pri najbliž- jem zastopniku. Tri kompletne serije 77 · 70 · 66

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA KRALJEVINO JUGOSLAVIJO W.H. SMYTH-CENTRALA BEOGRAD, MILOŠA VELIKOG 23

PODRUŽNICA ZAGREB, AMRUŠEVA 4
ZASTOPSTVA: American Motors Ltd., Dunajska c. 9, Ljubljana;
American Import Co., Aleksandrova c. 6, Maribor; Anton Bremec, Celje.

Trgovine za prodajo nogavic

svile in finega flora:

Ljubljana: F. M. Schmitt, Zagreb: S. Mil- nov, Split: M. Mladina, Prijedor: Rapić Small, Osijek: Bruckner Armin, Sombor: Engler Albert, Subotica: Engler Albert, Vel. Bečkerek: Eugen Klein, Senta: Eugen Klein, Novi Sad: Eugen Klein, Beograd: Braća Romano. 6205

Krapinske Toplice

(poleg Zagreba)

42° C prirodno vroči termalni viri in blato zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bo- lezni itd. V pred- in posezi znatna znižan- ja cen kakor tudi specialni 20dnevni aranžmaji po pavsalnih cenah Din 1280 (soba, prehrana, kopelji in takse). Avto- busni promet, dobra prehrana, zmerne ce- ne. Začetek seziije 16. aprila. Zahtevajte prospekte! 79

RATOL

je odlikovan z zlato kolajno zato, ker se je pred oblastvi dokazalo, da je sigurno sred- stvo proti PODGANAM in MISIM, da pa je tudi popolnoma neopasen. Enako sigurno delujejo GAMADIN proti ščurkom, STE- NOL proti stenicam, ARVICIN proti polj- skim mišim. Dobiva se povsod.

Proizvodnja Blokemije dd., Zagreb, Ha- tzova ul. 25. 6399

PARNA ŽAGA

s polnojarmenikom, benečanko, krož- nimi žagami, prostornim skladiščem, v večjem mestu Slovenije pri gozdnem kraju, se radi bolezní takoj odda v najem

ali na soudeležbo s primernim kapita- lom. Pismene ponudbe pod »Parna ža- ga št. 17«. 7298

Antiseptično preparirana desinficirana

Primeros guma je znatno bolj zdrava in za- nesljiva, ker je njeno antiseptično in profilak- tično delovanje preizkušeno od državnega bakteriološkega zavoda v Pragi. Kdor cení svoje zdravje sme uporabljati samo »Prime- ros«! Zahtevajte izrecno povsod. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in podobnih stro- kovnih trgovinah. 129

Dezenine

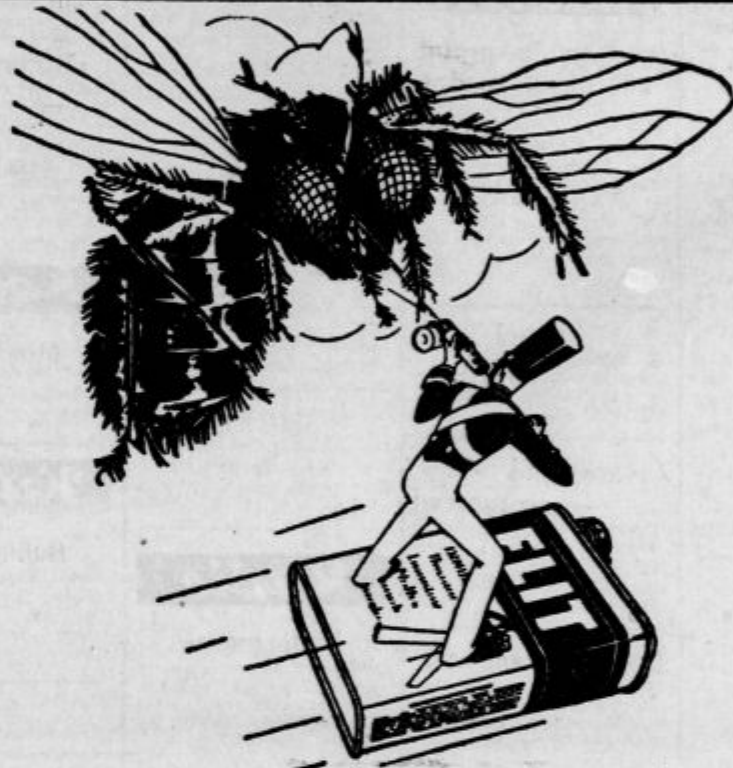
mle, kuhinske prtíče, blazine, smyrna, zobelnó in vse zraven spadajočo volno dobite najceneje pri

TONI JAGER
Ljubljana, Dvorni trg 1.

Za birmo

najlepša in najcenejša darila dobite le pri tvrdki

A. FUCHS
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Muhe sigurna smrt!

Muhe so ostudne strupljevalke, ki živijo po zamazanih in gnusnih skrivališčih. La- zijo po Tvoji hrani, kosmate noge nosijo bolezen in smrt. Zaščití svojo obitelj. Rabi FLIT.

FLIT je smrtonosen muham, komarjem, bolham, moljem, mravljam, ščurkom, ste- nicam in njihovi zalegi. Tebi ne škodí. Ne pusti madežev.

Ne zamenjaj FLITA z drugimi različnimi sredstvi. Pazi na vojaká na rumeni konvi s črnim robom.

FLIT

usmrti najhitreje

Kontoristinjo

sprejme večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Prednost imajo kompetentne, ki so zmoglo slovenske in nemške stenografije in strolepisja. V lastno- ročno pisanj ponudbi je navesti zahtevana mesečna plača in mogoči na- stop službe na naslov: Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani, Dalmatinova ulica. 7336

Prostovoljna javna dražba

v zapuščno Uršule Pravgik v Ljubljani spadajočih pre- mičnin in dragocenosti, ee bo vršila dne 27. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Ljub- ljani, Švabičeva ulica št. 7. Hudoževnik, notar kot sod- ni komisar. 18405

Platneni čevlji

z vulkaniziranim in prešitim gumastim podplatom, sivi ali beli

tenis in telovadni čevlji

WIMPASSING

za na ulico in plažo,
- po ceni in trepežni -

Zahtevajte vzorce in po- audbe od veleprodaje

Palma kaučuk
dd., Zagreb
poštanski pretinac 226.

„Jutrova“

mladinska knjižnica

Prigode gospoda Kozamurnika — Poredni Bobi — Janko in Stanko — Princeska Zvezdana — Skok, cmok in Jokica in druge po Din 12 se dobijo v podruž- nicah „Jutra“

Na Jesenicah in v Novem mestu

Istotam se dobijo tudi vsi izšli „Jutrovi“ romani

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

KAVO

dnevno sveže praženo, dobite pri tvrdki

B. MOTOH. Ljubljana.

Vodnikov trg št. 5.

Cenjenim odjemalcem zmeljem kavo v najmodernejšem električnem mlinu na kamne, turško fino in navadno, brezplačno. 6396